דבר

יום חמישי, כ"ט בכסלו תשמ"ט, 8 בדצמבר 1988 • גליון 19590

היום 12 עמודים • המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

• אין לנו מדינה סיפר/אמנון דנקנר
• ממשלה רחבה – אינטרסים צרים/שלמה גינוסר
• שיחות עם אש"ף בשוודיה/שלמה שפיר
• שליש הנשיא/טלי ולינגר
• סיור שגרתי של עדי הכיבוש/שמעון לוי
• בורסה וכלכלה (4־5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האוויר

(ע).– תחזית מזג האוויר ליום ה': מעונן חלקית. הטמפרטורות יעלו במקצת.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 11־19, תל־אביב: 12־22, חיפה: 12־21, רמת הגולן: 9־18, צפת: 9־16, טבריה: 11־22, נצרת: 7־18, עפולה: 10־23, שומרון: 9־20, לוד: 9־22, יריחו: 12־25, עזה: 12־21, באר־שבע: 8־23, אילת: 13־27.

גורבצ'וב מתחייב: חצי מיליון חיילים סובייטים יפונו מאירופה תוך שנתיים – באורח חד־צדדי

הרמטכ"ל הסובייטי התפטר במחאה • רייגן: אני מקבל בברכה • סיפוק זהיר בנאט"ו •

נשיאים באי המושלים

הנשיא רייגן והנשיא הנבחר ג'ורג' בוש מקבלים את פני גורבצ'וב עם הגיעו לאי המושלים. (צילום: א.פ.)

מאת מרים מוקם, שליחת „דבר" בניו־יורק

ברה"מ תקצץ בשנתיים הקרובות באורח חד־צדדי את מאגר הנשק הקונבנציונאלי שלה ותפנה חצי מיליון חיילים סובייטיים מאירופה ומהחלק האירופי של ברה"מ – הכריז אתמול מנהיג ברה"מ מיכאל גורבצ'וב בנאום שנשא בפני עצרת האו"ם בניו־יורק.

עד 1991 תוציא ברה"מ מהחלק האירופי של שטחה 10,000 טנקים, 8,500 סוללות תותחים ו־800 מטוסי קרב, אמר. כמו כן תוציא ברה"מ, לדבריו, שש דיביזיות משוריינות מהונגריה, מזרח־גרמניה וצ'כוסלובקיה ו„תפרק" אותן. להלן הוא ציין, שהקיצוצים במדינות אלה יסתכמו ב־50,000 חייל, בהם חיילי יחידות עילית שיפורקו על ציודן וב־5,000 טנקים.

בתוך כך מסר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב, ברשת הטלוויזיה סי.אן.אן., כי המרשל סרגיי אחרומייב, רמטכ"ל צבא ברה"מ ושר ההגנה שלה, התפטר מטעמי בריאות. הוא הדגיש, כי אין קשר בין התפטרותו לבין הודעתו של גורבצ'וב בעצרת האו"ם. עוד אמר, שאחרומייב ימשיך לכהן כיועץ צבאי של גורבצ'וב.

גורבצ'וב לא הזכיר בנאומו כוונה לשידוד מערכות בצמרת הצבאית הסובייטית, אך ביממה שקדמה להופעתו נפוצו שמועות, כי צפויים שינויים בצבא הסובייטי ובכללם הדחת שר ההגנה דימיטרי יאזוב והרמטכ"ל סרגיי אחרומייב. דובר סובייטי בניו־יורק אמר ל„רויטר": „נראה כי בקרוב יהיה לנו שר הגנה אחר".

התפטר

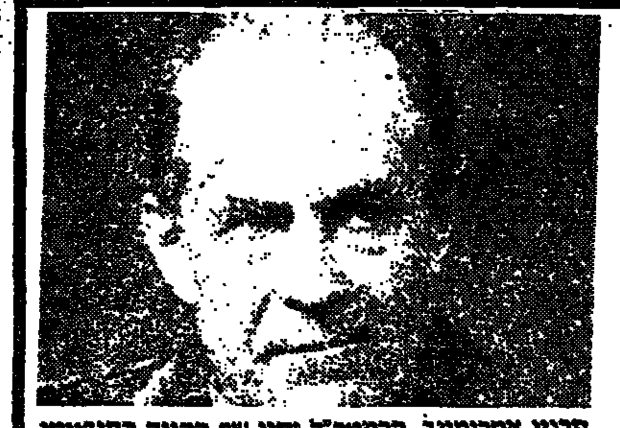

סרגיי אחרומייב, הרמטכ"ל וסגן שר ההגנה הסובייטי

עוד אמר גורבצ'וב, כי הדיוויזיות שישארו במדינות אלה יאורגנו מחדש, ולאחר קיצוץ ניכר יהיה תפקידם „הגנתי בעליל". בשנתיים הקרובות תקצץ ברה"מ, לדבריו, „במידה משמעותית את כוחותיה בחלק האסייתי של ברה"מ ותוציא חלק גדול ממונגוליה החיצונית".

בתחום פירוק הנשק, הכריז גורבצ'וב, כי מוסקווה מוכנה לגבש תכנית להסבת תעשיית הנשק שלה במסגרת הרפורמה הכלכלית, ושכבר בשנה הבאה תבצע באורח נסיוני תכניות הסבה לשלושה מפעלי נשק.

גורבצ'וב הביע תקוותו, שבשנה הבאה תושג התקדמות בשיחות עם הנשיא הנבחר בוש לקראת הקטנת מאגרי הנשק האסטרטגי במחצית ולניסוח אמנה בין־לאומית לחיסול הנשק הכימי.

בזה אריה לאפגאניסטאן

אשר לאפגאניסטאן, הציע

(המשך בעמוד 2)

הכוחות: מזרח מול מערב

(א.פ.) – כוחות נאט"ו וברית וארשה באירופה על־פי נתוני נאט"ו (ינואר 1988) והקיצוץ הסובייטי המוצע:

	נאט"ו	ברית וארשה	הקיצוץ המוצע
כוחות יבשה:	2,213,595	3,090,000	500,000
מטוסי קרב:	3,977	8,250	800
טנקי מערכה:	16,424	51,500	10,000
נגמ"שים:	4,153	22,400	—
ארטילריה:	14,458	43,400	8,500
נשק אנטי־טנקי:	18,240	44,200	—
סוללות נ"מ:	10,309	24,400	—
מסוקים:	2,419	3,700	—
גשרים ניידים:	454	2,550	—

שמיר בעמדת המתנה להצבעה ב„עבודה"

שרון דוחק בצוותי המו"מ עם הדתיים לסכם על ממשלה צרה • המפד"ל לא תחתום היום על הסכם

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר עדיין מעדיף ממשלה רחבה. הוא יקבל היום ממרכז מפלגת העבודה החלטה „להיכנס למו"מ עם הליכוד", מתמודן ראש הממשלה לנהל איתה משא־ומתן מהיר להקמת ממשלה רחבה. הדברים נאמרו אמש ל„דבר" מפי אישים מקורבים מאוד לראש הממשלה והם מנוגדים את אמירות הבחירות לסיים הרכבת ממשלה צרה, שנשמעו אתמול מפי השר אריאל שרון.

מקורבי שמיר אמרו ל„דבר", כי לא היתה אתמול ישיבה של השרים בצוות המשא־ומתן של הליכוד עם שמיר, ולפי מיטב ידיעתם לא נשנה מבחן הגזרה לסכם הרכבת ממשלה צרה עוד לפני ישיבת מרכז מפלגת העבודה היום. עם זאת, ציינו המקורבים, כי הליכוד, למרות הניסיון, אינו יכול לעצור את המו"מ עם שותפותיו ואינו הורג במקום. ובכל זאת, הדגישו אותם גורמים, כי לא נראה שיש אפשרות סבירה לסיים את המו"מ הקואליציוני להקמת ממשלה צרה היום, ולכן חברי מרכז מפלגת העבודה לא צריכים להיות מושפעים מהודעות על כך.

ראשי המפד"ל, שישבו אתמול „יותר" משעתיים במשא־ומתן עם חברי צוות המו"מ של הליכוד, בראשות שרון, הנרשמו אף הם שרק שרון דוחק בהם לסכם בזריזות את ההסכם בין שתי המפלגות, אך הם סרבו לחתום אפילו על פרקי ההסכם שהושלמו. „באותו שעה התחמיט" הגיע בהם שרון בציינו שיש רק שעתיים לישיבה עמם. „הוא לחץ לחתום מיד כמו בולדוזר", אמר אתמול ל„דבר" אחד מנציגי המפד"ל שהשתתפו בפגישה.

אפילו השר יצחק מודעי, השולל ממשלה רחבה, לא חבר אתמול אל שרון. הוא חלק עליו, כשאמר שרון שכל ההתחייבויות שניתנו למפלגות הדתיות יכובדו בין בממשלה רחבה ובין בממשלה צרה. „יש תורה בעל־פה ויש תורה בכתב", אמר מודעי וציין כי הוא יודע לפחות על אחת המפלגות, שנאמר לה, כי במקרה של ממשלה רחבה, במה שנוגע למספר השרים התיקים „נצטרך להכניס שינויים בהסכמה".

בפגישה עם נציגי המפד"ל הושגה אתמול התקדמות, אך רוב הדברים עדיין לא נדונו בכלל, והמוקד יימשך המשא־ומתן. גורמים במפד"ל התארגנו אתמול כדי לטרפד כל ניסיון של חתימה על הסכם עם הליכוד היום מתוך דבקות בעמדת המפלגה, המחייבת באמת הבתמים ממשלה רחבה.

לפי שעה הושלם הסיכום רק בפרק ההתיישבות, התואם, פחות או יותר, את הסיכומים שאליהם הגיע הליכוד אתמול גם עם „התחיה". מדובר בהקמת עשרה ישובים חדשים בכל שנה מארבע שנות הקואליציה. למפד"ל הובטח גם שבשנה הראשונה לכהונת הממשלה ייבנו 5000 יחידות דיור ביו"ש, והשאר לפי קצב האכלוס. שר האוצר, משה נסים, המקמץ בפיזור מחוייבויות, העלה גם אתמול את נושא התקצוב של סעיפי פרק ההתיישבות. „העלות תהיה כבדה ביותר וקשה למדינה לעמוד בה", הדגיש.

נציגי המפד"ל דנו גם במשבר של ההתיישבות הוותיקה הקשורה במפלגתם וסוכם, שתוקם ועדת שרים מיוחדת לעניין המשבר במושבים והיא תיתן תשובות בנושא זה בתוך שלושה חודשים, על בסיס ה„ביידי" של המפד"ל.

בהסכם שביסוסו הוחל אתמול צויין, כי המפד"ל תקבל את תיק החינוך והדתות, אך לא נענתה תביעת המפד"ל לקבלת סגן־שר באחד ממשרדי הליכוד, בהעדפה לתעשייה־ומסחר, או ביטחון (אחראי על הביטחון ביו"ש), או החקלאות. המפד"ל לא קיבלה גם תשובות מספקות בעניין מעמדו של משרד הדתות – עצמאותו והגדלת נפחו. הנושאים הקשורים במשרד החינוך לא הגיעו אתמול לכלל דיון. נציגי המפד"ל חזרו והדגישו את התנגדותם לעניין מסירת המינהל החרדי לאחת המפלגות הלא־ציוניות. בעניין זה גם הביעו בתוקף את התנגדותם לחילופי סגני־שרים עם ש"ס, במשרד החינוך מול משרד השיכון.

קדמה לפגישה עם נציגי הליכוד פגישת נציגי הליכוד עם נציגי „התחיה", ובה סוכם, ש„התחיה" תקבל את תיק האנרגיה והמדע, ויובל נאמן יעמוד בראש ועדת השרים לענייני התיישבות, וכן חברות בכמה ועדות שרים.

הישיבה עם נציגי „אגודת ישראל" לא הסתיימה עד לשעת סגירת הגליון. אך בינתיים הביעה „דגל התורה" את התנגדותה להצעת הפשרה של יצחק מודעי בעניין ראשותו של המינהל לחינוך חרדי, ונושא זה מעסיק לא רק את שתי המפלגות החרדיות, אלא גם אותן עם המפד"ל.

ובינתיים פנו שלושה ח"כים מהליכוד – צחי הנגבי, יהושע שגיא ומיכאל איתן, במכתב אל שרי הליכוד, ובו הם מבקשים את כינוסו של מרכז הליכוד לדיון בצירופו של המערך לממשלה.

פרס מעריך: נקבל רוב למו"מ עם הליכוד

חברי מרכז מפלגת העבודה מתכנסים היום בכפר המכביה • תומכי ההליכה לאופוזיציה ומחייבי המו"מ עם הליכוד – במאמצים אחרונים להבטיח תמיכה בעמדותיהם חידוש

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בעקבות התגברות רוב התחזיות על תוצאות ההצבעה בלשכת מפלגת העבודה בשבוע שעבר – בשאלת הכניסה למו"מ עם הליכוד על השתתפות בממשלה רחבה, סירבו אתמול רבים במפלגת העבודה להתנבא על תוצאות ההצבעה במרכז המפלגה היום. יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, אמר אתמול: „אני מעריך שההצעה פרס־רבין תעבור היום".

מרכז מפלגת העבודה, בן 1,342 החברים, מתכנס בשעה 3.00 אחרי־הצהריים בכפר המכביה. שתי ההצעות המנוגדות שיועמדו בו להצבעה הן: הצעת פרס־רבין להיענות בחיוב ליוזמת הנשיא אם ייתבקר ותבואים לכך; הצעת קבוצת השוללים ממשלת אחדות, ובראשם עוזי ברעם בה נאמר: מרכז מפלגת העבודה מביע הערכה עמוקה לדאגתו של נשיא המדינה להוליך הרכבת הממשלה ולפנייתו אל יו"ר המפלגה בנושא זה. מרכז המפלגה מאמץ את החלטת לשכת מפלגת העבודה, כפי שהתקבלה ב־30 בנובמבר.

איך מבקשים הצבעה חשאית

מאת עליזה ולך

אתמול התחוור ל„דבר" שההצבעה החשאית בלשכת מפלגת העבודה בשבוע שעבר היתה לא־חוקית.

הסעיף בחוקת המפלגה המדבר על הזתמת שליש מחברי הגוף הבוחר בדרישה להצבעה חשאית מחייב הגשת רשימת החתימות 24 שעות לפני הישיבה. בשבוע שעבר הסתיימה

(המשך בעמוד 2)

לקראת ההצבעה הוכנו עשר קלפיות. אם תתקיים, יוקצו לה שעתיים. יקדמו לה הצגת העמדות של שני הצדדים, ומזכ"ל המפלגה מתכוון להציע בישיבה, כי כל צד ייוצג על־ידי שניים־שלושה דוברים, כדי למנוע נאמת בפני אולם ריק, אחרי נאומי ההנהגה.

בהחלטה התומכת בכניסה למשא־ומתן עם הליכוד לשם הקמת ממשלה רחבה תומכים, מלבד פרס ורבין, כל שרי מפלגת העבודה, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ורבים בתק"ם ובמחוז המושבים וכן נציגי המחוזות הקטנים. שלושת המחוזות הגדולים של המפלגה חלוקים בשאלה. את המהלך שתכליתו להוביל את מפלגת העבודה לאופוזיציה מובילים עוזי ברעם, חיים רמון, דוד ליבאי, יוסי ביילין, אברהם בורג, חגי מירום ונסים זווילי. מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, אמרה אתמול ל„דבר", כי ניסתה להציע למזכ"ל המפלגה הצעת פשרה, אך דעתה לא התקבלה. יצוין, כי באשה לובלסקי הודיעה שלשום לפרס, כי לא תפעל נגד הצעתו, וברוח זו התבטאה באוזני חברים ששאלו מה עמדתה.

מגייסים ומשפיעים

קוצר הזמן שקדם לכינוסו של המרכז הגביל את המגייסים משני הגושים במאמצי השכנוע שלהם. ועם זאת ישבו המגייסים ליד הטלפון וניסו להשפיע על חברי־מרכז לכאן או לכאן. כשנשאל אתמול יו"ר מפלגת העבודה במישור „ערב חדש", כמה טלפונים עשה במשך היום, השיב: „לא ספרתי, אבל שוחחתי עם רבים".

בעקבות הידיעות שהליכוד מורו את הסיכומים במשא־ומתן עם

(המשך בעמוד 2)

ערפאת: אש"ף מכיר בישראל

שמיר: אין כאן שינוי ולא יהיה שינוי • פרס: תרגיל של יחסי ציבור. זו פרשנות להחלטות אלג'יר • השמאל מברך

מאת דליה ראשל ויקיר צור, סופרי „דבר", הסוכנויות הידיעות

ראש אש"ף יאסר ערפאת הודיע אתמול במסיבת עיתונאים בשטוקהולם, כי אש"ף מכיר בזכות קיומה של מדינת ישראל. הוא הסביר, שהמועצה הפלשתינית הלאומית הכירה בכך, למעשה, בוועידתה בחודש שעבר.

„המועצה הכירה בקיומן של שתי מדינות", אמר ערפאת, „מדינה פלשתינית ומדינה יהודית – היא ישראל. והאם זה די ברור?" להלן הוסיף עם זאת, שההתקוממות בשטחים תימשך עד שתקום מדינה פלשתינית.

בתוך כך נכתב אתמול ב„וואשינגטון טיימס" בהסתמך על מקורות אש"פיים, כי בכוונת ערפאת לקרוא לבינוך „גבולות בטוחים" ה„סידורי בכונן לישראל" בכינוס המיוחד של עצרת האו"ם שיתקיים בשבוע הבא בז'נווה.

ערפאת מסר לפרסום הודעה משותפת לו ולבני שיחו היהודיים. בין היתר כללה זו הבהרות של אש"ף לנקודות מפתח מסויימות בהכרזות העצמאות הפלשתינית של ועידת המל"פ באלג'יר, לפיה הסכימה המל"פ להכנס למו"מ עם ישראל במסגרת ועידה בין־לאומית תחת חסות האו"ם, כשהיא מיוצגת על־ידי אש"ף כנציגו הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני ועל בסיס שווה עם שאר הצדדים לסכסוך. המל"פ הכריזה על הקמת המדינה הפלשתינית העצמאית. הכירה בקיומה של ישראל כמדינה באיזור, הכריזה על דחייתה את הטרור הינעה אותו על כל צורותיו, להבטת טרור של מדינות, קראה לפתרון בעיית הפליטים הפלשתינים בהתאם לחוק הבין־לאומי ולהחלטות האו"ם (לרבות זכות השיבה והפיצוי) ומפיצוי.

שר החוץ של שוודיה, סטן אנדרסון, אמר במסיבת העתונאים, ש„משמעות ההודעה היא פריצת דרך בתהליך השלום". לדבריו, מגלמת ההודעה המשותפת קבלה ברורה ביותר על קיומה של מדינת ישראל.

בהמשך מסיבת העתונאים אמר ערפאת, כי הוא ביקש משר החוץ השוודי אנדרסון להעביר את רוח ההודעה לשר החוץ האמריקאי שולץ, „על־אף יחסו הקודם ושלילת אשרת הכניסה ממני".

בשוודיה הוצגו חמשת הנציגים היהודיים שנועדו עם ערפאת כ„מנהיגים רבי־השפעה של היהדות האמריקאית", אך בינתיים נודע, שהם חברי גוף שמאלני ששמו „המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח־התיכון", שבראשו עומד ח"כ אבא אבן. אחת מהחמישה, ריטה האוזר, משפטנית, קראה לאחרונה מעל עמודי העתון „ניו־יורק טיימס" לשלטונות ארה"ב לפתוח בדו־שיח עם אש"ף. בחמישה מנהיג של ארגון יהודי אמריקאי חשוב, מנחם רוזנזאפט, העומד בראש „ברית אנשי העבודה הציונים", הקשורה במפלגת העבודה הישראלית. חבר אחר במשלחת, סטנלי שיינבאום, הוא מו"ל של עתון ליברלי בלוס־אנג'לס. אברהם יודוביץ מכהן כיו"ר המחלקה ללימודים מזרח־תיכוניים של אוניברסיטת פרינסטון.

שמיר: המשך מסע ההטעיות

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול בתגובה להכרזת ערפאת, כי אין בה כל שינוי והוסיף כי אינו צופה שינוי כלשהו. „נאומו של זה אינו אלא המשך למסע יחסי הציבור של הטעיות, שאותו מנהל ערפאת בעולם כולו. מה שקובע אינם הדברים המעורפלים שערפאת משמיע", אמר, „אלא העובדה שבה בעת שהוא מדבר על הפסקת הטרור

(המשך בעמוד 2)

פירושים לוועידת אלג'יר

ראש אש"ף יאסר ערפאת ושר החוץ השוודי סטן אנדרסון במסיבת העתונאים, שבמהלכה הבהיר ערפאת את החלטות הוועידה באלג'יר. (צילום: א.פ.)

עיקרון תחילה

• צה"ל בפעילות יזומה לקראת השביתות הצפויות בשטחים בסוף השבוע/עמ' 2.
• בכנסת: דנים על האטה, שפל, או מיתון – ובינתיים 100 אלף מובטלים/עמ' 3.
• הציעו לי 100 ד' – אם אביא רימונים מהצבא, סיפר אחד מ'חוליית המדרחוב'/עמ' 3.
• לווייין הביון של אטלנטיס מצלם את ברה"מ מבעד לעננים/עמ' 3.
• פוטר עובד במועצת מצפה רמון שהתלונן על שחיתויות/עמ' 6.

כדרישת ישראל, בניגוד לאש"ף:

כינוס „הקדם ועידה" בפראג מסתיים בלי הודעה משותפת

דיוני אתמול הוגדרו על־ידי המשתתפים הישראלים „ענייניים יותר"

מאת גדעון קרן, שליח „דבר" בצ'כוסלובקיה

פראג (מיוחד ל„דבר"):– כינוס „ועידת הדגם הבין־לאומית לשלום במזרח התיכון" בפראג יסתיים היום ללא הודעה משותפת, לאחר שמשלחת ישראל הביעה התנגדותה להודעה כזו ולהרחבת ועדת ניסוח, וזאת בגלל אופיים הבלתי ייצוגי של המשתתפים וכדי למנוע הכרעת רוב.

אש"ף דרש להוציא הודעה משותפת. הנציג הסובייטי ולאדימיר וינוגרדוב הציע לנסח במקום זאת מסמך בצורת תשובה לברכת מזכ"ל האו"ם, שבו הבטיח לסכם את ההצעות שהועלו בדיונים.

כל הנציגים הפלשתינים, הן מאש"ף והן מהשטחים, כמו למשל סרי נוסייבה, מופיעים תחת השם פלשתין, לפי רשימת המשתתפים שפורסמה באיחור.

הדיונים אתמול הוגדרו על־ידי משתתפים ישראלים „ענייניים יותר", לאחר סדרת הנאומים האנטי־ישראלית שלשום. ראש המכון לחקר המזרח של ברה"מ, פרופ' קפיצה, אמר שיש להרכיב חיל שלום של האו"ם או של המעצמות במסגרת הסדר במזרח התיכון. „בלי פתרון הסכסוך במזרח התיכון לא תושג התקדמות בפתרון מכלול הבעיות הבין־לאומיות", אמר קפיצה.

היסטוריונית מאוניברסיטת בירזית חמאם אשרבי קראה להעניק תמיכה מעשית לתנועות השלום בישראל. „בטחון יושג רק על־ידי השלום, וצריך להשקיט גם את פחדי הפלשתינים ולא רק את הישראלים", אמרה אשרבי בתשובה לדברי לוחד מ"היו מן המפלגה השבורית", שדיבר על תפקיד הפלשתינים בהשקטת פחדי הישראלים.

ויכוח חריף התפתח בין נציג מפ"ם אריה יפה לבנציג אש"ף האלד אל־חסן. יפה יצא נגד התיאורים ההיסטוריים הסלקטיביים ושאל מה קרה לשטחים בין 48 ל־67. הוא הציע פתרון המבוסס על הפסקת הטרור, והתחייבות בהבלבות של ארה"ב לפלשתינים וברה"מ לישראל. אל־חסן טען כי תקף בצדק את הוועדת החלוקה של האו"ם, כפי שציין יפה. „כיוון שהיהודים אינם יורשים אמיתיים של זרע אברהם". הוא אמר שצריך לשחרר את היהודים מהציונות.

פקיד סובייטי בכיר ל„דבר":

ברה"מ תחתור לוועידה בינ"ל גם עם חילופי השלטון בישראל ובארה"ב

מאת גדעון קרן, שליח „דבר" בצ'כוסלובקיה

פראג (מיוחד ל„דבר").– ברה"מ סבורה כי עליה להיצמד לעקרון ברור בנושא הפתרון לסכסוך במזרח התיכון ולכן היא תמשיך לדרוש את כינוסה של ועידת שלום בין־לאומית. זוהי העמדה המקובלת על שר החוץ הסובייטי שווארדנדזה. עם זאת בכוונת ברה"מ לקיים מגעים עם ארה"ב כדי להחליט על אפשרות של הסדרי ביניים עד לעריכתה של ועידה כזו. מגעים אלה כבר החלו והם יימשכו בכל הנראה אחרי חילופי השלטון בארה"ב. כך אמר לסופר „דבר" פקיד סובייטי בכיר העוסק בנושא המזרח התיכון.

לדברי הפקיד אין הילופי ממשלה בישראל יכולים להשפיע על מגמה סובייטית זו. הפקיד אמר כי לדעתו האישית מוטב לה למפלגת העבודה הישראלית להישאר באופוזיציה כדי ליצור מחנה שלום ברור שיגן על עמדותיו. הוא אמר כי במסגרת ממשלת האחדות הלאומית לא יכול היה שמעון פרס להתחייב על דבר, או להציג עמדות מתקדמות. „בפגישתו עם שווארדנדזה הוא יכול היה רק לנפנף במסמך מצע מפלגת העבודה ולהחזיר אותו לכיס".

הפקיד עמד על חששה של ברה"מ מפני הטילים ארוכי הטווח והנשק המתוחכם הנמצא בידי הישראלים, ואמר כי זו סיבה חשובה לכך שהסובייטים לא יוכלו שלא ללחוץ למען מציאת הסדר במזרח התיכון.

האוצר נמנע מייקור החלב וחרג מהסובסידיה ב־300%

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הימנעות האוצר מייקור החלב ומוצריו, בהתאם להצעת התקציב, הביאה לחריגות ניכרות בהיקף הסובסידיות בסעיף זה.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הוציא האוצר לסיבסוד ענף החלב 157 מיליון ש"ח, וזאת בהשוואה ל־43 מיליון ש"ח שתוקצבו לצורך כך לשנה כולה.

אתמול אישרה ועדת הכספים של הכנסת הקצבה בסך 19 מיליון ש"ח למימון הסובסידיה לחלב לחודש דצמבר. ההעלאה האחרונה במחירי החלב ומוצריו בוצעה ב־4 באוקטובר השנה. ההתייקרויות אז הסתכמה ב־14 אחוז והיתה כמחצית מההתייקרות המתוכננת.

השכר הממוצע בספטמבר 1,720 ש"ח, עליה של 6.6%

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

השכר הממוצע במשק ברוטו, כולל עובדי השטחים, הסתכם בספטמבר השנה ב־1,720 ש"ח.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסמו אתמול מתברר כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה היה סך השכר הריאלי ברוטו גבוה ב־6.6 אחוזים בהשוואה לרמתו בתקופה המקבילה בשנה שעברה.

העליה בשכר נרשמה בכל ענפי המשק: בשירותים הציבוריים גדל השכר ב־9.5 אחוזים, בשירותים האישיים נרשמה עלייה של 8.3 אחוזים, בשירותים העסקיים ב־7.5 אחוזים, בענפי הבינוי והמסחר – 6 אחוזים, בענפי החקלאות והתעשייה – 5 אחוזים ובענף התחבורה עלה השכר ב־4 אחוזים.

هكذا من الأصل

צה"ל בפעולות יזומות לקראת השביתות הצפויות בסוף השבוע

מאת רני רובינשטיין, רני צדוקי ויהודה לוי, כתבי "דבר"

צה"ל ערך אתמול שורה של פעולות יזומות בכפרים ביהודה ושומרון לקראת השביתות הצפויות בסוף השבוע במלאת שנה לאינתיפאדה. משבנם נעצרו מבוקשים וצעיר אחד נפצע מירי במרכז חברון. עוד שבעה נפצעו בתקריות בבני־סהיילה ובחאן יונס ברצועת עזה.

הפעולות היזומות של צה"ל התרכזו אתמול בכבה משכונת בית לחם ובכפרים דאר־פלאח ואל־עסכארה הסמוכים לעיר וכן בכפרי השומרון: עצוה, עראבה, ג'בע, עג'ה, ראמה, זאוייה, רמונה, כשטעה ובעיירה סובאס. ברמאללה נזרק בקבוק תבערה על סיור צה"ל במרכז העיר והאיזור נסגר. לא נמסר על נפגעים או נזק.

העוצר מרוב המקומות ברצועה הוסר והוא נמשך במחנה שאטי ובדיר אל־בלח וכן במחנה אל־אמערי שליד רמאללה. מאל־אמערי מגיעות תלונות על סבל שנגרם לתושבים כיוון שהעוצר נמשך כבר יותר משבועיים.

שבעה מתושבי הרצועה נפצעו אתמול בהפרות סדר בעיקר באיזור הדרומי בחאן יונס והעיירות הסמוכות לה, בני סהיילה ועבאסן. בבני סהיילה נפצע בן 17 מפגיעת כדור בגבו. בן גילו נפצע מכדור בחזהו. שני נערים בני 15 ו־18 נפצעו ברגליהם ואשה בת 27 מפגיעת כדור בצוארה. בחאן יונס נפצעו שני בני 15 מפגיעות ברגליהם.

שני בקבוקי תבערה הושלכו אתמול לעבר מחסן של מחלקת התברואה של עיריית ירושלים בעיר העתיקה. הבקבוקים התלקחו אך גרמו רק נזק קל לדלת הכניסה.

בנובמבר גדל ב־50 אחוז מספר העובדים המועמדים לפיטורים

מפעלים וחברות הודיעו על כוונה לפטר 1,431 עובדים, לעומת 949 באוקטובר

מאת חיים ביאור, כתב "דבר"

גידול של 51 אחוז נרשם בנובמבר במספר העובדים המועמדים לפיטורים במפעלים ובחברות. גורמים בשירות התעסוקה מסרו אתמול כי גידול כה חד במספר המפוטרים לא נרשם תקופה ארוכה.

בנובמבר הודיעו לשירות התעסוקה 23 מפעלים ומוסדות על כוונתם לפטר 1,431 עובדים, לעומת 949 עובדים שנמסר על כוונה לפטרם חודש קודם לכן מ־18 מפעלים ומוסדות.

יצויין, שחלק מהודעות הפיטורים שנמסרו בחודש שעבר כבר מומשו. בין היתר מדובר במפעל רפא"ל בחיפה שהחליט לפטר 250 מעובדיו, במסגרת צימצומים שהחלו כבר לפני שנה. מפעל "אלסינט" בחיפה מפטר 200 עובדים; "ביתן דימונה" – 119 והנהלת "כיתן" שוקלת להחזיר לעבודה 40 מהמפוטרים עם פתיחת המתפרה מחדש: "ליגת" בקריית גת – 199; "רמים" בקריית שמונה – 96 (המספר עשוי, בסופו של דבר לקטון); "יובל גד" באשקלון – 86 עובדים.

מפעלים ומוסדות שהודיעו על כוונתם לפטר עובדים הם, בין היתר, המכבסת היהודית באזור הצפון – 70 עובדים, מפעל המכוללות של "תדיראן" בקריית עקרון – 50; מפעל "אופנה 1977" העומד לסגור מתפרה בכפר מנדא – 45; "ליגת מפריסקט" בנגב, העומד להסגר – 43; חברת "אידיאל" לייצור מכשור רפואי בירושלים – 42; בתי הארחה בצפת – 35; מלון "מגדל איילת" בירושלים, שייסגר ויהפך לבניין משרדים – 30; מפעל "מל מימר" בקריית שמונה – 30; "סנפרוסט" באשדוד – 25, מפעל הקונפקציה בריחניה – 21; החברה לחיפושי נפט והשקעות – 21 ומתפרת "לקרוסה" בקריית מלאכי מתכוונת לפטר 16 עובדים.

השב"כ אמר כן לטלוויזיה; המשטרה אמרה לא לעיתונות

מאת יוסי ליבוביץ, כתב "דבר" בגליל

תא הכתבים לעניני משטרה בחיפה, שהתכנס אתמול לאסיפת חירום, מחה בחריפות על דרך טיפול משטרת מרחב חיפה במסירת מידע לציבור על חשיפת חוליית המחבלים בצפון.

כתבים קבלו במיוחד על כך, שמפקד מרחב חיפה של המשטרה, תת־ניצב יוסי לוי, העביר מידע לא נכון ובלתי מדוייק בקשר למעצר חברי החוליה, וכך גרם לעתונאים להטעות את הציבור. העתונאים קבלו גם שמפקד מרחב חיפה חסם בפני הציבור את הדרך להגיע למידע מלא ושלם על פעילות רשת החבלה.

קצפם של הכתבים לעניני משטרה עלה לאחר שהתברר להם, כי במשדר הטלוויזיה "מבט", שלשום, נמסרו לציבור פרטים, אותם סירב מפקד המרחב למסור במסיבת עתונאים מיוחדת שכינס לרגל חשיפת החוליה שעות אחדות לפני כן. בדיקת סופר "דבר" העלתה, כי אנשי השב"כ הונו את מפקד מרחב חיפה בכך, שלפני קיום מסיבת העתונאים אסרו עליו לפרסם מידע "חסוי" כדבריהם, הקשור לפרשה, והוא התחייב לכך.

לתדהמתם של תת ניצב לוי פורסמו במשדר הטלוויזיה פרטים "חסויים", כביכול, אותם אסרו למסור לעתונאי חיפה.

מסתבר, כי השב"כ פנה ביוזמתו אל כתב הטלוויזיה ואף שלח אותו לצלם בכפר איכסין, ימים אחדים לפני שהפרשה הותרה לפרסום, למרות שבמרחב חיפה של המשטרה אסרו על הכתבים להגיע לכפר עד לקיום מסיבת העתונאים, שלשום בצהריים.

גורמים במשטרה הגיבו באיפוק על האשמות המשטרה. נראה כי שינוי שחל במדיניות הפירסום, לפיו הצלחות השב"כ נזקפות כעת לזכותו ולא באות מפי המשטרה העלו חמתם של גורמים במשטרה. עד כה היה שירות הבטחון הכללי מעביר לידי דובר המשטרה פרטים על חשיפות, והקרדיט היה ניתן למשטרה.

פרס מעריך: נקבל רוב למו"מ עם הליכוד

(המשך מעמוד 1)

שותפותיו לממשלה צרה, הדגיש פרס "איני מוכן להצטרף לממשלה כגלגל חמישי, איני מוכן להצטרף ככוכב שביט עם זנב בלבד. אנחנו מוכנים להתלכד באופן הגיוני, באופן שנוכל לתפקד".

גם ח"כ חיים רמון השפיע אתמול מהדיעות על מאמצי הליכוד להרכיב ממשלה צרה עוד לפני ישיבת מרכז המפלגה, שאותו הפיץ השר אריאל שרון, ושלח מברקים לפרס ולרבים בנוסח: "אין מקום לכנס את מרכז המפלגה מחר, כדי למנוע ביזיון, כי הליכוד עומד לסכם את המשא ומתן לממשלה צרה. אנחנו נעמוד כעניים בפתח לאחר שהליכוד סרב בעצם לפניית הנשיא להקים ממשלה רחבה ופנה להקמת ממשלה צרה". גורמים שונים במפלגת העבודה התרשמו שפנייתו של רמון מאותתת בעצם על חשש להפסד של הקבוצה שהוא נמנה עימה לסכל החלטה על כניסה למו"מ עם הליכוד.

אתמול הוגשה גם עתירה של חבר־מרכז, שביקש לדחות את הישיבה היום, מפני שלא התקיימו התנאים המתחייבים על־פי החוקה. יו"ר המוסד לביקורת, עו"ד חיים קמחי, דחה את העתירה בנימוקים של נסיבות ומהלכים, וכמובן בהתחשב בפניית הנשיא.

קיסר: בסיס רחב

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר השמיע אתמול באוזני חברי הוועד־המרכזי את עמדתו בזכות הקמתה לאלתר של ממשלה על בסיס רחב, שבמרכזה מעמד שיוויוני ככל האפשר לשתי המפלגות הגדולות.

קיסר נועד אתמול עם נציגות נרחבת של ראשי ערים ועיירות פיתוח מכל המפלגות, וכן עם מזכירי מועצות פועלים ברחבי הארץ, שבאו לבית הוועד־הפועל להביא את ברכת הישובים להסתדרות במלאות לה 68.

כל ראשי הערים והעיירות הפיתוח, מהמערך ומהליכוד, שהשתתפו במיפגש עם קיסר, קראו להרכבת ממשלה חדשה על בסיס רחב, וביקשו ממזכ"ל ההסתדרות להטיל השפעתו בעניין.

ראשי ישובים תובעים

ראשי ישובים ואישי ציבור בנגב תובעים מראש הממשלה, יצחק שמיר וממלא מקומו, שמעון פרס, לפעול לאלתר להקמת ממשלת אחדות לאומית.

על המברק חתומים ח"כ לשעבר דק אמיר, ראש עיריית באר־שבע משה זילברמן, ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, ראש עיריית דימונה, אלי הללי, יו"ר מועצת נבטי הנגב וראש מועצת אופקים, יחיאל בנטוב וממלא מקום ראש מועצת מצפה רמון, שמעון ברדוגו.

"התעוררו, התעלו והקימו ממשלה על בסיס שתי המפלגות הגדולות בישראל. זוהי התשובה למכאובינו המקומיים, האזוריים והלאומיים", כותבים במברקם האישים לשמיר ולפרס.

הלל: למנוע נזק

ח"כ שלמה הלל אומר, כי על מפלגת העבודה לבדוק את האפשרות של הצטרפות לממשלה רחבה כדי למנוע נזק בלתי הפיך למדינה. לדבריו ממשלה צרה של הליכוד ומפלגות חרדיות ולאומיות קיצוניות עלולה להחיל ריבונות ישראלית על שטחי יהודה ושומרון וזו תהיה בכיה לדורות. לפי חוק מ־1967 החלטת ממשלה בעניין זה אינה טעונה אישור הכנסת.

הלל סבור שעל מרכז העבודה לאפשר ניהול מו"מ על ממשלה רחבה ולקבוע כי ההצעה לסיכום השיחות תובא לאישורו. לדעתו רצוי מאד שתהיה רוטציה בראשות הממשלה אבל יש חשיבות רבה להסדרים נוספים למניעת סכנות בתחום המדיני־בטחוני ובתחום היחסים עם יהודי התפוצות. הבטחת הסדרים כאלה, אפילו בלי רוטציה, עדיפה על רוטציה שאין עמה ערובות למניעת נזקים בלתי הפיכים.

הלל מתח ביקורת על האופן שבו נוהלו שיחות הקואליציה מטעם מפלגת העבודה, ואמר שניהול המו"מ היה "לא טוב, לא מכובד ולא תכליתי". מראש היה ברור שהמערך לא יוכל להתחרות עם הליכוד בהיענות לתביעות הסיעות החרדיות.

(ראיון עם הלל יתפרסם מחר ב"דבר השבוע")

אגמי: מצפה לתמיכה

במפגש מחנכים ותלמידים שהתקיים אמש, התייחס יו"ר "עמל" אורי אגמי לתהליכי הקמת הממשלה ולדברי נשיא המדינה. אגמי אמר בין היתר: "אני מברך את נשיא המדינה על דבריו באוזני מנהיגי המפלגות והעם בדבר הצורך בממשלת אחדות רחבה ושינוי משטר הבחירות – כל היקר, הכבוד וההערכה לנשיא".

אגמי הוסיף: "אכן אני מצפה שמרכז מפלגת העבודה יתמוך היום בהצעת שמעון פרס ויצחק רבין וייתן למפלגת העבודה יפוי כוח להשתתף בממשלת אחדות רחבה. זה טוב למדינה וזה לא בניגוד להשקפת עולמה של תנועת העבודה".

ערפאת

(המשך מעמוד 1)

כביכול, חשפו שירותי הבטחון שלנו בין 50 ל־60 התארגנויות מחבלים. לא מעניין אותנו מה שערפאת אמר, היות שאנו יודעים שמטרתו ומטרת ארגונו חיסול מדינת ישראל. שום הצהרה באלג'יר או בשטוקהולם לא תשנה עובדה בסיסית זו".

שר החוץ שמעון פרס אמר כי הכרזות ערפאת בשוודיה היא פרשנות נוספת להחלטות המועצה הלאומית הפלסטינית באלג'יר, תרגיל ביחסי ציבור והגברת הערפל סביב ההחלטה. דובר משרד החוץ, ד"ר אלון ליאל, אמר כי צעדו של ערפאת הוא ניסיון אש"פי־שוודי להגביר את אמינותה של החלטת אלג'יר.

הנהלת "המרכז הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון" בישראל, בראשו עומדים ח"כ לשעבר אבא אבן, נפתלי בלומנטל וחיים צדוק, יתכנס בימים הקרובים כדי לדון בפגישתם של חמשת חברי המרכז האמריקאים עם יאסר ערפאת וההצהרה המשותפת שנוסחה בסוף הפגישה.

הכרה מפורשת בקיום מדינה יהודית

אתמול כתב, כאמור, ה"וואשינגטון טיימס" בהסתמך על אישים באש"ף, כי מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת יקרא ל"גבולות בטוחים" ו"סדורי בטחון לישראל", בכינוס המיוחד של עצרת האו"ם שיתקיים בשבוע הבא בג'נווה. כתב העתון, ג'יימס דורסי, מצטט אישים בארגון, שלטענתם, תהיה בדבריו הכרה מפורשת בישראל. זו תהיה כרוכה בערבויות ישראליות להסדרים דומים עבור מדינה פלסטינית.

רייגן: המסמך טעון בדיקה

הנשיא רייגן הגיב אמש על הכרזות ערפאת בשטוקהולם, באומרו כי המסמך שפורסם בשטוקהולם דורש בדיקה. לדבריו, "עדיין לא היה לנו זמן לבחון מה בדיוק אמר שם, ואנחנו מצפים לכך בתקווה".

בוואשינגטון מגיבים על ההצהרה האחרונה משטוקהולם ברוח דומה ובניסוחים מוכרים מפעמים קודמות. "כמובן שקודם כל הכרחי לבדוק את פרטי ההצהרה בקפדנות רבה", אמר פקיד בממשל והוסיף ש"כמעט מיותר לציין שכבר ראינו בעבר תרגילים כאלה של אש"ף וערפאת". עם זאת, הוסיף, "ברור שמתרחשים תהליכים חדשים באש"ף, אם מתוך מניעים פנימיים, או בתגובה להתרחשויות חיצוניות, כולל, כמובן, הדרישה האמריקאית התקיפה לעמוד באופן ברור ומפורש בתנאים שיאפשרו לאש"ף להיות בדרישה לממשל".

שינוי: צעד נוסף

תנועת "המרכז־שינוי" הודיעה כי היא רואה בדברי ערפאת בשטוקהולם צעד נוסף אך לא מספיק בכיוון חיובי.

צבן: המבחן ביהודה

המזכיר המדיני של מפ"ם, ח"כ יאיר צבן, אמר כי הצעה משותפת של אש"ף ושוודיה מהווה צעד משמעותי מצד אש"ף בכיוון של קבלת תנאי נוסחת סם־טוב יריב, תנאים התובעים מהפלשתינים הכרה בישראל והפסקת הטרור כבסיס למו"מ.

הזכיות בלוטו

(עש"ת). – להלן תוצאות הגרלת הלוטו מספר 49/88

פרס ראשון 2 ".1,250,000 +
פרס שני 30 8580/41 +
פרס שלישי 603 853/77 +
פרס רביעי ".30,450 25/36 +
פרס חמישי ".482,913 4/26 +

מינימום הפרס הראשון להגרלה הבאה: 1,000,000 + מינימום כל הפרסים: 2,000,000 ש"ח.

למשפחת קמפינסקי
לשורותיים ומוצרי מלט קיסריה

אתכם באבלכם בהילקח מכם
יקירכם־יקירנו

גד ז"ל

קואופרטיב "עמק־חפר"
ההנהלה, החברים והעובדים

לחברנו גרשון

איתך באבלך
על מות

אמך

הלוויה תתקיים בבית העלמין בחולון

המשפחה
ובית עין הכרמל

דבר DAVAR
האחר עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל "דבר" בע"מ
מודפס ב"דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ 33104

עד ראיה: רבבות הרוגים ברעידת אדמה בארמניה

מוסקווה, (קייצ). – רבבות נספו ברעידת האדמה הקשה שפקדה אתמול בבוקר את הרפובליקה של ארמניה – כמן אתמול עד ראיה, שביקר בלניגאקן, אחת הערים ההרוסות. לדבריו, קרסו כל הבניינים בני חמש הקומות בעיר, המונה 300,000 תושבים. הטלוויזיה הסובייטית הקרינה אמש צילומים ראשונים של ישובים ארמניים שנהרסו ברעידת האדמה שפקדה את צפון הרפובליקה.

הפרשן מסר כי יש הרוגים ופצועים ואלפי אנשים שנותרו ללא קורת גג. כן נפגעו קשה בתי חרושת, בנייני ציבור וגני ילדים. הוא ציין כי בניינים רב־קומות נהרסו לחלוטין, ואי לכך יש חשש למספר רב של נפגעים.

רעידת האדמה הגיעה לעוצמה של 9 מעלות בסולם מרקאלי במוקדה, והיא העזה ביותר שנרשמה בקווקאז זה 80 שנה, מסרה סוכנות טאס.

דובר של המכון הגיאולוגי האמריקאי בקולוראדו אמר, כי עוצמת הרעש נמדדה כ־6.9 מעלות על פי סולם ריכטר.

בריג'ווטר: כמו תופים; נינה סימון: עמוק וחודר

מאת הדס מגן

הקהל הירושלמי למוד הקרה, התכנס אתמול בעוצמתן של שתי אמניות בחסד. בריג'ווטר התרגשה וציינה את עצבנותה. היא מאלתרת ומשתעשעת בקולה, רגע תישמע כמו תופים, רגע כמו חצוצרה ורגעים תלמוך בקילה.

דווקא האנקרוסה הלא מוצלחת במיוחד מ"סיבה למסיבה", שבה שרה בריג'ווטר את "גר לי דקיק" חיממה את הקהל. שני קטעים נוספים שהלהיבו היו "כל יום יש לי בלוז" ו"ר"ד מרגיש טוב", אולי שירה המפורסם ביותר. בריג'ווטר התגלתה כנוכחות בימתית כובשת, וכבעלת כריזמה טבעית. היא ניהלה דיאלוג חם עם הקהל תוך שהיא משלבת קטעי דיבור ספונטניים משעשעים: "אם אתם רוצים לזרוק עלי עגבניות, תצעקו לי קודם שאוהב". "אנחנו אוהבים אותך", צעק אי מי מהקהל, וזו, כצפוי, עוד הגביר את התרגשותה.

בסוף הופעתה אמרה: "הייתי יכולה להמשיך ולהמשיך אבל אני כאן בין השאר כדי לפתוח את הופעתה של אשה שאני מאד מעריכה ושהעניקה לי השראה רבה". כל זאת בקול חנוק מדמעות.

וכאן עלתה נינה סימון האגדית לבמה. היא הפגינה מאופקות רבה יותר, כמו גם רצף מתוכנן. כבר לא צעירה, אך קולה עדיין עימה – עמוק, גברי וחודר. סימון, שהתפרסמה בביצועים אישיים לשירים שנלקחים בתחום מוסיקאלי נרחב המעניק ביטוי ליכולתה המופלאה לאלתר, נעה בין "הנה באה השמש" של החיפושיות בעיבוד ובביצוע נפלאים, בין מיסיסיפי ושיר ברזילאי במקצב מרתק. היא גורמת לחוש יראת כבוד כלפיה, ומשלבת סגנון ונקיון שהתבטאו בשירה ובנגינה, מלוטשים עד תום האותרון. הקהל הסיר את הכובע. אמש היה ערב חם בירושלים.

"איזראל טורס" בקופנהגן

הניפו דגל אש"ף והציתו סוכנות נסיעות בדנמרק

מאת אריה אריה, סופר "דבר"

פרו־ערבים של אש"ף שרפו אתמול סוכנות נסיעות דנית בקופנהגן, המתמחה במכירת חבילות תיור לישראל. איש לא נפגע, אולם הנזק נאמד ב־20,000 דולר.

אתמול אחר־הצהריים נכנסו 15 ערבים למשרד הנסיעות "איזראל טורס" שבמרכז קופנהגן, השייך לחברות של "אל־על" ותש"ת. הפורעים הניפו את דגל אש"ף, שפכו נפט על הרהיטים והציתו אותם. העובדים, כולם דנים, הזעיקו את המשטרה. השוטרים הגיעו למקום תוך חמש דקות, אולם הערבים כבר הספיקו להימלט. השוטרים סגרו את הסביבה וערכו חיפושים, אך לפי שעה לא נתפס איש מהפורעים.

מנכ"ל תש"ת חיים הכט הביע תקווה, כי תוך ימים יחודש העבודה.

שיבה בשלבים לליגה הערבית

מצרים חידשה את חברותה במועצה הכלכלית הערבית

מאת דן אביתן, סופר "דבר" לעניני ערבים

מצרים עשתה אתמול צעד נוסף לקראת חזרתה לפעילות בליגה הערבית, לאחר שהתקבלה מחדש כחברה במועצת האחדות הכלכלית הערבית, שהיא גוף חשוב המסונף לליגה.

ההחלטה על ביטול השעיית חברותה של מצרים במועצה לאחדות כלכלית ערבית התקבלה אתמול במושב ה־50 שמקיימת המועצה ברבת־עמון. ירדן יזמה את חזרת מצרים לפעילות במועצה לאחדות כלכלית ערבית, בתיאום עם עיראק ונסיכויות הנפט ורק סוריה ולוב הסתייגו מהחלטה זו.

במהלך דיוני המועצה, שבהם משתתפים שרי הכלכלה, האוצר והמסחר הערביים, נדונה גם היוזמה להקים קונפדרציה כלכלית בין־ערבית שלה מטיף לאחרונה המלך חוסיין כאמצעי להקלת המשבר הכלכלי הפוקד את ירדן. נושא זה נדון שלשום בשיחות שקיים נסיך הכתר הירדני האמיר חסן עם שליט עיראק סדאם חוסיין בבגדאד. בשיחה נדונו גם יוזמות המלך חוסיין להביא לפיוס בין סוריה למצרים ובין סוריה לעיראק.

איך מבקשים

(המשך מעמוד 1)

ההחתמה של תובעי ההצבעה החשאית כשהגיעו חברי הלשכה לישיבה.

לגבי ההצבעה היום, כבר ידוע ששוללי המו"מ עם הליכוד לא הצליחו להחתים שליש מחברי המרכז, בתביעה להצבעה חשאית, בגלל קוצר הזמן וגודלו של הגוף הבוחר. ובכל זאת, מתכוון מזכ"ל מפלגת העבודה להציע הצבעה חשאית בנימוק, שהמרכז נדרש להכריע באחד הנושאים החשובים ביותר העומדים על סדר־יומו.

גם בעניין הצבעה חשאית במקרה שאין חתימות מראש יש התייחסות בחוקת המפלגה, באותו סעיף, כפי שמסר ל"דבר" זאב טריינין, היועץ המשפטי של מפלגת העבודה. וכך כתוב בחוקה: "תיערך הצבעה חשאית אם באה על כך בזמן הישיבה דרישה, בהצבעה גלויה, של רוב חברי הגוף הנוכחים בישיבה". כלומר, אם תהיה דרישה לכבד את חוקת המפלגה וח"כ ברעם, מזכ"ל המפלגה, יעמיד את התביעה להצבעה חשאית במבחן ההצבעה הגלויה, יידרש 50 אחוז פלוס קול אחד מהנוכחים בישיבה היום להכריע בנדון.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

בועדה המחוזית לתכנון ובניה, המחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת "תכנית מספר רצ/37/1/".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ראשון לציון
גוש 5630 ח"ח 6, 10–12, 30, 47–49, 51–52, 54, 61, גוש 5630 ח"ח 65, 66, 73, 77, 78–79, 83.

עיקרי הוראות התכנית:
המשך התוויית רחוב רמז מרחוב אבי האסירים עד למעגן גליה־הרד.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

8 בתי־חולים מושבתים

הרופאים ועובדי המעבדות: מחאה על הסחבת שנוקט האוצר

מאת רנקה תירוש, סופרת "דבר"

שמונה בתי החולים הממשלתיים מושבתים מהבוקר ל־24 שעות, חלקם על ידי הרופאים והאחרים על ידי עובדי המעבדות. הרופאים יעבדו במתכונת שבת בלבד ומשום כך נדחים כל הניתוחים האלקטיביים שנקבעו להיום, כמו גם ביקורים אצל מומחים במרפאות החוץ. עובדי המעבדות יבצעו בדיקות במקרי חירום בלבד וימנעו על ידי כך ניתוחים לא דחופים בבתי החולים בהם אין עיצומי רופאים.

הרופאים עובדים היום במתכונת שבת בבתי החולים "שיבא" בתל השומר, "וולפסון" בחולון ובבתי החולים "איכילוב", "רוקח" ו"הקריה" בתל אביב, בתביעה להשוואת תנאי שכרם לשכרם של רופאי קופת חולים הכללית. עובדי המעבדות מקיימים עיצומים בבתי החולים "אסף הרופא" בצריפין, "ברזילי" באשקלון, "שמואל הרופא" בבאר יעקב, "שיבא" בתל השומר ו"וולפסון" בחולון. הם תובעים תיקוני שכר שהובטחו להם מזמן לטענתם.

שני הסקטורים מתקוממים נגד הסחבת, שלטענתם נוקט האוצר. לגבי הרופאים האוצר אף הודה בצדקת תביעתם, אולם מסרב בתוקף להכנס עמם למשא ומתן בטענה כי יש להכליל את הנושא במסגרת המשא ומתן על הסכם שכר קיבוצי שמתנהל עם ההסתדרות הרפואית.

"נסיון של האוצר לטשטש את העובדות ולהעביר את הדיון איתנו למסגרת הסכם שכר הוא התחמקות והטעיה מכוונת של הציבור" – אמר יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר אריה אורנשטיין. לדבריו, החלטת בית המשפט מחייבת את האוצר לנהל דיון על השוואת תנאי העבודה בקופת חולים הכללית ובשירות המדינה. הוא ציין, כי "האוצר מודה שבמערכת שירותי הרפואה של קופת חולים קיימים תשלומים מעבר להסכם השכר בהסדרים הנוגעים לעבודה בתוספת בבתי החולים. הסדרים אלה הושגו בין רופאי קופת חולים והנהלת הקופה. על נושא זה צריכים לדון רופאי המדינה ישירות עם מעסיקיהם, קרי, האוצר, מחוץ להסכם השכר".

אפרים סנה בסמינר שנתי במרכז דיין

האינתיפאדה הפתיעה את מערכת הבטחון רק חלקית

"האכזבה מוועידת הפסגה ב־87 היא שהציתה את השטחים"

מאת דן אביתן, סופר "דבר" לעניני ערבים

תא"ל (מיל.) אפרים סנה, שכיהן במשך כמה שנים בראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, אמר אתמול שהאינתיפאדה הפתיעה רק באופן חלקי את מערכת הבטחון, משום שכל הגורמים שהובילו לפריצתה היו ידועים.

בהרצאה בסמינר השנתי של "מרכז דיין" באוניברסיטת תל־אביב בנושא האינתיפאדה, אמר סנה כי כל נתוני היסוד שהובילו לאינתיפאדה – כגון הייאוש ההולך וגובר בקרב תושבי השטחים, מצוקותיהם הסוציאליות, וכדומה, היו ידועים למערכת הבטחון אולם ההפתעה היתה בהיקף ההתקוממות ובמשך שלה.

סנה רמז שאילו נקטה הממשלה בעוד מועד יוזמות פוליטיות לקידום תהליך השלום ניתן היה למנוע את האינתיפאדה, משום שזו פרצה בראש וראשונה בשל תחושת התסכול העמוקה של התושבים, נוכח המבוי הסתום ביוזמה מדינית.

לדעתו האירוע המיידי שהצית את אש האינתיפאדה ב־9 בדצמבר אשתקד היתה ועידת הפסגה הערבית שנערכה בנובמבר 1987 ברבת־עמון, שבה נדחק הנושא הפלשתינאי לקרן זווית. הדבר המחיש לדעתו לתושבי השטחים שהסיכוי לקדם פתרון מדיני לבעייתם לא יהיה באותה תקופה מעל הפרק ולכן פתחו באינתיפאדה כדי להמחיש שלא יאפשרו את המשך הסטטוס־קוו.

ד"ר סנה הסביר, כי האינתיפאדה פרצה כתוצאה ממעגל מתמשך של תקוות שתלו תושבי השטחים באש"ף ובירדן, שיחד יביאו לפריצת דרך מדינית שתשים קץ לשלטון הישראלי בשטחים. כל התקוות הללו, שראשיתן בהידברות המדינית הראשונה בין ערפאת לחוסיין באביב 1983, ושעברו דרך הסכם ערפאת־חוסיין מפברואר 1985 ושנקשרו לבסוף ביוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית ובהסכם לונדון, שהושג בין פרס לחוסיין, נגוזו, כאשר היוזמות המדיניות למיניהן ירדו לטמיון.

ד"ר סנה טען כי המהומות הסוערות שהיו מלוות באלימות גבוהה ושפרצו בשומרון ובעזה בדצמבר 86 בעקבות רציחת שני סטודנטים בבירזית, היו אינדיקציה ראשונה למרי העצור בלב תושבי השטחים שהתפרץ שנה אחר־כך במהלך האינתיפאדה. גורמים נוספים שתרמו לפרוץ האינתיפאדה היו, לדברי סנה, בעיית אבטלת האקדמאים בשטחים, התורמת לעיצוב תפיסת עולם ראדיקלית בקרב הבוגרים; והתסכול של הפועלים הערבים שמצאו את פרנסתם בישראל המתקדמת, אך לא הצליחו בעצמם להיחלץ ממעגל העוני.

גם רציחתו של ראש עיריית שכם, זאפר אל־מסרי, ב־1986 על־ידי אנשי ארגון חבש, היתה לדעת סנה ציון דרך לקראת פרוץ האינתיפאדה, משום שהרצח המחיש לתושבי השטחים את אובדן האופציה המדינית בהשתתפות ירדן ואש"ף ואת כוח המבע של הארגונים הראדיקליים.

הבנקים מעבירים היום ל"כור" 10 מיליון דולאר

מאת אלי גולדברג, סופר הכלכלי של "דבר"

היום יעבירו הבנקים ל"כור" את רובו של הסכום בסך 10 מיליון דולאר, שהעברתו התעכבה עד עתה, לאחר שהושלמה הכנת המסמכים המשפטיים הדרושים לצורך העברת הכסף.

הסכום יועבר ל"כור" כמימון ביניים, בעיקר לשם תשלום משכורות עד להזרמת הכספים הצפויה עם קבלתה של תוכנית ההבראה שהוצגה.

תוכנית ההבראה של "כור" הוגשה לעיונם של הבנקים כבר לפני כמה שבועות. היא כוללת, בין היתר, מחיקת חוב בסך כ־100 מיליון דולאר על־ידי הבנקים, והזרמת 50 מיליון דולאר על־ידי האוצר כנגד הנפקת סודי חוב על־ידי "כור".

הבנקים טרם גיבשו את התייחסותם לתוכנית עד לקבלתה של חוות דעת מקצועית עליה. לצורך קבלת חוות דעת זו נמסרה התוכנית לעיונו של צוות רואי חשבון בראשותו של יצחק סוארי, שהשלים לפני כשבוע דו"ח מפורט על תוכנית ההבראה.

הדו"ח הוגש ביום ה' שעבר לעיונם של הבנקים והאוצר. במהלך הימים האחרונים הוא נלמד בקפדנות על־ידי הבנקים לשם קביעת עמדה משותפת לגביו. כרגע מקיימים הבנקים דיון התייעצויות ביניהם במטרה לתאם את עמדתם לגבי תוכנית ההבראה. תגובה זו, המסתמכת בין היתר על דו"ח רואי החשבון של סוארי, תהיה ככל הנראה חיובית בעיקרה, תוך הסתייגויות מסויימות.

גורבצ'וב מתחייב: חצי מיליון חיילים סובייטים

(המשך מעמוד 1)

גורבצ'וב הפסקת אש באזור בינואר עם שיגור כוחות או"ם למדינה זו והפסקת משלוחי הנשק לכל הצדדים הלוחמים. הוא הציע לקיים הצבעה באו"ם על החלטה "לגבי הסדר שיתקבל על־ידי האפגאנים עצמם בנוכחות של או"ם".

תגובות העולם

גורבצ'וב סיים את נאומו, שנמשך יותר מ־40 דקות, בהדגישו את "תחושת האחריות שלי מול עמי והעולם כולו." הוא הכריז, שמוסקווה מוכנה להורות על מורטוריום עד 100 שנה לגבי תשלומי הריבית מצד המדינות המתפתחות על חובותיהן לבריה"מ.

תגובות רייגן

רייגן נמנע מלהשיב במפורש על שאלת כתב, אם וואשינגטון עשויה להגיב על הכרזות גורבצ'וב בקיצוצים צבאיים דומים. "זו לא היתה הצעה", אמר, "אלא החלטה, ואני מקדם אותה בברכה".

הנשיא הנבחר בוש אמר מצידו, שלפי שעה ידוע לו מעט מאד על ההצעה.

נאט"ו מקדם בברכה זהירה

דוברים של נאט"ו קיבלו אתמול בברכה זהירה את ההכרזה של גורבצ'וב וציינו, כי ידרשו קיצוצים גדולים יותר בשולחן הדיונים. דובר של משלחת ארה"ב ליד נאט"ו הביע אף הוא סיפוק מן ההכרזה אך הוסיף: "מובן שנצטרך לעיין בקפדנות בהצעות אלה, ואנו מציינים, שעדיין ישאר חוסר איזון משמעותי גם לאחר שיצמצמו".

מאות הפגינו נגד

בעת שגורבצ'וב נשא את דבריו בתוך בניין האו"ם הפגינו בחוץ מאות מפגינים – יהודים, אסטונים, אוקראינים – מצויידים בדגלים ובכרזות. המפגינים הפנו כלפי גורבצ'וב תביעה להיענות לתביעות השונות של בני עמם בבריה"מ.

הקבוצה הגדולה ביותר, אנשי "ישיבה יוניברסיטי" של ניו־יורק, דרשו חירות של ממש ליהודי בריה"מ. אוקראינים, אסטונים ואף אפגאנים דרשו עצמאות לעמיהם.

המפגש המשולש בין גורבצ'וב, רייגן ובוש התקיים אמש באווירה לא פורמאלית וידידותית, אך בסיומו לא נקבע תאריך למפגש נוסף בין ראשי שתי המעצמות.

בארוחת הצהריים שסעדו השלושה יחדיו ובחברת פקידים בכירים משתי הארצות, הועלו נושאים כמו זכויות האדם, השינויים החלים בבריה"מ והכרזות ממפגשים קודמים.

בתום הפגישה אמר הנשיא הנבחר בוש לכתבים, שלמפגש לא היה סדר יום קבוע, ושהנושאים שבהם דנו מרבו ערבוביה.

שולץ ציין, שאכן יש חילוקי דעות בין בריה"מ וארה"ב בעניין אי הענקת אשרת כניסה לערפאת והוסיף, שהסביר למנהיג הרוסי את הרקע להחלטתו זו. על הצהרת ערפאת בשוודיה אמר, שאומנם היו דברים ברורים הפעם קצת יותר, והוא מברך על כך, "אך יש עוד דרך ארוכה".

שולץ חזר על שלוש הדרישות שהעמידה ארה"ב לאש"ף וציין שנית, שגם אם היו ההכרזות בשוודיה, אש"ף עדיין לא עמד בכל הדרישות. אם יעמוד בהן, אמר, תקיים ארה"ב עימו מגעים. שולץ הוסיף וסיפר, כי במהלך המפגש של המנהיגים הודה הנשיא רייגן לגורבצ'וב על החלטתו לצמצם כוחות באופן חד־צדדי. השלושה דנו בחשיבות התזמנות אמנה למניעת הפצת נשק כימי ועל השגת הדרכים לפקח על איסור מסוג זה. השלושה דנו גם בסכסוכים אזוריים, וגורבצ'וב הדגיש את חשיבות שיתוף הפעולה בין המעצמות והישום הדרך לשלום במזרח התיכון.

שולץ ציין לשבח את שחרורם של הרבה אסירים פוליטיים ואסירים על רקע דתי אך הוסיף, שיש עדיין כאלו בבריה"מ, אם כי מספרם קטן הרבה יותר. לדעת שולץ, יש להגיע להגדרות משותפות לשתי הארצות על מהות עבירות פליליות, כדי שלא תהיינה אי הבנות בנושא של מעצרים פוליטיים.

המנהיגים הדגישו את חשיבות שמירת הקשר, אך לא קבעו, כאמור, תאריך לפגישה נוספת.

לדעתו של שולץ, יש הבדלים ממשיים ביחסי שתי המעצמות וביחסי מזרח ומערב. שולץ הדגיש, שאין בליבו ספק, שאכן קיים מאמץ לשנות את המערכת בבריה"מ והוסיף: "עד כמה יצליח גורבצ'וב לעשות זאת וכמה זמן זה יקח לו, על כך אין לנו תשובה".

גורבצ'וב אמר, שבמפגש המשולש הסכימו המנהיגים ביניהם, ש"מה שהושג במשך השנים חייב להימשך". הוא הוסיף בהדגשה "זה חשוב מאוד. אני חושב שאנשינו יכולים לצפות לתוצאות טובות. במסעי זה למדתי שעלינו לסייר יותר, לראות יותר וללמוד יותר זה על זה". גורבצ'וב הודה לתושבי ניו־יורק על קבלת הפנים החמה שהפגינו ויצא לסיור בעיר, שאמור היה להסתיים בארוחת ערב חגיגית באו"ם.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• שוב הולכים לממשלה רחבה? בינה ברזל, אורלי אזולאי־כץ
• פשע מאורגן בברית־המועצות אמנון קפליוק, מוסקבה
• ערפאת חוגג – ישראל בשפל רון בן־ישי
• בעד מדברים על טרנספר ירון לונדון
• רפול, מה הוא אומר? רוגית ורדי
• מאסר בפועל על הריגת רועה ערבי בשילה אריאלה רינגל־הופמן

• לאה אנשר עם מוריס בריגאי מהמסעדה "ידמר" שנשרפה • חיים שיבי עם הח"כ החדש בגין • וירג'יני מלין על הנשים של איב מונטאן • שלמה פפירבלט עם אן סינקלר, הסטל החדש של צרפת

חיה ארגוב

• ראיון עם אשתו של שגריר ישראל שבוזה בגבון
עמית דייכר

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, רזיקה ריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: אסי סתוי מראיין את ס. יזהר על ספרו "ימי צקלג", המופיע מחדש אחרי שלושים שנה • חיה שהם על "ביאל לשלומית הראבן • אהרן אלמוג על סיום הרומאן שלו "הליכה שבו מתה הציונות"

אסטוניה לקרמלין: זכותנו להטיל וטו על החלטותיכם

מוסקווה (עיר).- הפרלמנט של הרפובליקה האסטונית קרא אתמול תיגר על הקרמלין וחזר והצביע על זכותו להטיל וטו על חוקים המתקבלים במוסקווה.

צירי הסובייט העליון של אסטוניה הצביעו ברוב של 150 נגד 91 בעד ההחלטה שקיבלו קודם לכן ברוב גדול בישיבה מיוחדת בחודש שעבר – אמר כתב בטלוויזיה של אסטוניה. ההחלטה דוחה את השינויים בחוקה שהוצעו על-ידי השלטונות הסובייטיים וקובעת את זכותו של הפרלמנט להטיל וטו על כל חוק העובר במוסדות השלטון המרכזיים של ברה"מ.

מנהיג הקרמלין, גורבצ'וב, אמר על ההחלטה הקודמת בדבר הווטו, כי אינה קבילה בשום פנים ואופן ושאין לה סמכות משפטית.

הקהנתאי האסטוני אנדרס רייד אמר, כי ההצבעה האחרונה באה לאחר דיון של יותר משלוש שעות ושהיא שודרה בדיון של אסטוניה. "זה דבר לא ישוער. מעולם לא ראינו דבר כזה", אמר. "היו תשואות ומחיאות כפיים רבות, כאשר נודע על ההחלטה, אפילו כאן, באולפן הטלוויזיה".

ההחלטה מן ה־16 בנובמבר בפרלמנט של אסטוניה הוכרזה לאחר מכן כלא חוקית על-ידי הגוף הגבוה ביותר, הסובייט העליון במוסקווה.

גורבצ'וב הודיע לנשיא אסטוניה, ארנולד רויטל, כי עליו להזהיר את הפרלמנט האסטוני מן התוצאות של החלטה כזאת.

אתמול נמסר במוסקווה, ששני ארמנים האחרי נהרגו ביום ג' בבאקו במהלך המהומות שפקדו עיר זו. דובר משרד החוץ האזרי, שמסר על כך במוסקווה על הודעה של המפקד הצבאי בבאקו, הוסיף, שאנשים רבים הצטרפו לקבוצות של חוליגנים ובזזו "אי אלה מוסדות של המדינה ובתים של אנשים פרטיים".

ההפגנות נערכו, אמר באגירוב, בעקבות הפצת "דברי שקר" שלפיהם נהרגו אנשים ביום א' בכיכר לנין במהלך הפגנה. המהומות לא הופסקו אלא ביום ג', בשעות אחר הצהריים המוקדמות.

בינתיים נודע במוסקבה, כי הקרמלין הודה לנקוט צעדים נגד פקידים שהשתתפו ב"גירושים והעברות המוניי תושבים" במהלך המהומות האתניות שפקדו את הרפובליקות ארמניה ואזרבייג'אן לאחרונה.

סבורים כי כ־200,000 אנשים – 100,000 מכל אחת משתי הרפובליקות – נמלטו מבתיהם, וביניהם ילדים רבים, שהוריהם ביקשו לשלוח אותם למקום מבטחים.

מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב וראש הממשלה ניקולאי ריז'קוב התמו על החלטה, המגנה "צעדים שאסור היה לנקטם" של פקידים בשתי הרפובליקות.

בהחלטה נאמר, כי פקידים של המימשל המקומי, של המפלגה הקומוניסטית ושל גופים כלכליים, קשרו קשר לסילוקם וגירושם מבתיהם הקבועים של אזרחים מטעמים לאומיים.

רדיו מוסקווה דיווח, כי מנהיג המפלגה הקומוניסטית בחבל הארמני נגורנו-קרבאך, שכיהן גם כראש המועצה המקומית של חבל זה, פוטר מתפקידו באשמת "קוצר ראייה" מדינית. עוד נאמר בשידור שהתנהלה חקירה נגד שני מנהיגים בחבל אחר, המואשמים כי לא עשו את עבודתם כהלכה.

לוויין הביון ששוגר מאטלנטיס מצלם ברה"מ מבעד לעננים

מעבורת החלל האמריקאית נחתה אתמול בשלום בקליפורניה

קליפורניה (עיר ורויטר).- מעבורת החלל האמריקאית "אטלאנטיס" נחתה אתמול בשלום במדבר של קליפורניה, לאחר שהשלימה משימה צבאית סודית במהלך חמשת הימים האחרונים.

מקורות ממשלתיים ומומחים אמרו, כי המשימה הראשית שהוטלה על אנשי צוות "אטלאנטיס" היתה להציב בחלל לוויין-ביון ראשון, המסוגל להחדיר מבעד לעננים ההעשר ולדווח על המתרחש בברה"מ.

המעבורת וחמשת אנשי הצוות שלה נחתו בשעה 1.55 בבוקר לפי שעון ישראל.

זו הפעם השנייה שמעבורת אמריקאית ממריאה לחלל מאז התפוצצות ה"צ'לנג'ר" בינואר 1986. בהתפוצצות זו מצאו את מותם כל שבעת האסטרונאוטים שהיו במעבורת.

סוכנות החלל האמריקאית ומשרד ההגנה גילו פרטים מועטים בלבד על טיסת "אטלאנטיס" מאז שגרה המעבורת מקייפ-קנאוורל שבפלורידה.

הלוויין, בן הדור החדש של לוויינים שנבנה בהוצאה של כ־500 מיליון דולאר וסוכה לכינוי "לאקרוס", נראה יוצא מתא המטען של "אטלאנטיס" בשעת, המקורות אמרו, כי הוא פועל כהלכה.

טיסת "אטלאנטיס" נמשכה ארבעה ימים, תשע שעות ושש דקות. טיסה זו, שבוצעה כאשר במעבורת החלל חמישה קציני צבא, היתה הטיסה ה־27 של מעבורת חלל אמריקאית והשלישית שהיתה בשירות בלעדי של משרד ההגנה.

הלוויין "לאקרוס" שמנמיך טוס ומפעיל גלי מכ"ם, כדי להרכיב תמונות על עצמים על-פני כדור הארץ, יעקוב אחר הכוחות הקונבנציונאליים והגרעיניים של ברה"מ על פני כ־80 אחוז מהטריטוריה הסובייטית.

מומחים אחרים אמרו כי הלוויין החדש ניתן להפעלה כדי לסייע למפציץ החדש "הבלתי נראה" מדגם "בי-2" בגילוי מטרות.

מאקסוול נושא ונותן על קניית מניות 'סאיטקס' ב־38 מיליון ד'

רוברט מאקסוול, יו"ר חברת פרגמון מדיה, שהיא חלק מקבוצת התקשורת העולמית של מאקסוול, וחברת "סאיטקס" הישראלית הודיעו אתמול על תהליכו של משא ומתן בדבר השקעה משמעותית של פרגמון בהון המניות של סאיטקס. מדובר בהשקעה של כ־38 מיליון דולר, אותם תשקיע פרגמון בתמורה לכ־4.5 מיליון מניות חדשות של סאיטקס.

מניות אלה יהוו כ־9% מכלל מניות החברה לאחר ביצוע העיסקה. השלמת העיסקה מותנית בסיום חוזי של המשא ומתן, המתנהל בימים אלה בלונדון.

בין המחזיקים כיום במניות 'סאיטקס' שני קונצרנים – 'כלל' (20.1%) ודיסקונט השקעות' (20.1%). לאחר ביצוע העיסקה יקטן חלקו של שתי המחזיקות העיקריות ויעמוד על כ־15% לכל אחת.

יתרת המניות היא בידי הציבור, ואיש עסקים אמריקאי, ג'ים לנן, מחזיק בכ־9.2% ממניות החברה.

שלשום היה מחזור גדול במסחר במניות סאיטקס בבורסה של ניו-יורק. 280 אלף מניות, בשווי 1.15 מיליון דולאר, עברו מיד ליד, כששער המניה עולה ביותר מחצי דולר – משער של 5¾ לשער של 6⅜.

מתח בין יוון לישראל בעקבות שחרור מחבל

אתונה (עסוכ"א).- החלטת שר המשפטים, ואסוס רוטיס, לשחרר את המחבל הפלשתיני עבדאללה אל-זומאר, המבוקש על ידי שלטונות איטליה בחשד להשתתפות בפיגוע בבית-הכנסת ברומא ב־1982, ולאפשר לו לטוס ללוב – עוררה מתיחות בין יוון לבין ישראל ואיטליה.

שגריר ישראל ביוון, משה גלבוע, אמר אתמול: "הזדעזעתי מההחלטה, הנותנת למעשה לגיטימציה לטירור".

גלבוע הוסיף, כי נתבקש על ידי משרד החוץ בירושלים לציין בכובד ראש בהחלטה לא להסגיר את המחבל של ארגון אבו-ניר אל לאיטליה, ולנהוג בהתאם.

שר המשפטים רוטיס אמר לכתב סוכנות סט"א באתונה, כי הוא גורס שכל הפעולות של אל-זומאר היו פוליטיות, ביחוד לאור ההחלטות בעניין הסדר וההכרה בישראל, שנתקבלו במושב האחרון של המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר.

עוד אמר: "קודם לחתיאי יכולתי להגיע להחלטה שונה לפני שנתיים. אולם אחרי הועידה באלג'יר, אני גורס שפשעו הוא פוליטי".

דבריו נאמרו בתשובה על שאלת כתב סט"א: "האם אפשר לראות ברצח איטלקים יהודים באיטליה פעולה של לוחמה למען חרות?".

מתנגדי חומייני שובתים רעב בשל ה'טיהור הגדול' באיראן

דינווה (עיר).- קבוצת איראנים, מתנגדי המשטר, שפתחו בשביתת רעב במחאה על גל ההוצאות להורג באיראן החליטו אתמול להאריך את הצום עד שבת – אמרו המארגנים.

קבוצה של 25 איראנים פתחו בשביתת רעב ביום רביעי שעבר ליד משרדי או"ם בז'נווה. אתמול עמדו להפסיק את השביתה, אך החליטו להאריך אותה עד ה־10 בדצמבר, יום ה־40 שנים להצהרת זכויות האדם.

מג'יד טלגאני, דובר המוג'אהדין האלק, תנועת האופוזיציה נגד המשטר האיסלאמי הקיצוני באיראן, אמר כי קרוב ל־1,000 מתנגדי המשטר מקיימים שביתות רעב דומות בערים אחרות, ביניהן פאריס, לונדון, בירדלה, ניו יורק וסידני.

הוא אמר, כי שניים מבין שובתי הרעב בז'נווה, גבר ואשה, אושפזו בבית החולים, אולם חזרו והמשיכו בשביתה.

שובתי הרעב טוענים, כי שלטונות איראן הוציאו להורג 12,000 מתנגדי המשטר ואסירים פוליטיים אחרים מאז הפסקת האש עם עיראק באוגוסט השנה.

נשיא איראן עלי חאמינאי אמר ביום שלישי, כי ארצו מבצעת "צו אלוהי" כאשר היא מוציאה להורג אסירים ממפלגות האופוזיציה.

חיילים בשיא הכושר

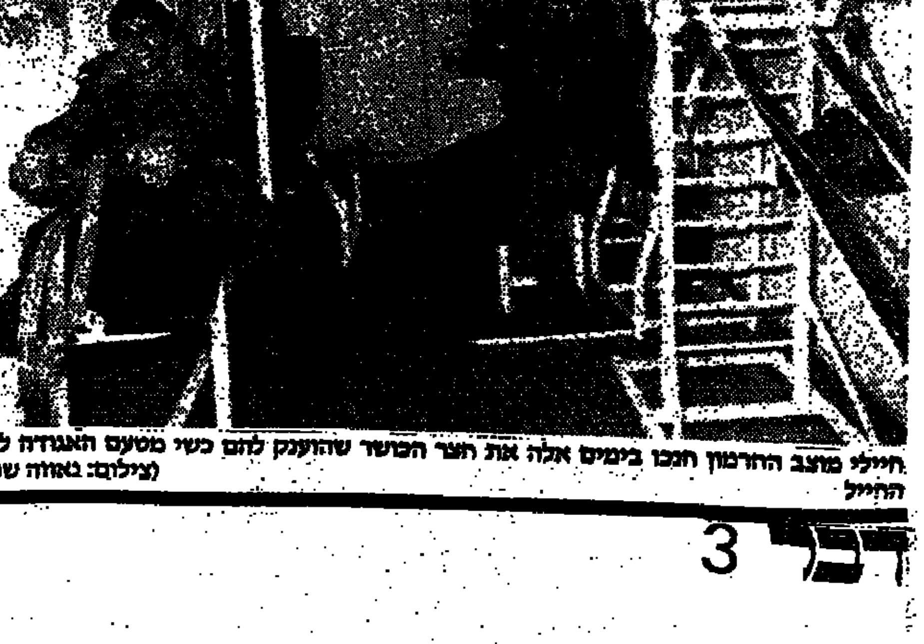

חיילי מוצב החרמון זכו בימים אלה את תואר הכושר שהוענק להם כשי מטעם האגודה למען החייל (צילום: נאוה שמש)

„דנים אם אנו בהאטה, שפל, או מיתון ובינתיים הגענו ל־100,000 מובטלים"

הח"כים העלו הבעיות – שר העבודה לא נתן פתרונות • רבין: אחוז הפטורים של תלמידי ישיבה מצה"ל – 5.4% • צבן: האם נרצה שישוו אותנו לארגנטינה של הגנרלים והנעדרים?

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול בכנסת, כי אחוז הפטורים של תלמידי ישיבות משירות בצה"ל בשנת 1988 הוא 5.4 אחוזים.

בתשובה על שאילתה בע"פ של ח"כ אמנון רובינשטיין מ"שינוי" בנוגע לעליה באחוז מקבלי הפטור, אמר רבין, כי יש בלבו דאגות רבות, אך הוא חייב לפעול במסגרת ההסכמים הקואליציוניים של הממשלה.

ח"כ יוסי שריד מר"צ אמר בשאילתא נוספת, כי מכל בחורי הישיבות שמקבלים דחיית שירות, רק אחוז אחד מגיע בסופו של דבר לשירות מכל סוג שהוא. "דחיית השירות היא איפוא דחייה לדורות" – אמר שריד.

רובינשטיין הוסיף עוד, שבתוך זמן קצר יגיע שיעור מקבלי דחיית השירות מטעמי דת ל־10 אחוזים. דבר זה יגרום הכבדה ניכרת של הנטל על שאר האזרחים הממלאים חובתם.

הריסת בתים במזיבה

השר משה ארנס הודיע מעל בימת הכנסת, כי הממשלה לא תאפשר בניה בלתי חוקית. "אני יכול לומר במלוא האחריות ובמלוא הסמכות, שכל מבנה, בין אם ייבנה ע"י יהודי ובין אם ייבנה ע"י ערבי – אשר החול בבנייתו בניגוד לחוקי המדינה – ייהרס". ארנס ענה על שאילתא בע"פ של ח"כ עדנה סולודר מהמערך.

שני מעברי הציה בקרית מלאכי

סגן השר רוני מילוא הבהיר אתמול לח"כ אורה נמיר, כי אין מדובר בהתקנת שני מעברי הציה לבנים ולבנות בבית ספר אחד בקרית מלאכי. מדובר במעבר ליד בי"ס חב"ד לבנים וליד בי"ס חב"ד לבנות.

לקול צחוקם של יושבי המליאה הבהירה נמיר למילוא, כי המרחק בין שני בתי הספר הוא כ־10 מ' בלבד, והבקשה הראשונה להפרדת מעברי הציה לא אושרה לפני שנה וחצי.

יום זכויות האדם

הדיון במליאה על יום זכויות האדם והאזרח הפך עד מהרה לדיון על מצב זכויות האדם בישראל. אנשי האופוזיציה תקפו את הממשלה ומערכת הבטחון על הפרת זכויות אלו בשטחים.

ח"כ שולמית אלוני מר"צ אמרה, כי זה שנים היא מעלה ביום זכויות האדם נושא זה מתוך תקווה וציפיה, שמדינת ישראל תאמץ את החוקה, ואין חוקה בלי חוק יסוד זכויות האדם.

אלוני ביקרה את מערכת הבטחון באמרה כי מדינת ישראל מרשה לעצמה מה שהבריטים לא הרשו לעצמם, ואין לה כל עכבות מוסרית.

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם אמר: "כשמצב זכויות האדם בשטחים ובישראל נמצא בנסיגה – אין מקום לשום דיון חגיגי, אלא לחשבון נפש נוקב".

כדוגמא סיפר את סיפורם של שני ערבים מהאקיונס שנעצרו לפני שבועיים ועד היום המשפחה אינה יודעת היכן הם, ומדוע נעצרו.

"איך אפשר במצב כזה לדבר על כיבוד זכויות האדם? מה זה שייך לביטחון? האם נרצה שישוו אותנו לארגנטינה של הגנרלים וה'נעדרים' שלה?" התריס בצער ח"כ צבן.

"זכות האזרח הישראלי למידע חופשי היא הקורבן הראשון של הפגיעה בזכויות האזרח בשטחים. ראש הממשלה תוקף את התקשורת ומלעיז עליה, כי אילו היתה פועלת בזמן המקבים היתה מתארת אותם ככנופיה ימנית קיצונית. איזו השמצה זולה? האמת היא, שאילו בזמן עריכת התנ"ך היו הדברים תלויים במנהיגים כמו שמיר, היה לנו תנ"ך מצונזר, ללא פרשת כבשת הרש, ללא פרקים שלמים בישעיה, ירמיהו ועמוס. וכי שמיר והומר היו מכניסים לתנ"ך את דברי ישעיהו: "שריך סוררים, וחברי גנבים: כולו אוהב שוחד ורודף שלמונים"?

ח"כ אברהם בורג מהמערך אמר, כי המעצרים המנהליים הסיטוניים הם "נבלה ברשות תורה". זהו נשק של מדינה, המצדיק זהירות רבה בשימוש בו.

שר המשפטים אברהם שריר השיב לדוברים, כי זכויות האדם בישראל מעוגנות כיום במספר רב של חוקים ובפסיקתו הענפה של בית המשפט העליון, ולא עולה על דעתו של איש לפגוע או להתכחש להתחייבותה של מדינת ישראל בענין זה. שריר הבהיר, כי המערכת המשפטית אינה נרתעת מהפעלת החוק על תגיו ופרטיו, אף באילוצים הבטחוניים הקשים בהם היא נתונה, והדבר מתבטא במלואו בנגישות לבג"ץ הניתנת לתושבי השטחים הנתונים לשלטון צה"ל.

התפתחות האבטלה

חברי הכנסת מכל הסיעות זעקו אתמול את זעקת האבטלה ההולכת ומחריפה. בדיון מיוחד שיוחד לנושא שהתקיים במליאת הכנסת לא היה שר העבודה והרווחה משה קצב איש בשורות.

הוא ניתח את הרקע לאבטלה הנובעת מהאטה בפעילות הכלכלית. לדבריו, החל מ־1988 ניכרת עליה מתמדת בשיעור האבטלה. בעוד שברבע האחרון של 1987 היה השיעור 5.6 אחוז הרי שברבע השלישי של 1988 הוא הגיע ל־6.9 אחוז. "יש לציין כי ברבע השלישי של השנה ניכרה קפיצה משמעותית בשיעור האבטלה. שיעור האבטלה קפץ ברבע זה מ־5.9 אחוז ל־6.9 אחוז, שהוא גידול של 17 אחוז בשנה אחת" אמר קצב.

לדברי שר העבודה, הפתרון הנכון לבעית האבטלה הינה יצירת תעסוקה, גידול מספר מקומות תעסוקה בהרחבת השקעות במשק, וזה יגיע לכשיוחל בתהליך הצמיחה הכלכלית. בדיון שהתקיים לאחר מכן אמר ח"כ חיים אורון ממפ"ם: "עוד מתווכחים אם המצב החמור במשק, יכונה האטה, שפל או מיתון – והאבטלה הגיעה למאה אלף איש".

"סדרי העדיפויות המעוותים המסתמנים במו"מ הקואליציוני המעודדים את התעצמות החלקים הלא יצרניים והפרזיטיים במשק, לעומת אטימות כלפי המגזר היצרני – יביאו את המשק אל עברי פי פחת".

ח"כ אורון הוסיף, כי ההיטפלות אל שכר המינימום, כאחד הגורמים למצב החמור וההתעלמות משכר המקסימום – מהווה דוגמא נוספת לעיוות מדיניותם של קברניטי המדינה. "לא השכר הוא מקור המשבר", אמר אורון, "מדיניות הממשלה, העדר הצמיחה ושיעורי הריבית המתרדרים הם מקור המשבר שגידול האבטלה הוא אחד מגילוייו הקשים".

ח"כ רן כהן מר"צ תקף בחריפות את הממשלה על אחריותה החמורה להעמקת האבטלה הפוגעת בכבודם, בכיסם ובנפשם של המובטלים ובני משפחותיהם, ומבלי שהשרים מואילים להשפיל את ראשם ולכבוש את עיניהם בקרקע נוכח המחזה קורע הלב של מובטלים בוכים.

רן כהן תקף בחריפות גם את ראשי האוצר ובנק ישראל על הכפשותיהם כלפי חוק "שכר מינימום" וציין, כי בזכות החוק הזה יוצאים עשרות אלפי עובדים לעבודה ומביאים שכר זעום, שבלעדיו לא היו יוצאים לעבודה בכלל.

ח"כ עמיר פרץ מהמערך העלה את נושא האבטלה בערי הפיתוח. ח"כ פרץ הרגיש, כי בשנת 1986 הגיע שיעור האבטלה ל־10.5 אחוזים בעיירות פיתוח, ומספר דורשי העבודה עומד על 20 אלף בפועל.

ח"כ פרץ אומר, כי התפתח שקר גם כאילו תושבי עיירות הפיתוח הם בטלנים. אין שקר גם מזה כאשר 50 אחוזים מהעובדים הם פועלי ייצור בעיירות הפיתוח, לעומת 25 אחוזים בשאר חלקי הארץ. ח"כ פרץ פנה אל שרי האוצר, המסחר והתעשייה והעבודה והרווחה והתריע על הסכנה שעיירות הפיתוח יתרוקנו מתושביהם, אם לא תינקט מדיניות משולבת וכוללת של כל הגורמים ליצירת מקומות עבודה הולמים.

צחי הנגבי נגד השמאל

ח"כ צחי הנגבי מהליכוד הגיש אתמול במשטרת ירושלים תלונה פלילית כנגד ח"כ תופיק טובי ושמונה אישים נוספים ממפלגות 'רצ', מפ"ם וחד"ש בעקבות פגישתם אמש בפראג עם חאלד אל-חאסן, יועצו הבכיר של ראש אש"ף, יאסר ערפאת.

מוצע לבטל 'תחום המושב' למובטלי ערי הפיתוח

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר"

ראשי ערי הפיתוח מודאגים מאוד מהאבטלה ההולכת וגוברת בישוביהם.

יו"ר פורום ראשי ערי הפיתוח, ראש עיריית מגדל העמק, ח"כ שאול עמור, נפגש אתמול עם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי, יו"ר ועדת המנכ"לים, שהקימה הממשלה לטיפול בנושא האבטלה. עמור פנה לראש הממשלה בבקשה לקיים בהקדם דיון ממצה על מצבן של ערי הפיתוח בממשלה, בהשתתפות נציגי הערים.

ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי, הביא אתמול לכנסת לדיון במליאה הצעות לטיפול במצב האבטלה בערי הפיתוח, ששיעור האבטלה בהן עולה פי שניים וחצי על הממוצע הארצי. ההצעות מדברות על הקטנת הריבית לתעשיינים בערי הפיתוח, על הפניית תעשיית הרשות וסיוע למפעלים במצוקה, על ביטול התחום של 40 ק"מ נסיעה כקריטריון לקבלת דמי אבטלה. הן התקבלו פה אחד במליאה, והועברו לדיון לועדת הכספים.

מנתונים שמסר עלי עולה, שבשירות התעסוקה יש יותר מ־6,000 הזמנות לעובדים, שלא ניתן להיענות להן, וכול מספר המובטלים ההולך וגדל, יש דרישה גדולה לעובדים, ביחוד בקטיף ובתעשיית הטקסטיל.

3 הדייגים הוחזרו ללבנון; ספינתם תישאר בארץ

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

צה"ל שחרר אתמול שלושה דייגים לבנונים, שספינתם נעצרה בידי ספינות חיל הים בסוף השבוע שעבר מול חופי צור. השלושה נחשדו, כי הם משתפים פעולה עם ארגוני הטרור.

שלושת הצעירים שוחררו בתיווך כוח או"ם בדרום לבנון והועברו לצור. מושל צור פנה אתמול למפקד יוניפי"ל בבקשה שיפעלו אצל שלטונות ישראל לשחרר גם את הספינה, שבה נלכדו שלושת הצעירים הלבנונים, ואולם צה"ל הגיב, כי בעבר הובילה הספינה גם מחבלים, ולכן החליטו שלא לשחררה.

מקורות צבאיים בצפון סירבו אתמול להתייחס לידיעות שהופיעו בשבועון צבאי בריטי, לפיהן הוקמה לא מכבר יחידת קומנדו משותפת לצה"ל ולצד"ל הפועלת נגד גורמים שונים ובעיקר 'חיזבאללה', מעבר לקווי הסורים בלבנון. עפ"י הידיעות שפורסמו, משתתפים ביחידת קומנדו חסויה זו חיילים מ'גולני' ומצד"ל.

קריית־שמונה מבקשת: ישיבת כנסת אצלנו

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

ראש עיריית קריית־שמונה, פרופסור עוזר, שיגר אתמול מכתב אל יו"ר הכנסת, ח"כ דב שילנסקי, ובו ביקש ממנו לקיים את אחת מישיבות מליאת הכנסת הקרובות בקריית־שמונה, ולהוכיח בכך, כי צמרת המדינה מזדהה עם ישובי הצפון.

ראש העיריה מציין, כי ישיבת כנסת בקריית־שמונה תביא להגברת מודעותם של חברי הכנסת לבעיות הגליל וקו העימות, ותגביר את החקיקה ופיקוח הכנסת על עבודת הממשלה בכל הקשור לאיזור הגליל והצפון. ישיבת כנסת בקריית־שמונה תהפוך את היום ליום חג לקריית־שמונה ולגליל כולו – מציין עוזר.

תובע להוזיל עלות החימום לתושבי יישובי הצפון

(ע).- ראש המועצה המקומית מעלות־תרשיחא, שלמה בוחבוט, פנה אל שר האנרגיה, משה שחל, וביקשו שיורה להוזיל את מחירי הגאז, הסולר והנפט לישובי הצפון, כולל ישובי העימות, בחודשי החורף הקרים.

בינתיים אישרה המועצה המקומית מעלות־תרשיחא מענקי חימום לכ־300 קשישים, תושבי המקום.

הברפלד: אל תפחיתו שכר; הוסיפו במפעלים ציוד

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, תקף אתמול בחריפות גורמים במשרד האוצר ובבנק־ישראל, ובהם נגיד הבנק, על תהירתם לביטול חוק שכר המינימום.

בדברו בפני נציגים של עובדי התעשייה האווירית אמר הברפלד, כי אין כל ממש בטענתם של הנגיד ושל ראשי התעשיינים כאילו שכר המינימום, המגיע בקושי ל־736 ש"ח, הוא הגורם לתחלואי הכלכלה הישראלית.

"שום משק מודרני במערב אינו מבוסס על עבודה זולה, הדרך לחילוץ הכלכלה הישראלית מקשייה איננה בהורדת שכר, אלא בהשקעות בציוד ובטיפוח כוח אדם ובנקיטה בצעדים שיובילו לחידוש הצמיחה" – אמר הברפלד.

סאלח שבתי ניצח את פיטר פן

הוצא צו מניעה נגד הופעת השחקנית חני נחמיאס ב'פיטר פן'

(ע).- לבקשת תיאטרון הבימה, אסר אתמול בית-המשפט המחוזי בתל-אביב על השחקנית חני נחמיאס להופיע בהצגת התיאטרון 'פיטר פן', הנערכת בימים אלה מטעם התיאטרון העירוני חיפה.

צו המניעה הזמני, שניתן במעמד צד אחד, גם אוסר על מפיקי ההצגה 'פיטר פן' – תיאטרון חיפה, חברת 'סלה הפקות' וכן על האמרגן מאיר טורנר – להעסיק את השחקנית חני נחמיאס בכל הצגה אחרת.

בא־כוח 'הבימה' טען, כי בימים אלה מוצג המחזה 'סאלח שבתי' בתיאטרון 'הבימה' בתל-אביב, ובו מופיעה חני נחמיאס באחד התפקידים הייחודיים. לטענתו, השחקנית חתומה על הסכם ב'הבימה', לפיו התחייבה להופיע בכל הצגות המחזה, תוך דייקנות ומשמעת מלאה, בהתאם להוראות התיאטרון. אף-על-פי-כן מתכוונת השחקנית להופיע בערבי רביעי וחמישי בהצגה המתקיימת בחיפה, זאת, למרות שהיא אמורה להתייצב בערבים אלה במחזה 'סאלח שבתי' בתל-אביב.

ביום הכיפורים כיפר חיל־הים על מחדליו בששת הימים

(ע).- "חיל הים הישראלי לא שותף במלחמת ששת הימים עקב ליקויים בהבנות מבצעיות. לעומת זה, חיל הים הוא שזיהה את פרוץ מלחמת יום הכיפורים שבוע מראש, ואף ערך את כוננותו בהתאם". זאת מגלים לראשונה שני קצינים בכירים במודיעין הימי הישראלי בגליון החדש של "בין גלים" שהתפרסם אתמול.

"אם המודיעין הימי יטול יוזמה" – אומר ראש המודיעין הימי בחיל הים – "הוא יקדים בצעד אחד את אירגוני הטרור. מרגע שעלינו על הדרך הזו, הצלחנו לגרום פגיעה קשה מאוד בפעילות הטרור הימי".

במסגרת פעילות הבטחון השוטף בים הצליח חיל הים הישראלי, במשך פחות משנה, ללכוד גם ספינות מבריחים זרות, שנשאו כעשרה טונות חשיש, ששוויו נאמד ב־15 מיליון דולאר.

הציצה בחצות בעד החלון וראתה את מכוניתה בוערת

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

מכונית פרטית הוצתה שלשום בלילה בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים.

סמוך לחצות שמעה פנינה גילת, מרחוב אצ"ל 15, קול נפץ עז. היא הציצה בעד החלון וגילתה את מכוניתה 'אופל אסקונה' בוערת. היא הזעיקה כבאים שכיבו את השריפה.

מחקירת המשטרה עולה, כי אלמונים שברו את החלון הקדמי, שפכו בעדו נוזל דליק והציתוהו. נזק נגרם גם למכונית 'סובארו' שחנתה בסמוך.

מטען חבלה נתגלה בטרמפיאדה בבאר־שבע

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מטען חבלה, שהתגלה אתמול בבוקר בטרמפיאדה בבאר שבע, פורק בשלום בידי חבלני המשטרה.

המטען התגלה סמוך לשעה 6.30 בטרמפיאדה של האגודה למען החייל, הנמצאת במבואותיה הצפוניים של באר שבע, לכיוון קיבוץ חצרים. חבלן משטרה, שערך במקום סריקה שגרתית, הבחין במטען והזעיק למקום תגבורות. לטרמפיאדה הגיעו כוחות גדולים של המשטרה, בפיקודו של מפקד המרחב, תנ"ץ חיים בן איון, שסגרו את זירת האירוע לתנועה. חבלני המשטרה פוצצו את המטען בשלום. זו הפעם השניה בתקופה האחרונה שבטרמפיאדה זו מתגלה מטען חבלה.

יונתן הקטן ומשפחתו, פגועי המדרחוב: לכידת החוליה בשבילנו – נס חנוכה

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

מסיבת חנוכה מיוחדת, בהשתתפות בני משפחת מאיר, שנפגעו בפיגוע החבלני במדרחוב בחיפה, נערכה אתמול בלשכתו של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל.

מפקד משטרת חיפה, תת-ניצב יוסי לוי, ראשי מפלג החקירות ואנשי מודיעין הבילוש שנטלו חלק בחשיפת החוליה השתתפו במסיבה. הורמו כוסות 'לחיים' והושמעו דברי ברכה והוקרה למשטרה ולזרועות הבטחון על חשיפת החוליה. אבי המשפחה, מריאן מאיר, מהנדס אלקטרוניקה, שנפצע בפיגוע, אמר אתמול, כי פציעתם של בני משפחתו גרמה לו אבדן בטחון, אולם עם חשיפת החוליה חזרו אליו ואל כל בני משפחתו תחושת הבטחון במדינה ובמערכת הבטחון שלה.

האם, יעל, אמרה, כי חשיפת החוליה בחג האורים היא בבחינת נס חנוכה חדש, "חששנו כבר, שהעניין נשכח". גיבור המסיבה היה, כמובן, רן מאיר, בן התשע, שנפצע קשה בפיגוע: כף רגלו השמאלית נקטעה, והוא סבל מפגיעות בראשו.

רן, שהחלים במהירות התרגל כבר לרגלו התותבת סיפר, כי הוא שוחה מדי יום בבריכת השחייה של בית הלוחם, מנגן, ומשחק כדורגל עם חבריו. "נעשיתי ילד מפורסם, ואני נהנה מכך" – אמר.

במסיבה השתתפו גם הבת, קרן בת החמש והבן הקטן, יונתן בן השנתיים, שנפצעו בפיגוע, החלימו מפצעיהם וחזרו לנהל חיים תקינים. גוראל שיבח את זרועות הבטחון והמשטרה על חשיפת החוליה.

"עם חשיפתה הוסרה מלבנו אבן. אני משוכנע, שהצלחתכם תרתיע בעתיד גורמים עוינים ממעשים דומים, וכי תימשך רקמת היחסים הטובה בין יהודים וערבים בעיר הכרמל."

„הבטיחו לי מאה דולאר אם אביא רימונים מהצבא"

אמר חייל מעצורי 'חוליית המדרחוב' • תשעה מ־13 החשודים הודו • ראשי העדה הבדווית מגנים חברי החוליה

מאת יוסי ליבוביץ' והמוכר הלילה, סופרי "דבר"

מעיון בבקשות להארכת המעצר של 13 החשודים בהשתייכות לארגון החבלה שפעל בשנה האחרונה באיזור חיפה עולה, כי תשעה הודו במעשים המיוחסים להם ובהם מנהיג החוליה, סמיר סרסוויה, מהכפר איבטין. עוד הסתבר כי בחולייה רק חייל צה"ל אחד, ואחר הוא חייל לשעבר.

שתי אחיותיו של סמיר סרסווה נואל, בת 27, ומופידה, בת 19, הכחישו את ההאשמות המיוחסות להן וטענו, כי הן אינן יודעות דבר על הפרשה וכי שבו עם אחיהן מיוון. נציג המשטרה טען לעומת זאת, כי השלושה חזרו לארץ מיוון לאחר שנפגשו בארץ זו עם איש קשר של ארגון עויין. שתי האחיות שוחררו לביתן ביום שישי שעבר, אבל יוגשו נגדן כתבי אישום.

עוד מתברר, כי שישה מבין החשודים, בכללם שלושת בני משפחת סרסוויה, הובאו בפני שופט ב־24 בנובמבר כחשודים בהשתייכות לארגון עויין. נציג המשטרה טען, כי השישה עברו אימונים בשימוש באמצעי לחימה מגוונים בארגון הפת"ח, הכינו בקבוקי תבערה וביצעו פיגועים באיזור חיפה והצפון, שגרמו לפגיעות בנפש. מעצרם של השישה הוארך ב־15 יום.

חשוד נוסף, איברהים עבד אמרייה, בן 21, מאיבטין, שהורשע בהשתייכות לארגון עויין, ומעצרו הוארך ב־15 יום, אמר לשופט: "עשיתי טעות ואני מבקש סליחה".

נגד החייל עבר הנג'רס טענה המשטרה, כי גנב מהיחידה בה שירת כנשק שישה רימוני יד ומכר אותם ל"עבריינו פח"ע".

החשוד הודה בבית-המשפט בטענה זו ואמר: "נכון. גנבתי ומכרתי, ואני מבקש רחמים". מעצרו הוארך ב־15 יום.

חייל נוסף, עומר הילף מהכפר תעביה, נחשד בהחזקה נשק שלא כדין, גניבת נשק מהצבא ומכירתו לארגון עויין, טען בחקירתו, כי הבטיחו לו מאה דולאר כדי להביא רימונים מהצבא.

ראשי הבדווים בישראל גינו אתמול בחריפות את חברי החוליה. בכינוס שנערכו בכפר בשבת טבעון אמרו ראשי העדה: "הוכחנו כל השנים את נאמנותנו למדינת ישראל ולמוסדותיה. ילדים אלה, המחבלים, פוגעים באחווה בין היהודים לבדווים".

בכינוס הוחלט עוד לשגר משלחת של נציגי הבדווים בצפון לראש הממשלה לפתוח במסע הסברה כדי להדק את הקשר בינם לבין ראשי מוסדות יהודים בגליל ובחיפה.

עלי שיבלי, ראש המועצה המקומית ערב אל שיבל, אמר: "כל האוכלוסיה הבדווית מזועזעת. אין מלים לגנות מעשים ילדותיים מטופשים ובלתי אחראים אלה, שאינם מייצגים את דרכה ואופיה של האוכלוסיה הבדווית המאמינה בשותפות הגורל ובחיים משותפים".

אל: ראש השב"כ; מאת: יצחק רבין הנדון: תודה על חשיפות מחבלים

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

חשיפת חוליות המחבלים בשטחים ובתוך ישראל בעת האחרונה הינה פרי מאמץ מרוכז של השב"כ כחלק מהיערכות מוגברת בשלב זה של האינתיפאדה ותשומת הלב שהיא עוררה כלפי התארגנויות לחבלה בתוך הארץ.

להיערכות השב"כ הלוותה היערכות מתוגברת של צה"ל בחודשים האחרונים בשטחים. כל זאת, לאחר התארגנות מחדש והערכה מחדש של המצב והדרכים לבלימת הידרדרותו. צעד יוצא דופן נקט אתמול שר הבטחון בהתו פומבי למכתב ברכה לראש שירות הבטחון הכללי לאנשיו. הסיבה לפרסום יכולה לנבוע מהחשיבות העצומה וההשלכות מרחיקות הלכת שמייחסים ראשי מערכת הבטחון להצלחות האחרונות, אפילו אין בהן כדי לחסל את האינתיפאדה.

זה נוסח המכתב: "שירות הבטחון עושה מלאכתו הקשה באחורי מסך של חשאיות ורק לעיתים רחוקות זוכים אנשיו להבעת תודה והערכה.

"אני מבקש לנצל הזדמנות זו היום של חשיפות רבות של התארגנויות מחבלים, כדי לחזור ולהביע בפניך – ובפני חייליך האלמוניים את תודתי שלי, את תודת מערכת הבטחון כולה, על חלקכם ותרומתכם לביצור בטחונה של מדינת ישראל.

"אני רואה אתכם בעבודתכם היומיומית הקשה, בסכנות שבכם, בחוצות טול־כרם, ברחובות עזה וחאן־יונס, אני עוקב אחרי המאמצים, אחרי התעוזה, הנחישות, אומץ הלב. היתהום והתושיה שאתם מפעילים, כדי ללכוד רוצחים ומחבלים. אני יודע איזו עבודת נמלים אתם משקיעים בבניעה, בסיכול ובפיענוח.

מאז ה־1 באוקטובר 88' ועד תוך חודש נובמבר, הצלחתם לחשוף 93 התארגנויות מחבלים ביהודה, שומרון, רצועת עזה וישראל, תוך חודשיים ימים הצלחתם לפענח 87 פיגועים. חברי התארגנויות רבות הודו בביצוע עשרות פיגועים נוספים, אשר לא אותרו בשטח. במהלך החשיפות נעצרו 6,610 חשודים כאנשי פח"ע שפגיעתם היתה רעה.

"המספרים מדברים בעד עצמם. הצלחותיכם ראויות לכל שבח. אני מודה לכם ומביע הוקרה מקרב לב למאמציכם ומאחל לכם הצלחה לעתיד בפעילותכם לכונן בטחונו של עם ישראל.

אודה לך אם תעביר תודתי זו לפקודיך".

هكذا من الأصل

משק וכספים

עליות השערים ב„ישרס" ישפרו דו"חותיה הכספיים של „ערד"

שיפור אמיתי במצב החברה מותנה ביכולתה לממש אחזקותיה ב„ישרס"

מאת אלי גולדברג

בעקבות עליות השערים התלולות במניות „ישרס" בתקופה האחרונה, תציג חברת „ערד" רווח נאה בדו"חותיה הכספיים לשנת 1988. כך עולה מניתוח הדו"חות החצי־שנתיים שלה.

הדבר נובע מאחזקותיה הגדולות של „ערד" ב„ישרס", המשוערכות בכ־9.6 מיליון ש"ח, לעומת כ־3.8 מיליון ש"ח במחצית השנה. למסקנה זו הגיעו גם משקיעים בבורסה אשר רכישותיהם ב„ערד" בשבועיים האחרונים גרמו הכפלת שערי מניותיה בבורסה.

פעילותה העסקית העיקרית של קבוצת „ערד" מתרכזת בחברת „רסקו סחר", שעיקר פעילותה במסחר בעץ תרמה לחברה כ־65,000 ש"ח במחצית הראשונה של השנה. לחברה התחייבויות שוטפות של כ־7 מיליון ש"ח, ורווחיה התפעוליים מספיקים בקושי לכסות את הוצאות המימון, אם בכלל.

לפי הכללים החשבונאיים הנהוגים כרגע, תלוי הרווח או ההפסד שמציגה „ערד" בדו"חותיה התקופתיים בשערוך נכסיה בתאריך הקובע בדו"ח. הנכס העיקרי של החברה הוא 20 אחוזים ממניות „ישרס", הנסחרות בבורסה. יוצא אם כן, שהתנודות בשערי מניות „ישרס" בבורסה גורמות תנודות קיצוניות ברווחיות של החברה, כפי שהיא מוצגת בדו"חות, בלי שום קשר לפעילותה העסקית.

במחצית הראשונה של שנת 1988 הודיעה „ערד" על הפסד של כ־1.6 מיליון ש"ח, בעקבות ירידת ערך מניות „ישרס" בבורסה בתקופה זו. שווי אחזקותיה של החברה ב„ישרס" בתאריך 30.6.88 שוערך בכ־3.8 מיליון ש"ח. לפי שער המניה שלשום, שווה אחזקות אלה כ־9.6 מיליון ש"ח. אם לא יתמוטטו מניות „ישרס" בבורסה עד סוף השנה, תציג „ערד" רווח של כמה מיליוני שקלים לשנת 1988.

העליות בעקבות מאבק שליטה

ניתוח ההתרחשויות ב„ישרס" מוביל למסקנה שהתנודות במניותיה אינן משקפות את מצבה האמיתי של „ערד". זאת, משום שעליית שערי מניות „ישרס" נגרמה כתוצאה ממאבק שליטה המתרחש בה. שתי הקבוצות המתחרות על השליטה בחברה מנסות להגדיל את אחזקותיהן לקראת האסיפה הכללית שתיערך בשבוע הבא. הגדלת האחזקות מתבצעת בשבועות האחרונים באמצעות קניית כמויות שוליות של המניה במחירים גבוהים.

בגלל סחירותה הנמוכה של המניה, גורמות רכישות אלו עליות תלולות בשערה. עם זאת ברור שהמחירים שבהם נסחרות מניות „ישרס" הם מבחינת „אשליה אופטית". זאת, מכיוון שלאחר שיוכרע מאבק השליטה בחברה, לא יהיה מי שיקנה את מניותיה במחירים הגבוהים. שתי הקבוצות הנלחמות על השליטה בה כבר הודיעו שאינן מעוניינות להגדיל אחזקותיהן מעבר למינימום הנדרש להבטחת השליטה.

לסיכום נראה שמצבה העסקי האמיתי של „ערד" תלוי במחיר שתוכל לקבל בעד כל אחזקותיה ב„ישרס". ניתוח מאזנה מראה שמחיר של כ־20,000 למניה הוא המחיר המינימלי שיבטיח ל„ערד" הון עצמי חיובי. בינתיים משלמת החברה הוצאות מימון גבוהות על אחזקותיה ב„ישרס". הבראה אמיתית של החברה תלויה, אם כן, ביכולתה למצוא קונה לאחזקותיה במחיר הגבוה מ־20,000.

„אלקטרה מיכון" מתקינה מערכות להקטנת הזיהום בבתי הזיקוק

חברת „אלקטרה מיכון", חברה־בת של „אלקטרה", החלה באספקת מערכות להקטנת זיהום האוויר בבתי הזיקוק בחיפה.

„אלקטרה מיכון" מייצגת חברה־בת של „ג'נרל אלקטריק", החברה המובילה בעולם למערכות מסוג זה. הן מכילות מסננים לאיסוף חלקיקים בתהליכי ייצור בתעשייה ומערכות לבקרת איכות האוויר. „אלקטרה מיכון" בצעה פרוייקטים דומים בתחנת הכוח של חברת החשמל בחדרה ובמפעל פריקלאס ים המלח.

תוכנית לשיתוף מסו"ת־התעשיות המתוחכמות והאוניברסיטאות

תוכנית חדשה לשיתוף פעולה בין לשכת המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר ובין התעשייה המתוחכמת ומוסדות המחקר האוניברסיטאיים נחתמה השבוע עם הטכניון – מוסר המדען הראשי יגאל ארליך.

הוא מציין כי במסגרת תוכנית העבודה של כחלקתו יוקמו באוניברסיטאות מוקדים של מחקר ופיתוח בתחומים מועדפים אשר הפיתוח בסיסי בהם יביא להרחבת התשתית המשרתת את התעשייה. מוקדים אלה באוניברסיטאות יקבלו מהממשלה והתעשייה עזרה בהיגוי ובממון. זה ניסיון ראשון לגרום לכך שאנשי תעשייה ומדענים מהאוניברסיטאות והטכניון ישתפו פעולה במו"פ ברמה בסיסית יותר.

ארליך מציין כי המוקד הראשון יופעל בטכניון ויעסוק בתחום של מערכות בפיתוח שיטות מתקדמות לעיבוד תמונות ושימוש באינטליגנציה מלאכותית. הוא מסר עוד כי עד עתה הודיעו על נכונותם להשתתף במוקד החברות: „סיאטקס", „תדיראן", „כלל אלקטרוניקה" והתעשייה האווירית.

חיבור החשמל הביתי „עלה" בדרגה

חברת החשמל העלתה ב־60% את יכולת החשמל הדירתית הסטנדרטית.

בעקבות פנייתה של החברה, ולאור השינויים בסגנון החיים האחרונות בצריכת החשמל הביתי בארץ, אישר משרד האנרגיה את הגדלת החיבור הדירתי הסטנדרטי בבתים חדשים מ־25 ל־40 אמפר. בכך מקווים כי בבתים או בדירות חדשות אפשר יהיה להשתמש בחשמל בנוחות לאחר שהתפרצתם גדלה מאוד בתקופה האחרונה.

השנים האחרונות אופיינו ברכישה מאסיבית של מכשירי חשמל ביתיים, ביניהם מכשירים עתירי הספק כגון: מכונות כביסה וייבוש, מדיחי כלים, תנורי חימום, מזגני אוויר, מכשירי מיקרו גל ועוד. זה חייב הגדלת חיבור החשמל לבתים רבים, בהם לא ניתן היה להגיע לשימוש אופטימלי במכשירים ובחלק מהמקרים אף נשרפו נתיכי החשמל הביתיים למעט אותם בתים בהם הותקנו מפסקים אוטומטיים ועדיים ראשיים A (מאו"מ).

עתה הוחלט כאמור לעבור לחיבור חשמל גדול יותר בכל בית חדש. הרשמת המגמת החיבור בשבילו כבר הוחלה מה־1 בדצמבר השנה ואילך.

נמשכת הירידה בתיירות

מאת דויד מרשיוב

בנובמבר השנה נמשכה הירידה בתיירות הנכנסת, מגמה הנמשכת כזה מספר חודשים. בנובמבר באו לישראל 96,000 תיירים לעומת 123,000 שבאו בחודש המקביל אשתקד, כלומר ירידה בשיעור 22 אחוז.

מראשית השנה באו מיליון ו־206,000 תיירים לעומת מיליון ו־399,000 שבאו ב־11 החודשים הראשונים של 1987, ירידה ב־11 אחוז.

סביר להניח שגם בהכנסות מענף התיירות חלה ירידה, אולם במשרד התיירות אין נתונים מעודכנים לגבי ההכנסות במטבע זר. הנתונים המצויים במשרד מתייחסים לשישה חודשים בלבד, ינואר־יוני 1988. לפי נתונים אלה הסתכמו ההכנסות מתיירות במחצית הראשונה של השנה ב־685 מיליון דולר לעומת 618 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור 11 אחוז.

העליה בהכנסות מתיירות במחצית הראשונה של השנה מוסברת מכך שברבע הראשון של 1988 חלה עליה במספר התיירים שבאו לישראל וכתוצאה מכך חלה עליה בהכנסות מהם. גם הירידה בהכנסות החל מהרבע השני של השנה עדיין לא השפיעה על הסכום הכולל של ההכנסות מתיירות. אולם המגמה של ירידה בתיירות נמשכה ברבע השלישי ובשני החודשים שלאחר מכן, כך שמניחים כי בסיכום ההכנסות מתיירות השנה תהיה ירידה במקביל לירידה בתיירות.

4 מיליון דולר מחזור בית ההארחה נוף גינוסר

מאת דויד מרשיוב

המחזור הכספי של בית ההארחה נוף גינוסר השנה יסתכם בארבעה מיליון דולר – פרטים אלה נמסרו לקראת חצי היובל שלו שיתקיים החודש.

התפלגות ההכנסות מראה כי סכום של 2.3 מיליון דולר מהמחזור הוא הכנסת במטבע זר מתיירות חוץ. השנה הוותה תיירות זו 75 אחוז מכלל הלינות שהיו במקום.

ראשיתו של בית ההארחה, בקיבוץ גינוסר, הוא ב־1964. באותה תקופה היו במקום 40 חדרים ואילו כיום יש בבית ההארחה 170. המקום מציע לנופשים מגוון של אפשרויות נופש במרכז הספורט הכולל שני מגרשי טניס, חדר כושר, ספורט מים, אולמות לכנסים, סיורים באזורי הארץ, חוף רחצה פרטי בכינרת, וחדר משחקים לילדים ועוד.

שיפור באוירת המסחר

★ חידוש התקנות והציפיות לכינון ממשלה רחבה גרם לחידוש הביקושים למניות. ★ ביקושים נאים למניות בעלות פוטנציאל יצוא גבוה. ★ עליה חדה ומחזורי מסחר גבוהים במניות סאייטקס הנסחרות בבורסה האמריקאית. ★ נמשכת ההתעניינות הגוברת בסקטור הפטרוכימיה. ★ נמשכת המגמה החיובית בשוק צמודי המדד למרות המדד הנמוך יחסית הצפוי לחודש נובמבר. ★ מגמה מעורבת בצמודי הדולר ובבנקאיות. ★ נמשכת העליה בתשואות אגרות המקים.

מאת שמואל רוזנבלום

האוירה בשוק המניות השתפרה אתמול במקצת עקב ההערכות שנפוצו אתמול במערכת הפוליטית על התגברות הסיכוי להקמת ממשלה רחבה בישראל. הערכות התומכים בממשלת כזו הביאה לביקושי סלקטיביים בשוק המניות, כאשר בלטו הביקושים למניות בעלות פוטנציאל יצוא גבוה כאלדון, אגן, כלל אלקטרוניקה דיסקונט השקעות ואחרות. הסיבה לכך היא, כי ממשלה רחבה תנקוט תכנית כלכלית מקפת אשר בעיקרה עידוד היצוא בין היתר באמצעות פיחות שיעוקר בחלקו מתוספת היוקר. ברור כי במצב זה יושפר מצבם של מפעלים עתירי יצוא. כמו כן בלט אתמול המשך הביקושים למניות סקטור הפטרוכימיה כאשר גם אתמול הכוכב התורן היו מניות המפעלים הפטרוכימיים אשר עלו אתמול ב־6.5% בין היתר עקב הודעת ח"כ אוריאל לין, שהוא דירקטור חיצוני בחברה כי הוא רכש במהלך המסחר בבורסה כ־40,000 ע.נ. ממניות אלו בתמורה כספית של יותר מ־100,000 דולר. מחזור המסחר במניות הפטרוכימיים במשתנים בלבד הסתכם ב־305 אלף ש"ח. ביומיים האחרונים עלה בארה"ב שערן של מניות סאיטקס הנסחרות שם בכ־8% תוך נפחי מסחר של 480,000 מניות המהוות כ־4% מההון של החברה. סה"כ נפח העסקות במניות סאיטקס ביומיים אלה הסתכם בכ־3.2 מיליון דולר תופעה חריגה מאוד במניות שאינן כ"כ סחירות. הסיבה לעליות ולנפחי המסחר החריגים אינה ברורה, אך הספיקה אתמול להביא לעליית שער של 5.5% במניות כלל תעשיות אלקטרוניקה שלה אחזקה נכבדה במניות הללו. ברור כי העליה במניות הללו תשפיע לחיוב גם על כלל תעשיות ודיסקונט השקעות השולטות במישרין ובעקיפין בחברה זו. נפח המסחר בשוק המניות עלה אתמול יחסית לימי המסחר האחרונים והסתכם ב־5.4 מיליון שקל כאשר 159 ניירות ערך – שעריהם עולים, 87 – יורדים ו־170 – שערם נותר ללא שינוי. המדד הקובע של המניות הנסחרות בשלב המשתנים עלה אתמול ב־1.35%. בשוק אגרות החוב נמשכה גם אתמול המגמה החיובית, ובקבוצות מסוימות בהן הופיעו היצעים הם נקלטו במהירות בדרך כלל ללא שינוי כאשר ביקושים מספקים בעליות קלות. בענף צמודי הדולר נמשכה המגמה המעורבת והיה זה גם בבנקאיות שבהסדר זאת למרות ההגנה הטובה יחסית שנותנות היום הבנקאיות מפני פיחות במיוחד אלה שייפרעו בשנת 1991. התשואות של אגרות המק"מ המשיכו לעלות גם אתמול ורמת התשואות המקבלת נעה היום בסביבות 21.5%.

קונצרן כלל – גיוסי הון גדולים [illegible] אמון בעתיד הכלכלי

קונצרן כלל יוצא במהלך חודש דצמבר בהנפקות בהיקף ללא תקדים מבחינת הקונצרן של כ־100 מיליון שקל. ההנפקות הינן אגרות חוב מסוגים שונים וכוללות הנפקה אחת של כלל תעשיות של אגרות חוב להמרה במניות כלל תעשיות וכמו כן 3 הנפקות של כלל הנפקות לתעשייה – חברת ההנפקות של קונצרן כלל כוללות הנפקה של אגרות חוב צמודות מדד, אגרות חוב צמודות דולר ואגרות חוב צמודות לשינוי ביחס בין הדולר האמריקאי לאין היחס בין האין היפני לדולר. ההנפקה האחרונה הינה הנפקה מעניינת במיוחד בתקופה זו עבור משקיעים המחפשים הגנה מפני פיחות כיון שקונצרן כלל התחייב לרכוש בחזרה בימי רכש אשר הראשון בהם יחול ביום 5.5.1989 את אגרות החוב הנ"ל הוא יקבל המשקיע את כספו צמוד לדולר. כיון שההנפקה היא במחיר 102.5% ברור כי אם יהיה פיחות במהלך חודש ינואר של כ־15% יקבל המשקיע פיצוי גבוה יחסית על הפיחות הנ"ל. עקב האטרקטיביות המיוחדת של ההנפקה הנ"ל לא שיתף קונצרן כלל חתמים אחרים בהנפקה זו והחתמים היחידים הם חברות בטוחה וכללית ניירות ערך שאף קיבלו עמלת חיתום גבוהה יחסית של 4.55% שהיא גבוהה בהרבה מאשר ביתר ההנפקות של הקונצרן. תופעה זו של גיוס הון בהיקף כה נכבד של קונצרן כל אינה זכורה זה תקופה ארוכה ובאה למרות ההערכות השליליות של הקונצרן לגבי העתיד במשק בתקופה הקרובה ולמרות העלויות הגבוהות של כלל החתמים העיקריים לשלוש מבין ארבע ההנפקות של קונצרן כלל הם מלבד חברות הקשורות לקונצרן בנק הפועלים ובנק דיסקונט, אשר לנציגותן ישנה נציגות בולטת בדירקטוריונים של החברות מקונצרן כלל. חלק ממקורבי השוק טוענים כי גיוסי ההון הנ"ל נועדו הן לרכישת חברות בעלות פוטנציאל אשר עקב תנאי המשק שרויות בקשיים והן לחיזוק בסיס ההון של חברות עסקיות של הקונצרן אשר זקוקות להזרמת כספים.

שינויי שער בולטים

לאומי למשכנתאות ע"ש – 5.8%+, כרמל – 10.2%+, בטוח משנה אופציה – 19.6%+, אסותא – 7.5%+; יעבא – 7.5%+, אלרוב – 5.5%+, רוגובין אופציה – 11.8%−, וכלכל 1 – 7.2%+, שמן – 7%−, עמק אופציה – 10%+, כבלים אופציה – 8.7%+, נתנמוף 1 – 9.9%+, נחושתן 1 – 6.9%+, אלקו 0.25 – 7.4%+, אקרשטיין 1 – 9.9%+, גל 1 – 9.1%+, פריקלס אופציה – 5%+, מרכזית – 10%+, אמפא – 5.6%+, מגור 0.5 – 10%+, סהר השקעות – 7.7%+, משוב קונים בלבד בסוף השנה, רשף – 10%−, איכות – קונים בלבד.

מדד חודש נובמבר – ציפיה לירידה באינפלציה החודשית

מדד חודש נובמבר יפורסם בסוף השבוע הבא וצפוי להיות אחד המדדים הנמוכים של שנת 1988. אלה ההערכות שהובעו ע"י גורמים יודעי דבר במשרדים הכלכליים בירושלים. לדעת גורמים אלה צפויה עליה בחודש נובמבר בסביבות אחוז אחד. גורמים אלה מבססים את הערכתם זו על סמך נתונים שהצטברו במשרדים הכלכליים בירושלים עד ל־15 בנובמבר ועל סמך נתונים אלה צפויה עליית מדד נגררת מהחודש האחרון של 0.5% בענף הירקות והפירות, עליה של 0.3% בענף ההלבשה וההנעלה ו־0.1 בתחום המוצרים המסובסדים. ראוי לציין כי משרד האוצר נמנע בחודשים האחרונים מהעלאה נוספת במחירי המוצרים והשירותים המסובסדים, העלאה שהיא צפויה כתוצאה ביחוד על מנת לממן את ההוצאה הממשלתית העודפת של כ־190 מיליון ש"ח בתחום הסובסידיות. אותם גורמים שציינו עדיין מרגישים כי סעיף הפירות והירקות [illegible] מחירים בעיקר של העגבניות וסעיף זה יתרום לעליה מסוימת במדד.

שערי מטבע חוץ ביום 07.12.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5747	1.5943	1.5777	1.5973	1.5762	1.5960	1.5856
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.89	0.93	0.88	0.93	0.9014	0.9126	0.9046	0.9159	0.9029	0.9143	0.9086
1 לישט"ש	2.87	3.00	2.87	3.00	2.87	3.01	1.9219	2.9582	2.9191	2.9556	2.9230	2.9597	2.9379
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2641	0.2674	0.2648	0.2681	0.2643	0.2676	0.2662
100 ינים יפאניים	1.26	1.32	1.26	1.32	1.26	1.32	1.2802	1.2962	1.2853	1.3015	1.2845	1.3007	1.2912
1 גולדן הולנדי	0.79	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7995	0.8095	0.8016	0.8116	0.8006	0.8107	0.8055
1 פרנק שוויצרי	1.06	1.11	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0750	1.0884	1.0765	1.0900	1.0757	1.0892	1.0821
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2606	0.2639	0.2610	0.2642	0.2609	0.2641	0.2623
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2430	0.2460	0.2433	0.2464	0.2428	0.2459	0.2446
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2345	0.2374	0.2349	0.2378	0.2345	0.2375	0.2359
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3836	0.3884	0.3842	0.3890	0.3837	0.3866	0.3863
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.30	1.36	1.29	1.36	1.3194	1.3358	1.3217	1.3381	1.3206	1.3372	1.3291
1 דולר אוסטרלי	1.31	1.44	1.33	1.43	1.34	1.43	1.3771	1.3942	1.3794	1.3966	1.3786	1.3960	1.3876
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.41	0.56	0.43	0.60	0.6742	0.6826	0.6755	0.6839	0.6755	0.6840	0.6791
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.42	0.44	0.42	0.44	0.4286	0.4339	0.4311	0.4365	0.4313	0.4367	0.4338
10 שילינגים אוסטריים	1.26	1.32	1.26	1.32	1.26	1.33	1.2829	1.2988	1.2841	1.3001	1.2840	1.3001	1.2919
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.26	1.20	1.38	1.21	1.29	1.2224	1.2376	1.2247	1.2399	1.2242	1.2396	1.2298
1 „סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8775	1.9009	1.8810	1.9045	—	—	1.8906
1 דינר ירדני	2.61	2.77	2.60	2.77	—	—	—	—	—	—	—	—	3.0126
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0314
1 לירה מצרית	0.61	0.65	0.60	0.64	0.62	0.67	—	—	—	—	—	—	0.6977

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אר.ה.ת. ש	57000	70.0	+400	+7	+55.0
אידיבי	— הפסקת מסחר —				
אידיבי בבא	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט ש"ה כ'	— הפסקת מסחר —				
טפחות 1	— לא נסחר —				
טפחות 5	— לא נסחר —				
הפועלים מבב	— הפסקת מסחר —				
כללי לא בהסדר 1	15750	50.0			−10.0
כללי ש"ה 7	— הפסקת מסחר —				
כללי ש"ה 11	— הפסקת מסחר —				
ממון וסחר 1	— הפסקת מסחר —				
ממון וסחר 5	— הפסקת מסחר —				

בהסדר הצמדה ל־89

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־89	146350	57.0	+450	+3	+409
אידיבי ב' ל־89	— לא נסחר —				
אידיבי ב"א ל־89	— לא נסחר —				
איגוד 1 ל־89	109300	1.0	+200	+2	+199
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	187440	1.0	+250	+1	+199
מזרחי ש' ל־89	60300	73.0	+300	+5	+541
מזרחי מ' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	99350	90.0	+100	+1	+249
הפועלים מ' ל־89	99500	4.0			+6.0
כלל א' ל־89	253800	1.0	+500	+2	+103
כלל סטוק ל־89	63340	160	+200	+3	+488

בהסדר הצמדה ל־91

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־91	117052	455	−350	−3	−474
איגוד 1 ל־91	83350	78.0	−200	−2	−58.0
דיסקונט ב' ל־91	150001	15.0	−500	−3	−15.0
דיסקונט א' ל־91	149850	5.0	−100	−1	−5.0
מזרחי ש' ל־91	48170	253	+70	+1	+742
מזרחי מ' ל־91	48250	31.0	+150	+3	+322
הפועלים ש' ל־91	79450	796			−147
הפועלים מ' ל־91	79500	288			−241
כלל א' ל־91	202950	16.0			−16.0
כלל סטוק ל־91	50520	1063	+120	+2	+809

בנקים למשכנתאות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
ארים 0.1	34000	45.0	+600	+1.8	+32.0
לאומי משכנתא' ש	10930 תב	50.0	+600	+5.8	+85.0
לאומי משכנתא' מ	10662	20.0			−20.0
כרמל 1	206 תב	3500	+19	+10.2	+11360
כרמל אופ א	101.5	10940			−10940
כרמל ש"ה ב	101.5	20275			+1725
פיתוח ומשכ' 1	2384	220	−15	−.6	−220
משכן 1	4050				+100
בנק עצמאות 1	15500				
תפלאומי למשכ'	6850				
טפחות מבב ש	23700				−5.0
טפחות רג ש	25300	1.8			−99.0

מוסדות מימון

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
החקלאות מבב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבב ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	15810	45.0	+610	+4.0	+60.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ב	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב 131	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב רד	— לא נסחר —				
מרכז לכלכלים 5.0	865	2161			−233
תמילות בב					
כלל ליסינג א 0.1	12793	77.0	+400	+3.2	+47.0
כלל ליסינג ב 0.5	11400	45.0	−200	−1.7	−95.0

ביטוח

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אילון מסחר 1	78.5				+1259
איחוד ביטוח 1	89.0				
אריה 1	890	214	−20	−2.2	−214
בטוח משנה 1	283	310	−17	−5.7	−310
בטוח משנה 5	124.5				
בטוח משנה אופ 2	183.0 תב	1000	+30.0	+19.6	+2000
בטוח מש' ש"ה־אא	118.5				
הדר 1	146.5	1337	−2.0	−1.3	−1337
הדר 5	132.0	4000	−5	−4	−8031
הדר אופ 2	121.0	14659	+2.0	+1.7	+5670
הפניקס 1	549	2.0			+2871
הפניקס 5	482	1000	−5	−1.0	−927
המשנה־ישראל 1	5076		+200	+4.1	+330
המשנה־ישראל 5	5029	11.0	−50	−1.0	−11.0
כלל ביטוח 1	280	1000	+6	+2.2	+2700
כלל ביטוח אופ א	44.0	13369			−369
כלל ביטוח אג"ח	109.5	10200	+1.0	+.9	+109600
מנורה 1	772				
מנורה מ"ד 5	680				
סהר ביטוח 1	152.5				
סהר ביטוח 5	1220	1008			−108
צור שמיר 1	113.5	5000			
ציון החזקות 1	1355	81.0	+32	+2.4	+89.0
ציון החזקות 5	749				

מסחר ושרותים

מסחר

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אינטרגאמא 1	590	550	+19	+3.3	+1162
אינטרגאמא 5	530				
מאיר קרא 1	290	500			−500
מאיר קרא אופ 2	86.8				
כלל סחר אופ ד	145.5	7715	+6.0	+4.3	+10265
כלל סחר אגח 2	157.5	900	−2.0	−1.4	−2900
קריסטל 1.0	434	200	−17	−3.8	−1073
רפק 1	10800				
רפק 5	13650				−7.0
שופרסל א' 0.02	1197	211	+8	+.7	+53.0
שופר־סל אופ ד	4259	515			+484
שופר־סל אגח א	122.0	1229	−1.0	−.8	−1229

שרותים

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אמורא 1	325 תב	300	+22	+7.3	+210
סנונית הספקה 1	285	16706			−15532
סנונית הספקה 5	152.8 •	4658	+5.5	+3.8	+9439
• ביצוע חלקי 85.20%					
סנונית הספקה אופ	110.0	21738	+1.0	+.9	+17734
סנונית הספקה אגח	107.0	20000			−17500
קידר הספקה 1	575	3731	+9	+1.6	+2526
קידר הספקה 10	261	23141	+11	+4.4	+34555
מתכבי קרובה 1	949	500	−1	−.1	−820
מתכבי קרובה 5	692				−200

מלונאות ושרותי תיירות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
בני הדר 1	86.0	8400	+3.0	+3.6	+9000
בני הדר אופ 1	33.6		+.7	+2.1	+12000
מלונות דן 1	1185	380			−70.0
מלונות דן 5	820				
חוף האלמוג 0.1	8150	20.0			
מלונות ירדן 1.0	2300	174			+174
ים סוף 1	214	2002	+5	+2.4	+3318
ים־סוף אופ 1	135.5				

מחשבים ושרותי מחשוב

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
ת.י.ל.ו. 1	106.5	1800	+5	+5	+1800
ת.י.ל.ו. אופ ב	24.7	9000	−.7	−2.8	−20828
ת.י.ל.ו. אגח א	112.0		−.5	−.4	−5000
יעל"א 1	4300 תב	12.0	+380	+7.5	+111
מ.ל.ל. 1	1735				
מ.ל.ל. 5	642	74.0	+20	+3.2	+126
ביטוב 1	786				
ביטוב 5	258	600	+3	+1.2	+600
ביטוב אופ 2	279	1000	+8	+3.0	+1470
תים מחשבים 1	472	380			−330

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אזורים אופ 1	232 •	2234	+12	+5.5	+24450
• ביצוע חלקי 98.50%					
אזורים אגח 3	148.0	10000	−1.5	−1.0	−22762
אילון מלונ' 1	33.0				+930
אילון מלונ' אופ	23.0				−1040
אל־רוב 1	346 תב	2000	+18	+5.5	+3900
אפריקה 0.1	34390	10.0	−150	−.4	−10.0
אפריקה אופ 5	11220				
אוגים 1	380	939	+7	+1.9	+1359
אלקו 1	297				+248
אלקו 5	2000	100	−100	−4.8	−100
בונוביץ 1	2010				
בונוביץ 5	1755	100	+30	+1.7	+300
גבעון 1	4850	100	+100	+2.1	+31.0
גדיש 1	181.0	300	+3.0	+1.7	+2002
גדיש 5	1552				−3448
כור 1	1050 •	600	−30	−2.8	−1079
• ביצוע חלקי 88.10%					
כור־לין אופ 2	218	9084			+246
כור־לין אג"ח 1	79.5	151770	−1.5	−1.9	−172065
[illegible] 1.0	— לא נסחר —				
[illegible] 5.0	— לא נסחר —				
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית ים אופ 1	57.5	2000	+2.5	+4.5	+12135
גב־ים 1	3680	380	−30	−.8	−380
גב־ים 5	3460	260	−20	−.6	−260
הכשרת ישוב אופ 4	106.0	5477			−6873
הכשרת ישוב אופ 5	86.5	181			−181
הכשרת ישוב אופ 6	101.5	1610	−2.5	−2.4	−1610
מבני תעשיה 1	58.0	20000	+2.0	+3.6	+29285
מבני תעשיה אופ 1	16.7	213374	+.9	+5.7	+281130
מבני תעשיה אגח 1	111.5	2475			−2475
ישפרו 1	4250	169	+10	+.2	+69.0
ישראלום 1	1142	14.0	+44	+4.0	+314
ישרס 1	40169	33.0	+1700	+4.4	+105
כלל פיתוח 1	5600 •	46.0	+10	+.2	+16.0
• ביצוע חלקי 81.20%					
לומיר 1	4000		−150	−3.6	−30.0
לומיר 5	1301				
מ.ה.ב. 1.0	270				
מ.ה.ב. אופ 2	128.0	500	+5.0	+4.1	+2500
מ.ה.ב. אגח א	136.5				
מאגרי בניה 1.0	417		+15	+3.7	+1420
מישאל 5	128.0	4320	−4.0	−3.0	−4088
מישאל אופ א	78.0	309			−175
מגרב 5	67.0	870			−7.0
[illegible] 1	80.5	22500			−7306
[illegible] 5	41.1	16312			−14726
[illegible] אופ 2	16.4	5779	−4	−2.7	−25930
[illegible] אופ 3	16.8	112498			−73498
[illegible] אגח 1	81.0	19500	−3.0	−3.6	−77659
בוזן אביב 0.5	1675	45.0			−45.0
נכסי אוזרים 1	124.5	4785	−2.0	−1.6	−2208
נכסי אוזרים אופ	31.4 •				
נכסי אוזרים אגח	96.5	16016			−10320
סהר החזקות 1.0	320	300			−196
סהר 1	1297				−20.0
רוגובין 1	186.0	736			−456
רוגובין 5	136.5				
רוגובין אופ 2	373 תב	415	−50	−11.8	−615
רוגובין אגח א	141.0				−15000

חקלאות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2761	125	−140	−4.8	−125
מטעי הדר 0.5	2670				
כתודיין 1	4409	548			−528
נכסי הדרים 1	1120				
פריאור 5	2135				

תעשייה

מזון וטבק

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
דובק מב ש	1570	317	+70	+4.7	+217
דובק מב ם	1580				
וכלכל 1	297 תב	500	+20	+7.2	+500
וכלכל 5	252				
וכלכל אגח 1	91.0				
טמבור בירה 1	22151				+3.0
טמבור בירה 5	17500	10.0	+700	+4.2	+10.0
יצהר 1	964				−105
יצהר א 5	510		+24	+4.9	+80.0
יצהר אופ 2	101.5	64.0	−5	−.5	−64.0
מן 1	113.0 •	1211	+3.0	+2.7	+1437
• ביצוע חלקי 67.90%					
מן 5	101.5 מ		−5.5	−5.1	−6933
סנפרוסט 1	10445	33.0	−5		−49.0
עסיס ב 5	288	5543	+3	+1.1	+2491
שלמה אבגיל 1	1669	335			−335
שמן מבב א 4	542 תב	288	−41	−7.0	−480

טקסטיל והלבשה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
ארגד 1	307		+7	+2.5	+500
ארגד אופ 2	79.5				−197
ארגד אגח 1	122.0				
אופיס 1	252				−1.0
אופנת ברוך 1	96.0 תב	400	+8.5	+9.5	+2500
אופנת ברוך 5	60.0				
אופנת ברוך אופא	46.5				
ארגמן רג ש	7500	28.0	−50	−.7	−27.0
דלתא־גליל 0.1	771	5718	−4	−.5	−3320
דלתא־גליל 0.3	725	100	−2	−.3	−655
לודזיה 1	160.0	576	+5.0	+3.2	+1076
לודזיה 5	126.5		−1.5	−1.2	−750
ורדינון 1	4885	305	+150	+3.2	+245
זיקית 1	1248	300	−12	−1.0	−300
זיקית 5	938	300	−2	−.2	−566
זיקית אופ ב	191.0	300	−10.0	−5.0	−750
קורדרוי 1	454	41.0	+14	+3.2	+641
קורדרוי 4	361	100	+8	+2.3	+250
ליבת 1	— הפסקת מסחר —				
עיט 1.0	187.0		−2.0	−1.1	−1000
עיט 5.0	104.0	1517	−5.5	−5.0	−3238
עיט אופ 2	52.5 תב	7944	+3.5	+7.1	+7944
עיט אגח 1	105.5	1200			+1200
עמק 1.0	108.0	1500			+1000
עמק אופ 1	26.4 •	2500	+2.4	+10.0	+7835
• ביצוע חלקי 75.00%					
פולגת א 1	303	400	+3	+1.0	+265
פרגוד 1	671		+20	+8.1	+100
פרגוד אג"ח א'	85.0				−5000
פרגוד־סקניה	2121 •	48.0	+100	+4.9	+62.0
• ביצוע חלקי 53.30%					
תעש רוגוזין 1.0	4070 •	250	+120	+3.0	+297
• ביצוע חלקי 72.00%					

מתכת ומוצריה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אורדן 1	2178	132	−30	−1.4	−264
אורדן 5	1854				
אלקומית 1	5883	2.0			−2.0
אלקומית 5	5700	50.0	−70	−1.2	−50.0
כבלים 1	430	14437	+10	+2.4	+7811
כבלים אג"ח־אופ	100.0 תב	66556	+8.0	+8.7	+189982
כבלים אג"ח־אופ	115.5	30194	+2.0	+1.8	+129471
כבלים אגח א	114.0	30214	+.5	+4	+42070
כבלים אג"ח סד ב	93.5	22125	+1.0	+1.1	+38075
התכוף 1.0	321 •	311	+29	+9.9	+1150
• ביצוע חלקי 77.70%					
התכוף 5.0	152.0	200			−200
דיקה 1	1598				
דיקה 5	960	35.0	−18	−1.8	−35.0
קשקאות פח 5	1940	205	+80	+4.3	+203
כבלי ציון 1.0	2355	175			+410
כבלי ציון 5.0	1465				
מתכת קרמי 1	95.0	1000			−9.0
מתכת קרמי 5	52.0	6200			−2426
נחושתן 0.1	30900 תב	28.0	+2000	+6.9	+41.0
נחושתן 0.5	7700	15.0	+300	+4.1	+180
פקר פלדה 1	1377 •	43.0	+15	+1.1	+37.0
• ביצוע חלקי 53.70%					
קינג 1	305 •	100	−25	−7.6	−200
• ביצוע חלקי 50.00%					
קינג 5	203				
קליל 1	3000	225			−225
קליל 5	2500	80.0	−30	−1.2	−305
קליל אופ	1315	785			−90.0
קליל אגח	143.0				
לביש 1	341		−2	−.6	−300
לביש 5	238 תב	600	−15	−5.9	−350

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אלביט 5.0	291226	17.0	+200	+.1	[illegible]
אלקו 0.25	10114 •	315	+700	+7.4	+464
• ביצוע חלקי 96.00%					
אלקטרה 0.1	2400	400	+67	+2.9	+1494
אלקטרה 0.5	1740	2487			−534
אלקטרה אופ 5	1352	2070	+2	+.1	+2095
אלקטרה אגח 3	176.5	14092	+7.5	+4.4	+67408
אלרון 0.02	13800	131	+400	+3.0	+225
כלל אלקט אופ א	670	3671	+15	+2.3	+4677
כלל אלקט אגח 1	116.5	20000	+.5	+.4	+58000
ספקטרוניקס 1	923	381	+25	+2.8	+531
ספקטרוניקס 5	731 תב	790	+45	+6.6	+174
מילטרונר 1	410				
מילטרונר 5	296				
פיקולו 1	2000				−50.0
פיקולו 5	1470		+40	+2.8	+100
קנשטיין 1	2280				
ת.א.ת. 1	570 קף		+27	+5.0	+2105
ת.א.ת. 5	275 •	2004	+5	+1.9	+896
• ביצוע חלקי 83.50%					
תדאה 1	630	1497	+15	+2.4	+1755

מוצרי בניה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
א.מ.בלינקין 1	141.0	7867			−10867
א.פ.בנין אופ א	471	927	−3	−.6	−2139
א.פ.בנין אופ ב	38.7	28700			−13700
א.פ.בנין אגח א	150.0	10000			−6000
א.פ.בנין אגח ב	97.5	7400			+25639
אקרשטיין 1	466 תב	1486	+42	+9.9	+1647
אקרשטיין 5	228	702			−702
אקרשטיין אופ א	259				
אקרשטיין אג"ח 1	140.5		−.5	−4	−1500
האחים בלוס 1	37.8	10000	−1.0	−1.7	−11000
אחים בלוס אופ1	25.1				+715
מוזאיקה 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה 5	1950				−20.0
נגב קרמיקה 1	242 •	1091	+3	+1.3	+511
• ביצוע חלקי 80.80%					
נגב קרמיקה אופ1	71.0	4805	−1.0	−1.4	−6297

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אגן 5	1803	1500	+33	+1.9	+3583
אגן אופ 2	386 תב	10103	+28	+5.5	+19187
אגן אג"ח א'	99.5	12575	+.5	+.5	+1426
גל תעשיות 1	210 תב	1200	+17	+9.1	+3158
גל תעשיות 5	154.5 •	454	−1.0	−.6	−1051
• ביצוע חלקי 90.80%					
גל תעשיות אופ	29.0	7000	−1.0	−3.5	−13345
גל תעשיות אגח 1	92.5				
דשנים 0.1	2900	286	+9	+.3	+203
דשנים 0.5	1560 •	200	+30	+2.0	+260
• ביצוע חלקי 76.90%					
ליטסקר 1.0	2560	147			−47.0
מקסימה 1	675	120	+20	+3.1	+229
מקסימה 5	439	225			−12.0
סגו 1	3560	71.0	+29	+.8	+29.0
סגו 5	2999	262	−62	−2.0	−687
פריקלאס 1	527	1160			−888
פריקלאס אופ 1	125.5	5248	+6.0	+5.0	+23504
קים 1	6309	120			−85.0
קים אופ 2	3980	225			−95.0
קים אגח 1	133.0	750	−3.0	−2.2	−750
תאיא 5	5200	30.0			−9.0
פרוטארום 10.0	1260	6096	+30	+2.4	+2609

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
כתר 1	87.5 תב	500	−5.0	−5.4	−1000
רשפון 1	5290	7.0	+166	+3.2	+7.0
רשפון 5	4700	8.0	+65	+1.4	+8.0
לבבי אשקלון 1	553	535	+11	+2.0	+263
מולט ב 0.5	20000	21.0	+250	+1.3	+30.0
קרגל 1	376	1000	−4	−1.1	−3000
קרגל אופ 1	118.0	308	−3.0	−2.5	−200
קרגל אופ 2	54.0 תב	4930	+3.0	+5.9	+8545
קרגל אג"ח להמרא	99.0	13068			+8953
רים 1	189.0	615			+500
רים 4	83.0	400	+.5	+.6	+400
תעל ב 2	11035	54.0	−400	−3.5	−93.0

תעשיות שונות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אבריו 1	160.5				
אבריו 5	83.0 תב	1000	+4.5	+5.7	+1133
חמישה יד 1	1468				
ה.ג.מפלק 1	749				
ה.ג.מפלק 5	772				

השקעות תעשייה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
מרכזית ב 0.1	8109 תב	107	+737	+10.0	+207
כור בכר 1.0	— לא נסחר —				
כלל תעש אופ ר	84.0	8831	−2.0	−2.3	−4831
כלל תעש אגח 6	121.0	23000			+27578

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אמפא ש	2630	15.0	−20	−.8	−15.0
אידיבי פית אופ	3035	340	+115	+3.9	+476
אידיבי פית אגוא	116.0	2300			+74650
אלגור 1	995	700			−150
בוזלת השקעות 1	900	400	−13	−1.4	−400
בוזלת אופ א	640				
בוזלת אגח 1	118.0				
רגבאר 1	444	36.0			−36.0
רגבאר 5	363	4.0			+996
חברה לישראל 5	3001	334			+4235
וולפסון 0.1	115000				
וולפסון 1.0 ש	15200				−50.0
[illegible] א 0.5	17000 תב	28.0	+900	+5.6	+35.0
השק דיסק אופ	1201	8730			−4540
השק דיסק אגח א	125.0	8000	+4.5	+3.7	+65000
השק מרחוי 10	43700	2.0			−2.0
הידרו 1	1280	400			+370
חדרן 5	504				+72.0
יסוד 1	1000	50.0	−45	−4.3	−30.0
יסוד 5	690	200	+25	+3.4	+50.0
יצוא ש	10100				−50.0
ירדן א 0.1	1065 תב	34.0	−109	−9.5	−131
ישם 1	50.0 תב	3000	+2.8	+7.1	+1900
ישם אגח אופ 1	58.0 •	2000	+.5	+1.0	+5000
• ביצוע חלקי 80.00%					
כלל ישראל 50.0	610	100	+10	+1.7	+200
מגור 1	250				+509
מגור א 3	198.0 תב	1000	+18.0	+10.0	+1000
מגור אג"ח 1	137.0				
מגר פיתוח 1	196.0 תב	508	+14.0	+7.7	+1090
מי השק ש	3171	652	+80	+2.6	+363
מגה א' 1	4120				+174
מגה 5	3603	42.0			+158
פירון ב 0.2	9913	147	+195	+2.8	+372
פירון 1	80.5	2483	+2.5	+3.2	+3835
פירון 5	43.7	2550	+1.0	+2.3	+1700
פירון אופ 2	26.4	7068	−1	−4	−5201
פירון אג"ח 1	118.0	7785			+2215

נסחרות במט"ח

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
גזית מ	319	500	+15	+4.9	+500

דלק ונפט

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
דלק והשקעות 1.0	1951	212	+60	+3.2	+161
דלק והשקעות 5.0	928	344	+25	+2.8	+578
זן חיפושי נפט	25800	44.0	−200	−8	−67.0
יו.א.ד. אופ 2	113.0	19859	+1.0	+.9	+9356
מ.ב.ן. 1.0	3521 •	26.0	+34	+1.0	+39.0
• ביצוע חלקי 74.20%					
מ.ב.ן. 5.0	2200	380	+3	+.1	+61.0
נפטא ש	328 •	742	+1	+.3	+1000
• ביצוע חלקי 74.20%					

רשימה מקבילה

שרותים

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
י.ם.ק.ל. 1	265				+601
קונטרוקום 1	570 •	230	+1	+.2	+53.0
• ביצוע חלקי 90.30%					
קונטרוקום 5	181.5 •	500	−3.0	−1.6	−390
• ביצוע חלקי 76.90%					
[illegible] 1	671				−126
תבל 1	— הפסקת מסחר —				

מלונאות ושרותי תיירות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
תיירות ישראלית 1	21.7	3700	−1.0	−4.4	−3200
כנס 1	420	98.1	−8	−1.9	−242

מחשב ושרותי מחשוב

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
איכות 1	136.5 קף		+6.5	+5.0	+8396
דשת מידע 1	299	682	−1	−.3	−600
רקח אופ 1	310	1227	+6	+2.0	+1580
כלל מחשבים 1.0	2300				−1.0
משוב 1	74.0 קף		+3.5	+3.0	+48950
רשף 1	62.0 •	1980	−7.0	−10.1	−2470
• ביצוע חלקי 49.70%					

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אמבנים 1	— לא נסחר —				
בן־יקר גת 1.0	1445				
דורקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דורקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
קרסטיין 1	154.0	215			−218
קרסטיין 5	70.0	3079			−421
שיר 8.0	1582	345	−46	−3.4	−444
קיסריה 1	1840 •	100	+.85	+1.9	+27.0
• ביצוע חלקי 79.20%					
קיסריה 5	909	1003			−703
רסקו מבב	— לא נסחר —				
רסקו רג	— לא נסחר —				

מזון וטבק

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אגואס 1	770	101			−40.0
אוליפרוסט 1	181.0	199	−8.0	−1.6	−263
אוליפרוסט 5	107.0 •	100	+8.0	+3.9	+200
• ביצוע חלקי 30.00%					
מסריות מאוחד 1	345 •	70.0	−14	−3.9	−136
• ביצוע חלקי 51.47%					
מסריות מאוחד 5	105.0 תב	119	−6.0	−5.4	−119
סוגר 1	— הפסקת מסחר —				
סוגר אופ 1	— הפסקת מסחר —				

טקסטיל והלבשה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
יהודית 1	165.0	212			−312
מסב 0.1	1312	185	+62	+5.0	+168
מסב 0.5	330				−138
פלויקון א 0.5	2910	10.0	−60	−2.0	−10.0

מתכת ומוצריה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אחליאב 1	70.0 תב	3000	+3.5	+4.6	+5000
אקספנן 5.0	— לא נסחר —				
מרחב 1	— לא נסחר —				
משאבות סלע 1	49.0				
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
שרונית 5.0	928 •	268	+50	+5.7	+363
• ביצוע חלקי 71.60%					

מוצרי בניה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אלשל 1	— הפסקת מסחר —				
אלשל אופ 2	— הפסקת מסחר —				
בר־כון 1	2140	400			−176
בר־כון 5	1550	480	−50	−3.1	−950
בר־כון אופ 2	830 תב	2620	−110	−11.7	−3120
טרמוקיבמס 1.0	5800	11.0	+200	+3.6	+11.0
טרמוקיבמס 5.0	2450	60.0			−32.0
מ.ה.ט.	693 •	41.0	−35	−4.8	−581
• ביצוע חלקי 50.60%					

מוצרים כימיה, גומי ופלסטיק

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
אלרו־טק 1	154.0				+4.0
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	1920				+2.0
[illegible] 1	5490	90.0			−44.0
ת.ב.ל. 1.0	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ל. 5.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] א 5	4700				+15.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
[illegible] 1	378				
ח.ב.ב. 1.0	8000				+100
סקנבייה 1	1574	4.0	−21	−1.3	−125

תעשיות שונות

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
גולדן 1	191.5	672	−1.5	−.8	−672
דיאטון 1	131.0 •	250	−7.0	−5.1	−500
• ביצוע חלקי 58.00%					
שר־ון 1	275	380	+6	+2.2	+1500

השקעה בתעשייה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
כלל פתוח 1	106.0 תב	7920	+5.0	+5.0	+7170

חברות השקעה

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
איזי"ם 1	326				
איזי"ם אופ 1	24.0				−662
אבנר־בכ 1	245				−180
אורט 1	340	230			+300
אורט 5	267 •	285	+24	+9.9	+410
• ביצוע חלקי 50.00%					
בית השקעה ב 5	8360	15.0			+2
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 5	— הפסקת מסחר —				
עוד השקעות 1	— לא נסחר —				
עוד השקעות 5	— לא נסחר —				

חיפושי נפט

שם המנייה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצעה/ביקוש
[illegible] ב 0.05	2669	86.0	−30	−1.1	−98.0

משתנים

שם המניה	מספר עסקות	שער פתיחה	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור
[illegible]	7	3223	3285	1.78	2038.0
[illegible]	16	6361	6252	1.74	8794.0
[illegible]		78.00	78.00	.00	.0
[illegible]	1	711	711	.00	1094.0
כלל סחר	6	208	208	.97	30515.0
[illegible]	1	990	990	.00	1659.0
[illegible]	4	2384	2360	1.02	5685.0
[illegible]	4	32593	32191	1.25	45.0
[illegible]	4	483	481	−.41	9822.0
[illegible]	1	2634	2595	1.50	570.0
[illegible]	3	441	440	.23	12091.0
[illegible]	8	268	268	1.13	16900.0
[illegible]	4	489	489	−.41	6893.0
[illegible]	3	15519	15288	.50	288.0
[illegible]	35	227	224	8.18	58800.0
[illegible]		2118	2118	1.49	190.0
[illegible]	16	2560	2530	3.48	8184.0
[illegible]	7	185562	185562	3.50	65.0
[illegible]	9	9218	9148	1.00	1242.0
[illegible]		1782	1782	−.78	.0
[illegible]	21	462	460	6.44	130870
[illegible]		226021	226021	.00	8.0
[illegible]	37	129.00	127.00	1.57	126374
[illegible]	17	6815	6815	1.00	2701.0
[illegible]	3	687	689	1.18	5240.0
[illegible]	9	3813	3794	2.01	4899.0
[illegible]	4	714	698	2.29	6290.0
[illegible]	16	2388	2388	2.01	9656.0
[illegible]	10	718	712	−.28	25491.0
יואל	5	394	391	1.81	14256.0

קרן הפנסיה „מבטחים" בודקת האפשרות לבטח גם עצמאים

מוכנה לקלוט את קרנות החקלאים ופועלי הבניין במחלקות בתוכה

מאת חיים ביאור

"מבטחים", הגדולה מבין שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, בודקת את האפשרות לפתוח ענף ביטוח לעוסקים עצמאים.

הקרן, כשאר קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, עוסקת בביטוחם של שכירים בלבד. לנוכח ההתכווצות במשק, הכרוכה בפיטורים של אלפי עובדים, חלה ירידה בהיקף ההצטרפות של עמיתים פעילים לקרן. לפיכך מבקשת הנהלת "מבטחים" לנסות ולהיכנס לפלחי שוק חדשים. אנשי הקרן בודקים עתה את ההיבטים החוקיים, הציבוריים והמעשיים של צירוף מבוטחים שאינם שכירים או גופים הנשענים על מספר גדול של עצמאים.

יצויין, שגם עתה קיימת אפשרות לחברי "מבטחים", שעקב פרישה מעבודתם הפכו משכירים לעוסקים עצמאים, להמשיך בחברותם בקרן על בסיס משכורתם כפי שהיתה בעת שעזבו את מקום העבודה. מבוטחים אלה מחוייבים בתשלום חודשי של 17.5 אחוז מהשכר, כשיעור ההפרשה של המעסיק והשכיר כאחד.

מנכ"ל "מבטחים", בן עמי עמיתן, מסר אתמול ל"דבר" כי "מבטחים" הקימה חמש ועדות פנימיות לבדיקת האפשרות - שייקלטו במסגרתה קרנות הפנסיה של העובדים החקלאיים ופועלי הבניין. הוא הדגיש שאין מדובר במיזוג, אלא בהכללות של שתי הקרנות בתוך "מבטחים" והפיכתן למחלקות לכל דבר במסגרתה.

חמש הוועדות מטפלות בסוגיות של כוח אדם וסגלים; פנסיה ואקטואריה; כספים; מיכון ומחשוב; נכסים. ועדות מקבילות הוקמו בקרן הפנסיה של פועלי הבניין ובעתיד הקרוב אמורות לקום ועדות גם בקרן הפנסיה של העובדים החקלאיים.

גורמים ב"מבטחים" הבהירו אתמול ש"מבטחים" לא תוכל לקלוט לתוכה את כל 260 העובדים המועסקים כיום בשתי הקרנות האחרות, אלא רק כ־30 מהם, בעיקר בעלי מקצוע בתחום ניהול ההשקעות והביקורת. גורמים אלה הוסיפו כי "ההסתדרות תצטרך לטפל בפרישת כל העובדים האחרים". ב"מבטחים" עצמה צומצם מספר העובדים מאז אמצע 86 מ־1,050 ל־850.

בהנהלת "מבטחים" סוכמו התוצאות הכספיות של הקרן לעשרת החודשים הראשונים של שנת 88. מתברר שההון הצבור של הקרן הגיע בסוף אוקטובר ל־9 מיליארד ש"ח, לעומת 7.1 מיליארד ש"ח באוקטובר אשתקד - גידול בשיעור של 26.7 אחוז.

דמי הגמולים שגבתה הקרן ממבוטחיה הפעילים הגיעו ל־542 מיליון ש"ח, לעומת 436 מיליון ש"ח בעשרת החודשים המקבילים אשתקד, בעוד שתשלומי הפנסיה הסתכמו ב־321 מיליון ש"ח, לעומת 261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הרשומים בקרן שלושה חודשים ומעלה, מגיע ל־320 אלף איש, בעוד שמספר מקבלי הגמלה עומד על 54,974, לעומת 51,605 באוקטובר אשתקד.

השכר הריאלי של עובדי בל"ל יגדל השנה ב־7%

מאת אלי גולדברג

הסכם השכר שנחתם לאחרונה בין עובדי בנק לאומי להנהלתו יגדיל בכ־7 אחוזים את השכר הריאלי של העובדים השנה. זאת, לעומת גידול של 17 אחוז ב־1987.

בחתימתו של ההסכם תם פרק ארוך של עיצומים מצד העובדים שהגיעו לשיאם בהשבתת הבנק ליממה. כזכור סרבה ההנהלה להיענות לדרישת העובדים בטענה ששכרם הריאלי בשנה שעברה כבר עלה בשיעור הגבוה של 17 אחוז.

הפשרה שהושגה הביאה כאמור לעליה של כ־7 אחוזים ובהנהלה רואים בכך גידול סביר שאינו חורג מהעליה ריאלית הממוצעת במשק.

„סאיטקס" מכרה מערכת ב־800,000 ליש"ט לבית דפוס בריטי

חברת „סאיטקס" מכרה מערכת מתוצרתה לחברת „פלאטין גרפיק ארטס" מאנגליה. היקף העסקה עם בית הדפוס המסחרי, הגדול ביותר בצפון־מערב אנגליה, הוא כ־800,000 ליש"ט.

בית הדפוס „פלאטין" מתמחה ברפרודוקציות צבע איכותיות לאריזה ובתעשיית לוחות שנה. מחזורו הכספי כ־4 מיליון ליש"ט בשנה. בין הלקוחות המובילים שלו „מרקס אנד ספנסר" ו„בריטיש הום סטורס". עסקה זו היא העסקה הבודדת הגדולה ביותר של „סאיטקס" באנגליה.

„סאיטקס" רשמה הצלחה בשיווק שתי מערכות חדשות שהושקה באחרונה בעולם הדפוס הבין־לאומי. למערכת ה„סטארטר", שהיא מערכת קדם־דפוס אלקטרונית מלאה בעלות נמוכה, קיבלה החברה הזמנות לשש מערכות. כל אחת מהן עולה כ־400,000 דולר. החברה צופה כי האספקה תתבצע בתחילת 1989. למערכת „דולב" – תורין המבוסס על טכנולוגיית לייזר, שמחירה 175,000 דולר– קבלה „סאיטקס" הזמנות לשבע מערכות.

„טיפו"־פיאט נבחרה מכונית השנה ל־1989

מאת דויד מרשיוב

במשאל המסורתי של עתונאי הרכב הנערך מדי שנה במערב־אירופה, נבחרה מכונית „טיפו" של פיאט למכונית השנה ל־1989.

התחרות הבין־לאומית אורגנה על ידי שבעה יומונים וכתבי עת הגדולים באירופה. בין השופטים נמנו 58 עתונאים בתחום התחבורה מ־17 ארצות.

„טיפו" נבחרה כדגם המוצלח ביותר מבין 12 המכוניות, שהשתתפו במדגם וזכתה ב־356 נקודות. במקום השני, 261 נקודות, זכתה האופל וקטרה; אחריה, 194 נקודות, פולקסואגן פאסאט. ב.מ.ו. קבלה 178 נקודות ורנו 19 165 נקודות.

באיטליה נמכרו כ־200,000 מכוניות מדגם „טיפו", 40 מפלח השוק. 77 אחוז מכלל המכוניות מדגם זה מונעות בבנזין והשאר בדיזל.

תוכנת פסקי דין ותקדימים משפטיים מופקת בחיפה

מאת יוסף מיכלסקי

חברת "תום" לתוכנה ומשפט בחיפה החלה באחרונה בשיווק מאגרים משפטיים ממוחשבים שנועדו לשימוש של עורכי דין ומשפטנים ואשר אפשרו להם לשלוף תמצית של פסקי דין ותקדימים בנושאים שונים תוך שניות מעטות. זו פעם ראשונה שמתאפשר לעורכי דין ומשפטנים להקים במשרדיהם מאגרים משפטיים ממוחשבים.

המאגרים מבוססים על תוכנה שפותחה במיוחד על ידי חברת התוכנה "יראג" בחיפה, וניתנת לשימוש על מחשבי י.ב.מ. ותואמים. התוכנות החדשות, בעלות ביצועים משופרים ומהירות ביותר ומאפשרות למשתמשים בהן לקבל נתונים ומידע תוך שניות, כאמור, הן על גבי מסך המחשב הן באמצעות מדפסת.

עד כה הופיעו מאגרי פסיקה הדין הבאים:

דיני חברות ופירוקים – חוק, תקנות, מאמרים ותמציות פסיקה מאת עו"ד פנחס נוקים.

תוכנה לחישובי תביעות הנזיקין בספרים מאת עו"ד צבי רוגר.

סדר הדין האזרחי – הלכות מאת השופט דוד קציר.

נזיקין – חבות, הלכותמאת השופט קציר.

מיסים – מס ערך מוסף: חוק, תקנות, מאמרים, ופסיקה מאת עו"ד עודד ערן.

התוכנה החדשה מאפשרת לעורך הדין לאתר את החומר המבוקש על פי מילות מפתח או על פי סעיפי החוק. כמו כן מאפשרת התוכנה גישה כמלות המפתח לאזכורי פסקי הדין ומכאן לתקצירי פסקי דין בנושא. התוכנה פשוטה מאוד להפעלה, לדברי החברה, ואינה דורשת מומחיות מיוחדת במחשבים.

„באדג'ט" רכשה 300 מכוניות ב־5 מ' דולר

מאת דויד מרשיוב

חברת „באדג'ט" רכשה באחרונה 300 מכוניות חדשות מדגמי 1989 לקראת הביקושים הצפויים לשכירת רכב בסוף השנה האזרחית וחג המולד.

מנהל החברה בארץ מוני ברד מסר כי המכוניות אשר יצטרפו בשבועות הקרובים לצי המכוניות של „באדג'ט", יתחלקו בין קבוצות כלי הרכב השונים המוצעים כיום על ידי החברה בישראל. 100 מכוניות אוטוביאנקי פילה; 80 מכוניות רנו 5; 100 מכוניות ב.מ.וו; 100 סוזוקי וכן עשרות מכוניות נוספות ובהן פורד 505 ומיניבוסים ממוזגים מתוצרת פולקסוואגן, פורד ומיצובישי.

היקף העסקה נאמד ב־5 מיליון דולר.

כל המכוניות מצויידות במזגן ורבות מהן כוללות תוספות כמו נעילה אוטומטית, חלונות חשמליים, הכנה לפלאפון ועוד.

פרוייקט אמריקאי־ישראלי לאבטחת מתקנים סודיים

פרוייקט אמריקאי־ישראלי, המיועד לאבטחת מתקנים סודיים ביותר, נחשף בימים אלה: קרן בירד האמריקאית־ישראלית אשרה מענק לפרוייקט, המשותף לחברה האמריקאית „אמריקן מגנטיק" ולחטיבת האלקטרוניקה של קבוצת „השמירה" הישראלית.

מנכ"ל „השמירה", עודד שרמיסטר, מסר כי הפרוייקט הוא פיתוח תוכנה למערכת בקרת־כניסה מתקדמת עם כרטיסים מגנטיים. החברה האמריקאית היא מן המובילות בעולם ובין לקוחותיה: משרד ההגנה האמריקאי, י.ב.מ ועוד.

שרמיסטר הדגיש, כי תוצאת הפיתוח של חטיבת האלקטרוניקה ב„השמירה", תוסיף לתחכום ולייעילות מערכות בקרת־הכניסה ותאפשר שיווקן על ידי האמריקאים ברחבי העולם. אנשי „השמירה" אומרים כי היקף המכירות של חבילת תוכנה ייחודית זו בעולם ובארץ יגיע בחמש השנים הקרובות לכ־5 מיליון דולר.

השקעות שיא של „בזק" בפיתוח ב־89 – 443 מיליון

„בזק" תשקיע סכום שיא של 443.3 מיליון ש"ח בפיתוח מערכת התקשורת בשנת 1989. לעומת 342 מיליון השנה. השקעה זו תופנה בעיקר לפרוייקטים שישפרו את השירות לציבור וכן יקרבו את ההיענות המלאה לביקוש השוטף.

36 אחוז מתקציב זה יושקעו בבקרת המיתוג ומרכזות הטלפון הציבוריות ו־26 אחוז בפיתוח רשת התמסורת. במקביל תצטמצם רשימת הממתינים להתקנת טלפון מ־73,000 כיום לפחות מ־40,000 בסוף 1989. והממתינים אלה יהיו, רובם ככולם, כאלה שיגישו את הזמנתם במרוצת 1989.

סך התקבולים במטבע זר ל„בזק" מן התקשורת הבין־לאומית יסתכם השנה בכ־90 מיליון דולר.

פרטים אלה נמסרו השבוע בכינוס ארצי על תוכנית העבודה של „בזק" ל־1989, בהשתתפות שר התקשורת גד יעקבי, יו"ר מועצת המנהלים של „בזק" יורם אלסטר, מנכ"ל החברה צבי אמיד, חברי הדירקטוריון ומנהלי החברה.

חידוש: פרסום ביצים

מדיה חדשנית בקנה מידה עולמי תוצג בתערוכה לאמניות פרסום „מדיה 88". חברת „גולדן אגס" הישראלית שהוקמה במיוחד לקידום פרוייקט זה, פיתחה בשנים האחרונות תוכנה מתוחכמת להדפסת פרסומות על ביצים תוך כדי תהליך המיון האוטומטי שלהם, המתבצע במהירות של 30,000 ביצים בשעה. תהליך ההדפסה נעשה על ידי מערכת ממוחשבת המחוברת לציוד הדפסה עדין המאפשר הדפסה מהירה ואמינה בלי לפגום בשלמות הביצים. צבע ההדפסה שפותח במיוחד לצורך הדפסה על ביצים, בטוח לחלוטין מבחינה בריאותית, כשר לשימוש, עמיד לאורך זמן ומבוין בבישול. הביצים מעוטרות לחברות על פי יחידות פרסום של מינימום מליון ביצה, כאשר מסקרים שערכה החברה מתברר שכל ביצה ממוצעת זוכה לכ־25 חשיפות, כך שכל חברה זוכה לכ־25 מליון חשיפות ליחידת פרסום, מרגע הופעת הביצה על המדפים ועד לרגע אכילתה. בתערוכת „מדיה 88" תהיה „קודק" החברה הראשונה בעולם שתפרסם על ביצים. חברת „גולדן אגס" מכרה את הזיכיון להפעלת הרעיון בעולם לחברה בין־לאומית בשם „אגורוט" ובימים אלה נחתמים חוזים במדינות שונות.

היהלומנים דורשים מהבנקים להגדיל את היקף האשראי

ראשי ענף היהלומים תובעים מהבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל, בעיקר בארה"ב, להגדיל את היקף האשראי הניתן לחברות הרוכשות יהלומים בישראל ואת מעורבותן בעסקי היהלומים בעולם.

הגדלה זו בפעילות מתחייבת, לדעת היהלומנים, כתוצאה מהגידול העולמי שחל בהיקפי הסחר ביהלומים במונחים דולריים, וכן מהצורך הדחוף של ענף היהלומים בישראל לשמור על חוג לקוחותיו בחו"ל נוכח התחרות הגוברת מצד הספקים החדשים של יהלומים מלוטשים מהמזרח הרחוק, המאיימים לכבוש פלחי שוק מסורתיים מישראל.

זאת אמר נשיא בורסת היהלומים משה ניצר, המשמש גם כיו"ר ועדת התיאום הענפי של ענף היהלומים בישראל, במפגש עם מנהלים בכירים של שלוחות בנק לאומי בחו"ל הממונים על אשראים, שהשתתפו ביום עיון בנושא מימון ענף היהלומים בישראל ובעולם שנערך על־ידי בנק איגוד בבורסה ברמת־גן. במפגש נטלו חלק גם ראשי מוסדות ענף היהלומים.

שניצר מסר כי היקף החובות של היהלומנים למערכת הבנקים הישראליים הוא 370 מיליון דולר. ייקור האשראי שחל באחרונה, ציין, מרתיע יהלומנים ישראליים רבים מללוות כספים שהועמדו לרשותם על־ידי בנק ישראל והם נאלצים במקום זאת להקטין את היצוא.

עוד אמר כי היהלומנים זקוקים לסיוע הפעיל של שלוחות הבנקים הישראליים בחו"ל כדי שלקוחות יקבלו מידע שוטף ויזכו לקווי אשראי לקניותיהם בישראל. צעד זה ישמש גם דוגמה לבנקים אחרים בחו"ל המממנים עסקי יהלומים ויסייע ליצוא היהלומים הישראלי מול התחרות הגוברת מצד יצרני המזרח הרחוק, המבקשים להציף את השווקים המסורתיים של ישראל, ובעיקר את השוק האמריקאי והיפני.

הצורך בגידול באשראי מתחייב, לדעת שניצר, גם מהעלאת מחירי היהלומים המלוטשים שמקורה ביוקר חומר הגלם בשיעור ניכר. הוא ציין כי ההאטה הנוכחית במכירות הקמעונאיות במרכזי הצריכה במערב וכישלון יצרת אגירה זמנית של מלאים, במקרה זה, כדאי שהבנקים יעניקו אשראי לקנייניהם כדי שלא ייאלצו להיפטר מסחורות טובות במחירי הפסד.

ביום העיון נמסר כי בשנה האחרונה מוסיפה ארה"ב להיות השוק החשוב ביותר בעולם לתכשיטים משובצים ביהלומים. לפי הערכות שמקורן בניו־יורק, מכירות תכשיטים אלה בארה"ב יעברו, עד סוף השנה הנוכחית, את הסכום של 11.3 מיליארד דולר. במחצית הראשונה של 1988 חלה גם עליה בשיעור של 45 אחוז ביצוא יהלומים מלוטשים מארה"ב, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כאשר עיקר יצוא זה הופנה ליפאן. במחצית השניה של השנה ירדו מכירות יהלומים מלוטשים ליפאן עקב חוסר העניין של הקמעונאים בהצטיידות במלאי העלול להישאר במדפים במקרה של הכרזת אבל במדינה זו עקב מותו של הקיסר.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5717.60	5675.60
אבוקה	364.53	357.53
אבן	507.46	501.54
אגם	119.21	116.94
אדיר	2065.36	2048.46
אדם	152.49	151.41
אופיר	187.97	186.67
אור	443.10	439.29
אורין	127.37	124.87
אורלי	332.42	330.06
אורן	954.67	936.39
אייל	6571.74	6444.75
אירוס	6234.45	6097.39
איתן	911.63	893.65
אלון	742.34	727.54
אלמוג	740.10	735.62
אנליסט אג"ח	116.39	114.75
אנליסט גמישה	110.39	107.76
אנליסט מניות	103.04	100.52
אנקור	103.05	101.38
ארז	202.39	198.45
אש	141.34	138.22
אשל	204.49	200.57
אתגר	87.83	86.15
אתרוג	292.01	289.21
בדולח	145.56	144.68
ברוש	591.13	579.79
ברק	501.45	491.42
ברקת	353.40	350.89
גביש	1696.75	1684.87
גבע	130.77	128.84

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	526.24	516.60
גיא	120.77	118.99
גיל	3464.21	3439.94
גלית	728.97	725.59
דובדבן	388.17	384.51
דוכיפת	561.88	550.93
דולב	281.47	275.80
דורון	165.85	162.67
דותן	317.36	311.35
דליה	630.51	618.28
דרור	333.90	327.84
דקל	368.85	361.74
הדס	434.98	431.92
הילה	454.08	451.99
הדר	625.38	616.57
זהר	127.43	125.54
זיו	156.77	154.45
זינוק	107.59	105.27
זיק	82.75	88.74
זמיר	430.86	422.50
חוית	190.30	186.58
חליפין	164.49	166.06
חלמיש	237.29	285.68
חן	171.32	170.64
טופז	128.59	127.41
טל	6895.13	6805.57
יובל	537.53	532.88
יהלום	169.05	167.91
יסודות	371.76	368.19
יעדה	534.65	538.14
כוכב	293.64	287.98
כחל	137.82	134.62
כלנית	688.81	675.24
כספית	298.98	296.75

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	131.95	129.90
כתר	1298.62	1279.70
להב	5287.95	5250.42
למשקיע	139.46	157.52
לפיד	291.19	285.56
לקט	2211.09	2195.16
לשם	464.85	461.75
מבחר	1639.87	1608.36
מבטח	4641.31	4597.52
מגד	295.77	291.48
מגוון	4215.84	4175.94
מור	1682.70	1658.92
מורן	955.74	928.88
מטח	27181.38	26774.57
מימד	1209.94	1186.53
מכלול	94.98	94.27
מעוף	5031.53	4934.50
מעיין	815.87	800.26
מקשה	465.12	461.97
מרווח	146.42	145.91
מרום	1597.85	1567.87
נגה	168.52	166.02
נמיר	281.26	279.31
נטע	472.41	465.27
נילי	132.87	130.91
סביון	659.42	646.54
סגולה	151.68	150.56
סלע	447.15	444.08
סנונית	646.92	634.36
סער	404.81	397.02
ספיר	175.82	175.38
עדיף	385.92	378.44
עידית	821.31	815.52
עידן	577.24	568.72

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עופר	116.45	115.41
עוז	2295.90	2279.06
עופרי	607.50	593.68
ערמון	129.26	126.83
פזא	1785.20	1693.06
צבר	552.15	547.15
צפית	519.31	509.18
צוק	145.66	145.30
צמיר	1311.08	1301.02
צביה	569.09	560.73
צבעות	162.31	161.16
צייון	117.25	115.50
קלע	178.28	177.85
קשת	118.33	117.32
רונית	17908.42	17752.29
רימון	155.24	154.97
רקפת	1023.24	1006.92
רשף	470.96	461.34
שבים	542.46	537.74
שהם	387.41	384.37
שחף	111.28	109.11
שירה	481.24	477.73
שמיר	483.87	480.39
שנהב	698.46	693.33
שסק	757.82	743.81
שפע	100.81	100.06
שקד	208.11	204.13
תאנה	266.08	263.53
תדהר	559.45	556.65
תירוש	657.42	632.78
תנופה	110.15	109.34
תמה	308.62	302.80
תפוח	253.79	252.14
תרשיש	126.07	125.18
תשרי	619.45	614.03

רוסים בבורסה

שלושה אנשי סחר סובייטיים בסיור בבורסה של פילדלפיה השבוע. ולאדימיר אוגרודניקוב (משמאל) ודיין קארפר (באמצע) יחד עם פיוטר ז'רלוב המניף בחדווה מטבע של רובל. השלושה חברים במשלחת סובייטית הדנה עם משלחת רשמית אמריקאית בבעיות סחר (צילום־רדיו של אי. פי.)

עשרות עסקות נחתמו בשבוע ההונגרי

עשרות עסקות נחתמו בין אנשי עסקים מהונגריה לעמיתיהם בישראל – מתברר מסיכומים שנערכו באיגוד לשכות המסחר על תוצאות „השבוע ההונגרי" שהסתיים בסוף השבוע שעבר.

ב„שבוע", שנערך מטעם לשכת המסחר ההונגרית בשיתוף איגוד לשכות המסחר באן, השתתפה משלחת של כ־200 אנשי עסקים, בנקאים, ואנשי תיירות. במסגרת התערוכה הוצגו מוצרי התעשיה ההונגרית בתחומי מזון, טקסטיל, קוסמטיקה, רהיטים, חפצי חן, טלוויזיות ועוד.

חברי המשלחת נפגשו עם מאות חברות ישראליות בתחומים שונים למטרות יצוא מישראל להונגריה, יבוא מהונגריה לישראל ושיתוף פעולה תעשייתי בין שתי המדינות.

מנכ"ל לשכת המסחר ההונגרית מטר לורינצה, מסר כי בין העסקות הבולטות שנחתמה תהיה על רכישת טלוויזיות בסכום כולל של כמליון דולר ורכישת מוצרי מזון בחצי מיליון. כן נחתמו עסקות יבוא לכפפות עבודה, יינות, תוכנה וציוד קירור תעשייתי.

ההונגרים מתכוונים לרכוש מישראל ציוד חליבה, ציוד השקיה, זרעים ותוכנה. כן נחתם הסכם שיתוף פעולה לעיבוד צמר באזורי סחר חופשי בכ־3 מיליון דולר.

בדיווח שמסר סגן נשיא בנק קרדיט ההונגרי, לסלו מהוצ'י, נמסר שלאחר סדרת פגישות עם הבנקים הגדולים בישראל נחתם מזכר הבנה עם בנק לאומי לפיו ישתפו שני הבנקים פעולה במתן אשראים לחברות מסחריות משתי המדינות אשר יפעלו לקידום הסחר הבילטרלי. ההסכם טעון אישור של מועצות המנהלים בשני הבנקים.

היצוא הישראלי להונגריה במחצית הראשונה של 1988 הסתכם ב־5.8 מיליון דולר לעומת 4.8 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד. היבוא הישראלי מהונגריה במחצית הראשונה של 1988 הסתכם ב־11.2 מיליון דולר לעומת 5.2 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר היצוא הישראלי להונגריה הוא כימיקלים, מכונות וציוד מכני, טקסטיל, מוצרי פלסטיקה ומוצרי מזון.

עיקר היבוא הישראלי להונגריה הינו: מתכת, מוצרי מזון שונים, כותנה גולמית וכימיקלים.

מעות/ איתן יעקבסון

הריבית בשקלים צפויה לעלות לקראת סוף החודש

במערכת הבנקאית מעריכים שהריבית במכרזים המוניטריים של בנק ישראל תעלה שוב לקראת סוף החודש. ההערכה היא שריבית המכרזים שיהיו ב־15, ב־22 וב־29 בחודש, ייסגרו מעל 32 אחוז.

העליה בריבית תהיה פועל יוצא של גידול בביקוש לכסף כתוצאה מהציפיות וההיערכות לפיחות. לכן משקיעים רבים, שיש להם מזומנים, מעדיפים להתבצר בפקדונות פק"מ משופר של הבינלאומי.

חישוב מראה שמי שיישב בפק"מ משופר, המתחדש מדי שבוע, ירוויח 1.5% בערך – בשלושת השבועות הקרובים (בהנחה שריבית המכרז תהיה 32%). מי שיסגור כספו בפק"מ רגיל, לפי ריבית שנתית של 21% ל־21 יום, ירוויח רק 1.21%.

השטרלינג מתחזק נגד כל המטבעות

בימי המסחר האחרונים ניכרת התחזקות של השטרלינג נגד כל המטבעות העיקריים. התחזקותו מוסברת בריבית הגבוהה המשולמת על פקדונות בשטרלינג ובהשפעה החיובית של העליה העתידית במחירי הנפט בעולם על המאזן המסחרי של בריטניה.

יצויין שמחיר של 1.87 דולר לשטרלינג נחשב לשיא של השנים האחרונות. מדור מעות המליץ לפני חודשיים לרכוש שטרלינגים, כאשר שער השטרלינג היה 1.66 דולר לשטרלינג. מאז עלה השטרלינג ב־12.65% לעומת הדולר. יצויין שגם השקל הישראלי פוחת בתקופה זו ביותר מ־7% לעומת השטרלינג.

מעניין לראות שעליית הריבית בארה"ב על פקדונות בדולרים לא בלמה לפי שעה את התחזקות השטרלינג.

בשווקים הבין־לאומיים סבורים שההשקעה בשטרלינג מעניינת עקב הריבית הגבוהה המשולמת על פקדונות בשטרלינג, קרוב ל־13%. המשקיעים טוענים שגם אם השטרלינג ייחלש לעומת המרק או היין ב־5%־10% בשנים הקרובות, הריבית הגבוהה תפצה על כך.

מי שבכל זאת רוצה להרוויח גם מהתחזקות אפשרית נוספת של היין, יכול לעשות עסקות עתידיות לטובת היין כנגד הדולר למשל ובכיסוי לתת לבנק את הפקדונות שלו בשטרלינגים.

האם יעלה הזהב בעקבות הנפט?

העליה הצפויה במחירי הנפט בעולם, עקב ההסדרים של מדינות אופ"ק, מבשרים עליה מסוימת בקצב האינפלציה בעולם.

בשווקים הפיננסיים מעריכים שאם הסדרים אלה יחזיקו מעמד לאורך זמן, עשוי מחירו של הזהב לעלות כתוצאה מציפיה לעליה באינפלציה.

לכן, ספקולנטים זריזים נוטים להגדיל פוזיציות בזהב על חשבון הקטנת פוזיציות במניות.

עליית הריבית בארה"ב ובבריטניה הופכת את שווקי המניות לפחות אטרקטיביים.

עם זאת צריך לזכור שעדיין יש כמויות גדולות של זהב המחפשות קונים ורק עליה משמעותית וקבועה בביקוש לזהב תעלה את מחירו לאורך זמן.

מינויים

ראול יעקובי (39) מונה למנכ"ל מלון שרתון בתל־אביב. לפני כן היה מנכ"ל שני מלונות שרתון בקנדה. לפני שמונה שנים היה מנכ"ל מלון קרלטון בתל־אביב. לדבריו מטרתו להפוך את שרתון ללב החיים הקהילתיים בעיר.

ארנון זהבי (28) התמנה למנהל בפועל של קרנות הנאמנות בחברת „פלסט". חברה זו, כמו גם חברת „מיטב", היא בשליטת צבי סטפק ושלמה סימנובסקי. זהבי יהיה מופקד על ניהול קרנות „נטע" (גמישה), „כתר" (אג"ח מדינה) ו„כרמל" (מט"ח).

דני יאברי (36) מונה לתפקיד מנהל השיווק של חברת „פוינט 9 – מיקי ברקוביץ' ניהול", אשר התרחבה באחרונה בתחום האופנה וההנעלה הספורטיבית. יאברי כיהן עד לאחרונה כמנהל שיווק של מוצרי „ליוואי'ס" ו„מנהטן" ב„כיתן".

„נורון" תשווק נעלי „באלי"

רוני באיר, בעל „נורון" חברה להשקעות ובבעלי כפעל „אלובאיר", התחילה לשווק בישראל מוצרי הנעלה ואבזרי אופנה מתוצרת חברה „באלי" השוויצרית. צעד זה נעשה במסגרת מדיניות פיתוח העסקים והרחבת התחומים המסחריים של הקבוצה.

בשלב הראשון, עם ההחדרה, ישווקו מוצרי „באלי" בקניון הזהב במגדל שלום.

בשלב הראשון תשווק קולקציית חורף 1989 הכוללת הנעלת גברים ואבזרי אופנה לגברים ונשים (תיקים, ארנקים, חגורות, עניבות, מחזיקי מפתחות וכו'). באביב 1989 תוצג בישראל קולקציה כזאת אך מורחבת.

חברת „באלי", שנוסדה לפני כ־120 שנה, ידועה כיצרנית הנעלה מספר 1 בעולם שייחודה באיכות המוצר (גימור, סוג עור), מבנה האיפום והדיגום האופנתי. החברה, שמחזור מכירותיה בשנת 1987 הגיע ל־1.2 מיליארד פרנקים שווייציים, מייצרת כ־4 מיליון זוגות נעליים בשנה ומספר עובדיה כ־10,000. הייצור נעשה במספר מפעלים באירופה ובארה"ב והמוצרים נמכרים ב־464 חנויות ברחבי העולם. כמו כן מייצרים ל„באלי" מפעלים נבחרים נוספים בארצות שונות הנעלה ואבזרי אופנה בהתאם לדרישות ולדיגום של החברה.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ 269 80.
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אשור תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז אישרה תכנית מיתאר מקומית הנקראת: „תכנית מספר רצ/1/1/ג".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב ראשון לציון.
עיקרי הוראות התכנית: לקבוע הוראות בדבר בניה על גגות בנינים. תכנית זו תחול על כל תחום מרחב התכנון המקומי ראשל"צ.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3534 תשמ"ח עמוד 1128 בתאריך 07/03/88.
התכנית האמורה בהודעה שאושרה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון.
וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז מרכז

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

עובד במועצת מצפה רמון התלונן על שחיתויות – ופוטר מעבודתו

כדאי שתשתוק אם אתה רוצה לעבוד – נאמר לעובד • ראש המועצה בודק

מאת אמיר רוזנבליט, סופר 'דבר'

שלום מויאל, עובד במועצה המקומית מצפה־רמון, שוכה בעבר למבחבי העירה ממעסיקו, פוטר מעבודתו זמן קצר אחרי שהתלונן במשטרה על מעשים פליליים המתבצעים, לטענתו, במחלקה שבה הועסק.

מויאל, בן 30, נשוי ואב לשני ילדים, עקר מאשדוד למצפה רמון בעקבות הצעת עבודה שקיבל בעיירה הדרומית. לפני כתשעה חודשים החל לעבוד כאיש אחזקה במועצה מקומית.

לפני זמן מה התבקש מויאל לבצע עבודה פרטית בביתו של אחד מעובדי המועצה. בין השניים סוכם, כי שלום יצבע את הבית בתשלום ומעסיקו יספק את החומרים. כאשר הגיע מויאל לבית, זיהה לתדהמתו כלי עבודה וחומרים, השייכים למחלקת האחזקה במועצה ושהוא עצמו נזקק להם בעבודתו. „כאשר שאלתיו לפשר הדבר, הוא אמר לי: 'זה בסדר, יש לי אישור לכך ממנהל המחלקה'. פניתי למנהל המחלקה וסיפרתי לו על ממצאי. הוא השיב לי: 'כדאי שתשתוק אם אתה רוצה להמשיך לעבוד'", סיפר מויאל.

מאותו יום, מספר מויאל, ניסה מנהל המחלקה להתנכל לו ולנטרל אותו במסגרת העבודה, כדי לגרום לו, לדבריו, להתפטרות. „לפתע השתנה היחס אלי. נשלחתי לעבודות במקומות נידחים והועסקתי במשימות בלתי חשובות, כנראה מתוך כוונה שארגיש לא טוב ואגיש מכתב התפטרות", מספר מויאל. בתוך כך, הבחין מויאל כי עובד בכיר נוסף במחלקה נוהג להביא לביתו חומרים השייכים למועצה. „כשהערתי לו על כך, נאמר לי: 'אם אתה רוצה להמשיך לעבוד, אסור לך לדבר'. כשפניתי לראש המועצה המקומית, שמואל כהן, וסיפרתי על התופעה, הוא יעץ לי לא לעשות דבר ולפנות למשטרה".

שלום מויאל אכן פנה למשטרה והגיש תלונה על גניבה ממעביד נגד שלושה עובדים, בתוכם מנהל המחלקה. זמן קצר לאחר הגשת התלונה, הודיע לו מנהלו על הפסקת עבודתו במועצה. „היום אני מובטל ואינני יודע כיצד אפרנס את בני משפחתי. האם זהו היחס המגיע לי על גילוי אזרחות טובה?", שואל מויאל.

חבר ועדת הביקורת במועצה, צבי וולף, אמר אתמול לסופר 'דבר': „זוהי שערוריה ציבורית. איך יתכן לפטר בכושת פנים עובד מצטיין ולהשאירו ללא פרנסה, בשכל פשעו היה גילוי אזרחות טובה. אני מתכוון לשגר מכתב לראש המועצה, ולדרוש את העסקתו של מנהל המחלקה. אין לו שום סמכות חוקית לפטר עובדים על דעת עצמו". מזכיר מועצת פועלי מצפה־רמון, סבי שושן, תבע אף הוא את החזרתו המיידית של מויאל לעבודה.

בתגובה אמר אתמול ראש המועצה המקומית מצפה רמון, שמואל כהן: „בכל הידוע, אין כל קשר בין התלונה שהגיש מויאל במשטרה לבין פיטוריו. אנחנו נוהגים לפטר עובדים זמניים לפני מלאת שנה לעבודתם, כדי להימנע מלתת להם קביעות. אולם על סמך תלונותיו של מויאל, התלוננו גם אנחנו במשטרה ועתה נמצא הנושא בטיפול של היועצים המשפטיים של המועצה".

2 הולכי רגל נהרגו; 20 נפצעו בתאונה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר 'דבר' וכתב עתיים

הולך רגל יצחק רוזן, בן 64, תושב רמת השרון נהרג אתמול לפנות בוקר מפגיעת מכונית בכביש החוף סמוך לנתניה. האיש חצה את הכביש מול תחנת דלק 'פז' בכניסה הצפונית לנתניה. הוא נפגע אנושות וכעבור כשעה מת מפצעיו.

בתאונת דרכים שאירעה אתמול לפנות בוקר בצומת ערוער בכביש באר שבע־דימונה, נפצעו קל 20 אנשים, מהם 15 חיילים. מכונית פרטית, שבה נסעו ארבעה בני משפחה אחת, סטתה ממסלולה והתנגשה בטיולית צבאית. כתוצאה מכך, התהפכה הטיולית ו־15 נוסעיה נפצעו.

הפצועים טופלו ופונו לבית החולים 'סורוקה' בבאר־שבע על־ידי שלושה אמבולנסים של מד"א וחלקם הועברו בכלי רכב של נהגים, שעברו במקום בעת התאונה. מבית החולים נמסר, כי רוב הפצועים שוחררו לביתם, לאחר שקיבלו טיפול רפואי.

סופר 'דבר' באילת, שמואל תגר, מוסיף:

אתמול בשעות אחה"צ נהרג אליסון גולד בן 68 מפתח תקווה, בעת שרכב על אופניים באילת. התאונה אירעה כאשר מכונית פרטית, נהוגה בידי צעיר בן 17.5 מקריית אונו, הגיעה מכוון טאבה. גולד, המתגורר כתייר במלון 'צפטון', יצא מהמצפה התת־ימי לכביש הראשי ואז פגע בו הרכב. הוא נפצע קשה ונפטר מפצעיו בבית־ה"ח 'יוספטל' באילת.

תרכיב חדש נגד דלקת כבד נגיפית

(ע).– תרכיב חיסון חדש בישראל נגד דלקת כבד נגיפית מסוג ב', המיוצר בשיטות של הנדסה גנטית, משווק בישראל. התכשיר, שפותח על־ידי חברת התרופות האמריקאית 'סמית־קליין בקמן' לפני שנה וחצי, קיבל את אישור רשות המזון והתרופות בארה"ב, ובאחרונה זכה גם באישור משרד הבריאות הישראלי.

ד"ר פרנסיס אנדריי, מנהל המחקר בחברה האמריקאית, ציין, שייחודו של התרכיב החדש בהפקתו בתהליך של הנדסה גנטית, מחלבון דם טהור, לעומת תכשירים קודמים, שהופקו מנסיוב הדם של חולים. יתרונה של השיטה החדשה הוא בזמינותה ובאפשרויות לייצור בהיקף מסחרי ובעלות מוזלה. השיטה החדשה גם מונעת את הידבקות של המתחסן במחלות בלתי ידועות, שמחולליהן עלולים להימצא בדמו של התורם.

בישראל נושאים יותר מ־80,000 בני־אדם את הנגיף, וכ־10,000 חולים בה קלינית. מורים אלחדף, מנכ"ל החברה המשווקת 'פרמסקופ', מסר שהתפלגות אוכלוסית נושאי הנגיף בישראל נוטה לרעת האוכלוסיה הערבית – יותר מחמישה אחוזים – אחר־כך בקרב יוצאי צפון־אפריקה, 4.7 אחוזים, ועד 1.75 בקרב יוצאי אירופה.

יוגבהו ארובות תחנת הכח 'אשכול' באשדוד

מאת דני צדקוני, סופר 'דבר' בדרום

בחברת החשמל דנים בהגבהת ארובות תחנות הכוח 'אשכול' באשדוד, כדי להפחית את זיהום האויר שהן גורמות. הכוונה היא להגביהן ב־80 מטר מ־156 ל־220 מטר.

בצורה זו יתפזרו חלקיקי דו־תחמוצת הפחמן, שמוציאות הארובות, על פני שטח גדול יותר. עם זאת מציינים גורמי איכות הסביבה באיזור, כי בתקופה האחרונה אין כמעט חריגות מהתקן מצד חברת החשמל.

גורם זיהומי נוסף באיזור, מפעל 'אגן־כימיקלים' מתקשה לקבל אישור להקים מתקן ייצור־חרש, משום שאינו משתמש בדלק דל־גופרית כנדרש, והמתקן יוקם כנראה מצפון לבתי הזיקוק, באיזור התעשייה הצפוני של אשדוד.

קוצב לב חיצוני הופעל בנט"ן בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת 'דבר' בחיפה

קוצב לב חיצוני הופעל אתמול, לראשונה בישראל, בניידת לטיפול נמרץ של מגן דוד אדום בחיפה.

קוצב הלב המשולב במכשיר החייאה 'דסיברילטור', שבאמצעותו ניתן גם להנחית מכת חשמל לחידוש קצב הלב, נתרם על־ידי חברי 'רוטרי' בחיפה, שהשקיעו 20,000 דולאר ברכישתו. המכשיר מתוצרת ארה"ב יאפשר ביצוע פעולות החייאה בניידת טיפול נמרץ, תוך כדי נסיעה בדרכה לבית החולים הקרוב.

צוותי החייאה בניידות טיפול נמרץ התקשו עד כה לבצע במקרי חירום השתלת קוצב לב חיצוני, הקשורה בפעולה ניתוחית. קוצב הלב החדש מהווה מהפכה טכנולוגית, ובאמצעותו ניתן לווסת את קצב הלב בעזרת אלקטרודות המוצמדות אל הגוף מבחוץ.

שח לעיוור

תחרות שחמט לעוורים התקיימה אתמול בבית החינוך לעוורים בירושלים (צילום: יצחק הררי)

חשש לגורל 104 פועלי 'מן' בעכו עקב שמועות שיימכר

(ע).– במועצת פועלי עכו הובע אתמול החשש לגורלם של 104 עובדי מפעל שימורי הדגים 'מן' בעיר, שנקלע לקשיים. למועצה הגיעו שמועות שמניות המפעל עומדות למכירה.

בעקבות שמועות אלה הודיע מזכיר המועצה יהושע כץ, כי למועצה יש מחויבות כלפי ציבור העובדים, ועל כל קונה לקחת זאת בחשבון בעת שינהל משא ומתן על רכישת המפעל.

כץ אמר, כי המועצה תגיב במלוא החומרה ותנקוט את כל האמצעים הארגוניים והחוקיים העומדים לרשותה, אם לא יובטחו זכויות העובדים בעת העברת המפעל לבעליו החדשים. כץ מסר עוד, כי הודעתו זו הינה על דעת הסתדרות פועלי המזון ובראשה המזכיר משה כהן־צבן, שביקר אתמול בעכו, כדי לעמוד מקרוב על ההתפתחויות במן.

תקיפת עובדי מדינה הפכה למכת המדינה ויש לגדעה

נימק שופט הארכת מעצר בדווים שתקפו שוטרים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר 'דבר'

„התופעה של תקיפת עובדי ציבור על רקע אכיפת החוק בנושא בניה בלתי חוקית הפכה להיות מכת־מדינה, ובתי המשפט חייבים להרים את תרומתם לגדיעת התופעה הפוגעת בסדר הציבורי, בשלטון החוק ומסכנת את שלום הציבור". כך אמר אתמול שופט בית משפט המחוזי בבאר שבע, יצחק שבתאי, לאחר שהורה לעצור עד תום ההליכים המשפטיים שני בדווים משבט אבולגיען ליד ערד, הנאשמים בתקיפת ובהכאת שוטרים ופקחים של משרד הפנים.

בכתב האישום שהוגש אתמול נגד השניים, איברהים אבולגיען בן ה־25 ועלי אבולגיען בן ה־30, נאמר כי אנשי השבט, ובתוכם עלי אבולגיען, תקפו באבנים שלושה פקחי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, שבאו לשבט כדי לגלות מבנים בלתי חוקיים. כתוצאה מכך, נאלצו הפקחים לעזוב את השבט ולהזעיק תגבורת משטרתית.

בכתב האישום נאמר, כי זמן קצר לאחר מכן, הגיעו למקום כוחות משטרה בפיקודו של מפקד משטרת ערד, רפ"ק פיני יחזקאלי, וגם כח זה הותקף על ידי עשרות נשים וגברים מבני השבט, שהיו מצויידים באבנים ובמקלות. רפ"ק יחזקאלי ניסה לעצור את עלי אבולגיען, לאחר שאחד הפקחים זיהה אותו כאחד התוקפים, אולם עלי התנגד למעצר, ואף איים על יחזקאלי באבן גדולה.

בעת שכח המשטרה ניסה לסייע ליחזקאלי לעצור את הנאשם ומספר אחרים, תקף הנאשם השני, איברהים, את המפקח משה אחרק. „איברהים היכה את מפקח אחרק במקל על ראשו ועל כתפיו וגרם לו חבלות חמורות", נאמר בכתב האישום.

האיש שחשף את פרשת יפת, פוטר בגלל „מעילה באמון"

מאת נתן רועי, סופר 'דבר'

שמחה שנקר, מחושפי פרשת הפיצויים לארנסט יפת, הודח ממשרתו כמבקר הפנים של מועצת רמת השרון, לאחר שראש המועצה משה ורבין טען כי מעל באמון.

ורבין אמר, כי הוא החליט על הצעד הקיצוני, משום ששנקר לא עמד, לדבריו, במבחן העליון של מבקר פנימי, שהוא נקיון כפיים ואי־תלות מוחלטת ערב בחירות. שנקר, ששמו נקשר לפרשת הפיצויים בבנק לאומי, מונה כמבקר המועצה המקומית על ידי ורבין לפני כארבעה חודשים, למרות שלפי החוק שום מועצה אינה חייבת למנות מבקר פנימי.

תולדות של הסכסוך בין השניים היתה לפני כחודש, כששנקר ניהל מו"מ על שיפור תנאי שכר שלו. במהלך מו"מ זה הוא איים על מזכיר המועצה, כי אם לא ייעתרו לתביעותיו, הוא יפתח במסע ציבורי נגד המועצה ופעולותיה. לאחר זמן קצר הסביר שנקר, כי המסע הציבורי יהיה מכוון גם נגד ראש המועצה.

לדברי ורבין, ערך שנקר מניפולציות בין עובדי המועצה. הוא אף האשים את ורבין, כי שלח אליו שליחים, כדי לשכנע אותו להפסיק את פעולות הביקורת שהוטלו עליו. ורבין דרש מהמבקר לפרסם מייד את שמות השליחים, אולם שנקר סירב בטענה שאין זה מקובל לחשוף מקורות אינפורמציה. לאחר ששנקר עמד בסירובו, הודיע לו ורבין אתמול בבוקר כי הוא מפוטר לאלתר.

אפשר גם בלי תחליפי סמים: תוכנית חדשה לגמילת מכורים

מאת נתן רועי, סופר 'דבר' לענייני משטרה

אפשר גם בלי תחליפי סמים: חיה היכל, שנאלצה לפרוש משירות בתי הסוהר לאחר שלא הסכימה להיות כפופה לענף הרפואה בשירות בתי הסוהר המספק כמויות אדירות של סמים לאסירים, מנהלת תוכניות גמילה ללא שימוש בתחליפי סם מחוץ לכתלי הכלא ובהצלחה רבה.

חיה היכל, קרימינולוגית־קלינית שעמדה במשך 10 שנים בראש המערכת הטיפולית לנפגעי סמים בשירות בתי הסוהר, ערכה באגף 'רקפת' תוכנית גמילה ללא תחליפי סמים. מאז נאלצה לעזוב את השירות, היא החלה להגשים את תוכניתה בתחנה הטיפולית של אגודת 'אל סם' בלוד, שהיא עומדת בראשה.

על פי התוכנית מטופלים הנרקומנים תוך פיקוח מלא שלה ושל ד"ר מאייר, פסיכיאטר שעבר תקופה ארוכה עם נפגעי סמים. כל מועמד לטיפול עובר ראיון קפדני ומתחייב להתסגר בביתו. בתחילה הוא מקבל הוראות רפואיות לגבי תהליך הגמילה הפיסית, המלוות בשיחות טיפוליות.

השיחות הטיפוליות נערכות עם בני משפחה או במסגרת טיפול קבוצתי עם מכורי סמים אחרים. בתום תקופת ההסגר, לאחר שהאיש נגמל מהסם מבחינה גופנית, מתחיל המטופל לחזור בצורה הדרגתית לחיים בקהילה תוך המשך ליווי טיפולי. תקופת הטיפול האינטנסיבי נמשכת שלושה חודשים.

הנרקומנים הזריקו לעיני בתם הפעוטה

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

בלשי מחלק הסמים של משטרת ירושלים נדהמו אתמול לגלות זוג נרקומנים, שמזריקים לעצמם הרואין בחברת בתם בת השלוש.

בלשים ערכו תצפית על דירה נטושה בשכונת נחלאות בעקבות מידע, כי היא משמשת נרקומנים. כשפתחו את הדלת, ראו זוג הורים נרקומנים, המזריקים הרואין. על ברכי האם ישבה הפעוטה בתם בת השלוש.

הבלשים מיהרו להוציא את הילדה החוצה כדי שלא תשאף את אדי ההרואין. ההורים ניסו בתחילה להתנגד למעצר ולהחביא את הסם שהיה ברשותם, אך הבלשים תפסו אותו.

ניתן לסלול את רכבת הפרברים מגוש דן אל ת"א תוך שנה וחצי

הרכבת תתחבר לרכבת התחתית המתוכננת בתחנה ברח' ארלוזורוב

(ע).– נציג חברת 'ברדה', יצרנית הרכבות האיטלקית, בא אתמול לישראל לשיחות על סלילת רכבת פרברים, שתקשר את הרצליה וערי גוש דן עם תל־אביב בתקופה קצרה.

המנהל לסחר חוץ של החברה, קלאודיו קאפליני, התקבל בנמל התעופה בן־גוריון על־ידי יוסף בן־אלכסנדר, שיזם לפני כחודשיים את המגעים עם נציגי חברת 'סוגרל' הצרפתית, המבקשת לבנות את הרכבת התחתית בתל־אביב.

בן־אלכסנדר הסביר, כי מדובר בשש רכבות חשמליות, בנות שלושה קרונות כל אחת, שיביאו את הנוסעים מהרצליה וערי גוש־דן לתחנה ברחוב ארלוזורוב, שם יעברו לרכבת התחתית, אשר תפעל במרכז העיר. „יש הסכמה עקרונית במשרד התחבורה לביצוע הפרוייקט, הטעון עדיין אישור ועדת הכספים של הכנסת", אמר בן־אלכסנדר.

עתה דרושים חצי מיליון דולאר לביצוע בדיקות התשתית לרכבת הפרברים, בהן בדיקות גיאולוגיות ואחרות לקביעת תוואי המסלול. האיטלקים בטוחים, שאפשר להפעיל רכבת פרברים תוך שנה וחצי, בהוצאה של 120 מיליון דולאר. יש לזכור, שבפרוייקט איילון, שבנייתו נמשכת כבר 19 שנה, הושקעו יותר מ־200 מיליון דולאר עד כה.

החברה הצרפתית 'סוגרל', שהשלימה זה עתה את בניית הרכבת התחתית בקאהיר, תוכל לחצוב רכבת תחתית באורך של שמונה וחצי ק"מ, בתקציב של 300 מיליון דולאר.

קאפליני ייפגש כאן עם נציגי חברות 'דן' ו'אגד', עם מנכ"ל רכבת ישראל, אלי ברק, עם נציגי עיריית תל־אביב, משרד התחבורה ועוד.

זורק הרימון בנתניה מאיים גם על סוהרים

מאת חנה מאר, סופרת 'דבר' בשרון

שנתיים מאסר בפועל ושנה על תנאי נגזרו בבית משפט השלום בנתניה על אברהם עזרא בן 37 תושב נתניה. עזרא הואשם, כי איים לרצוח את סגן מפקד בית כלא דמון בעת שהשתחרר מהכלא.

עזרא השליך ב־1975 רימון בדיסקוטק בנתניה, שגרם למותם של ששה אנשים ולפציעתם של 25. לאחר שנתפס, נשלח עזרא לאשפוז בבית חולים לחולי נפש במשך כעשר שנים. תשעה ימים לאחר ששוחרר, הוא החל לעבוד בשוק נתניה במכירת ירקות ללא רשיון. הוא איים על שוטר, שביקש למנוע זאת ממנו. ועל איומים אלה הוא נדון לעונש מאסר.

עיריית ירושלים, מועצת פועלי ירושלים וארגון הגג של גימלאי ירושלים הגיעו להסדר בדבר הנחות בארנונה לגמלאים שינוע בין 14.4 אחוז עד 100 אחוז – זאת מסר מכלוף אשור, מנהל המחלקה לבטחון סוציאלי במועצת פועלי ירושלים.

חדש!

מדינת ישראל מציעה:

הנפקה במכרז

שג"א סדרה 4232 ג'

צמודה למדד המחירים לצרכן

כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

הסדרה תוצא ביום שישי, 9 בדצמבר 1988, בסכום של 30 מיליוני שקלים חדשים.

הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי, ה־8 בדצמבר 1988, באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן, שיפורסם עבור חודש דצמבר 1988 ותיפדה בתום 6 שנים, ביום העסקים האחרון של חודש דצמבר 1994.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון בדצמבר של כל שנה, החל בדצמבר 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן ובתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „שג"א").

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־94% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות המדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש דצמבר 1988.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „שג"א") ובתקנות מילוות המדינה („מכרזים").

מועצת פועלי רמת־גן

לפרופ' מרדכי שני
מנהל בית חולים תל־השומר

משתתפים בצערך על מות

אמך

שאול סוידי – מזכיר מועצת הפועלים והמזכירות

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו

עדה גרין

הלוויה תתקיים היום יום חמישי כ"ט בכסלו תשמ"ט 8.12.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בגעתון.

המשפחה
וקיבוץ געתון

במלאות שלושים לפטירתו של חברנו היקר

יעקב וולינייץ ז"ל

נעלה לבית העלמין לאזכרה ביום ראשון ג' טבת תשמ"ט 11.12.88 בשעה 4 אחה"צ. לאחר האזכרה נתאסף במועדון לחבר להתייחד עם זכרו.

המשפחה ובית יפעת

במלאות שנה לפטירת יקירנו

אברהם (דולק) בן־דור ז"ל

תתקיים אזכרה וערב זכרון
ביום ראשון ג' בטבת תשמ"ט 11.12.88.
האזכרה בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין הישן בחוף הכרמל חיפה.
ערב זכרון בשעה 5.00 אחה"צ בבית הלוחם
דרך צרפת 101 כרמל צרפתי.
תחבורה לבית הלוחם תצא
מבית העלמין לאחר האזכרה.

המשפחה

להברתנו מיה כהן

אתך באבלך
במות

יגאל כהן ז"ל

מכללת בית ברל

בצער רב אנו משתתפים
באבל הכבד על מות חברנו היקר

שמחה סגל

לשעבר מזכיר מועצת הפועלים
וממיסדי מועצת פועלי זכרון יעקב

דוד שושן
מזכיר מועצת הפועלים זכרון יעקב
שוניה ובנימינה

דבר השבוע
קרא מחר

צרה או רחבה / עליזה ולך

קול דמי אחיך: הארמנים בישראל
יורם לוי, במהר גולן

שנה לאינתיפאדה
חיים גורי • דני רובינשטיין • פרופ' איתמר רבינוביץ' • פרופ' אוריאל פרוקצ'יה • ד"ר אשר סטר • ד"ר מיכה נוימן • נתן פרנקל • טלי זלינגר • מוחמד חליליה • יעל פישביין • יצחק מרידור • ישעיהו אלטוביה

לראשונה: הדרוזים מודים באכזבותיהם מול צה"ל / אמיר אורן

68: השתלטו פה האדוקים / דוד בן־גוריון

עם שלמה הלל ושר לשעבר / ישראל לנדרס

חנה זמר, יורם פרי, אמנון דנקנר, דן אביזן, שמעון וויס, יאיר גרבוז, שלמה גינוסר, מרשיק, אהרן שמי, ורדה צימרמן, נתן רועי, דני בלוך, אבי שוברס, יקיר צור, אבידמה גולן, עפר עמידב, אורה ברסמן, דורון שרם, יוני להב, חיים באר

משא לכברות ולאמות

דבר היום

לאו"ם לשם קידום

הידיעה על מינויו של תומאס פיקרינג לשגריר ארה"ב לאו"ם היא בשורה טובה לתומכים בחידושו המואץ של תהליך מדיני להסדר הסיכסוך הישראלי־ערבי. פיקרינג עמד בלאו הכי לסיים בשבועות אלה את שליחותו לישראל, לאחר שלוש וחצי שנים, וימים מעטים קודם שיגיע הנה יורשו (מי שהיה סגנו של קודמו סם לואיס, השגריר ויליאם בראון) המימשל הנכנס בוושינגטון, של הנשיא בוש ושר־החוץ בייקר, לא התחמק מכוונתו של השר היוצא שולץ למנות את פיקרינג לתפקיד בכיר בסטייט דיפרטמנט ולשלוח לתל־אביב את בראון. אף שמינוי בראון נעשה באמצעי חריג („מינוי פגרה") שאינו מחייב את הקונגרס ואף לא את המימשל הבא, אלא לשנה אחת ויותר, נכח בייקר לצד שולץ בטקס המינוי ושידר בכך נכונות להעניק לבראון קביעות בישראל. לעומת זאת הפתיע בוש, כאשר במקום להסתפק במינוי פיקרינג לסגן שר־החוץ למינהל – תפקיד אירגוני חשוב, אך לרוב נטול השפעה מדינית העניק לו את ראשות המשלחת האמריקאית לאו"ם.

בוש עצמו, כזכור, כיהן בתפקיד זה בראשית העשור שעבר והחל לצבור בו נסיון בענייני־חוץ. הוא מודע למימדיו האמיתיים של תפקיד השגריר באו"ם, ליתרונות ולמגבלות גם יחד. הנשיא אייזנהאואר, שביקש לפצות סינאטור רפובליקאי (קאבוט לודג') על תבוסתו מול ג'ון קנדי העניק לו את השגרירות באו"ם בדרגת שר. 53 שנים נותר מעמד זה בעינו, בסתירה לכפיפותו המעשית של השגריר לשר־החוץ. לקראת הבחירות לנשיאות הודיע בוש כי ישלול את החברות בקבינט מהשגריר לאו"ם, כמו גם ממנהל הסי.איי.אי. מינוי פיקרינג, יחד עם שיבוץ ברנט סקאוקרופט כיועץ לבטחון לאומי והדיווח שלשום על השארת ויליאם וובסטר בראשות סוכנות הביון המרכזית, פירושם שהנשיא מעוניין בקציני־מטה מקצועיים ומיומנים לתפקידים אלה, לא בפוליטיקאים המחפשים תעסוקה, באידיאולוגים של הימין השמרני או בתורמים למערכת הבחירות.

בעקבות נסיונו כשגריר בירדן בעשור שעבר ובארץ בשנים האחרונות ראוי פיקרינג להיחשב ידיד נאמן לישראל ולתהליך המדיני גם יחד. בזירת ההידברות הרב־לאומית שבניו־יורק יוכלו נסיונו ומסירותו לסייע לגישור הפערים בין המעצמות, בין מדינות האיחוד ובין אלה לבין אלה. קידומו לאו"ם עשוי להוות גם קידום לסיכויי השלום, הנראים כרגע סבוכים מתמיד.

צה"ל / טלי ולינגר

שליש הנשיא

מהאינתיפאדה ועד לשכת הנשיא, צריך להניח לצה"ל לשמור על טוהר החאקי, ככל שרק ניתן על הכוכב המטורף שלנו

מורת־הרוח הכללית שמעורר הקרקס הנלעג, ששיאו בימים אלה בלהטוטי הרכבת הממשלה, מותירה רק מעט מאוד איים של נחת בדמוקראטיה שלנו. צה"ל, כמובן, הוא לפחות, נחשב אי כזה, מקודש כמעט. אך כל הזמן נבעות בו פרצות. על־כן בולט ומעורר אי־נחת במיוחד כתם החאקי המצועצע של השליש הצבאי לנשיא המדינה, אל"מ גיורא פורדס, המלווה את האירועים בקרקס בנוכחות מודגשת ואקטיבית. נוכחות כזאת משרבבת את צה"ל, בעל כורחו, לעניין שההתנערות ממנו יפה לו.

יאמר מיד: גיורא הוא חבר, איש מקצוע בדוברות, חדש בתפקידו כשליש הנשיא. [illegible] מעורר סימני־שאלה, שהתשובה עליהם איננה חד־משמעית. יש כאן בעיה, ואולי אין לה פתרון [illegible] שבתחושה, מתמיד למראה הצבאי־ממלכתי המעטר את שוליה הבוציים של ביצת הפוליטיקה בימים אלה.

תפקידו של השליש הצבאי לנשיא המדינה, עד למינויו של פורדס, היה תפקיד משולב של שליש־מזכיר־דובר. מילא אותו עמי גלוסקא, אזרח שקיבל לצורך העניין דרגת ייצוג של אלוף־משנה. את המדים שמר לאירועים צבאיים או ממלכתיים־ייצוגיים. עכשיו הביאו קצין, שיהיה שליש אמנם, אבל כזה שמבין גם בדוברות. הכוונה המקורית שהיתה להפריד בין התפקידים ממילא לא היתה ארוכת־טווח משעה שבחרו לתפקיד איש צבא בעל רקע דוברותי ולא קרבי.

גיורא פורדס מועד למעידות. ככל בעל תפקיד חדש הוא אפילו איננו יודע עד כמה הוא יודע רק מעט. המוקשים הפזורים בדרכו של סומא הפרגסיון רבים תמיד, ובימים רגישים אלה הם רבים עוד יותר. כך נמצא איש צבא חדש בתפקידו מתראיין בהרחבה לתכניות המלל והחדשות של הרדיו, בתחילת הסיבוב הראשון של המגעים אצל הנשיא, לפני שהטיל על שמיר להרכיב ממשלה; כך פתח פורדס את „בוקר טוב ישראל" בתחנת הרדיו הצבאית, שלא היתה רגישה דיה להפרדה בין צה"ל לפוליטיקה, ביום שהחליט הנשיא שיטיל על שמיר את הרכבת ממשלה. לא איש צבא צריך להביא בשורות, מפוקפקות ככל שיהיו, מתחום הפוליטיקה אל הציבור. יתירה מזו, בהתפלמסות עם עתון „הארץ" העמיק עוד אל"מ פורדס את עיסוקו בפוליטיקה, בעודו חותם כבעל דרגה, שהיא שלו ובדין, של אלוף־משנה, על מכתב תגובה לסוגיה פוליטית שנגע בה העתון.

נשיא המדינה, החרד כל־כך לממלכתיות, ידוע כחרד לא פחות לכבודו של צה"ל ולמקומו במערכת האזרחית. ההתהדרות הממלכתית בקצין לובש מדים על כל צעד ושעל, נראית לא טוב. אין כאן ביקורת חד־משמעית, שהרי גיורא פורדס הוא אמנם קצין בדרגת אל"מ ואולי אין זה מן הראוי ש„יסתתר" לאזרח כשהוא משמש כמזכיר. יתכן שהפתרון הוא בהפרדת תפקידים.

המראה, כפי שהשתקף השבוע במהדורות „מבט" בטלוויזיה, מעורר יותר משמץ אסוציאציה של משטר צבאי או של רפובליקת בננות. זה לא כל־כך נעים לראות קצין המוציא ומביא את ראש הממשלה וכל ח"כ ועסקן אל ומאת לשכת הנשיא. אמת, גם מזכירו הצבאי של שר הבטחון או ראש הממשלה, שתפקידיהם צבאיים במובהק אגב, נמצאים פעמים רבות ב„פריים" של המצלמה ובעובי הקורה של העניינים הפוליטיים, המתמזגים עם ענייני מדינה במקומותינו, אבל זה לא עושה את הדברים נכונים יותר, ובכל מקרה, כשמדובר בנשיא, התרגלנו לצפות ממנו לניקיון ממלכתי מוחלט.

לא נשיא המדינה, ובוודאי לא שלישו המסור, המציאו את הבעייתיות שלנו – המיזוג הבלתי־נסבל של הקיום החברתי־פוליטי־צבאי. מראות הימים האחרונים, מורת־הרוח שהם מעוררים בחוגים רחבים והדילמה שהם מולידים, משקפים תופעה רחבה יותר, שיש לה ביטויים רבים. למשל, בכוחו של הצבא לתפקד כמשטרה בשטחים ובלחץ שהוא נלחץ שם לכל הכיוונים הפוליטיים. מהאינתיפאדה ועד לשכת הנשיא, צריך להניח לצה"ל לשמור על טוהר החאקי, ככל שרק ניתן על הכוכב המטורף שלנו.

מידע

מוצרים

- ● לאחת מכל חמש משפחות בארץ יש מכשיר וידיאו.
- ● כמעט לאחת מכל שתי משפחות יש מערכת סטריאופונית.
- ● מכשיר טלוויזיה צבעוני יש ליותר מ־80 אחוז מהמשפחות, כלומר – לקיבוץ ל־85 אחוזים, [illegible] – ל־87 אחוזים ובמגזר השכלי – ל־99.

מתוך השנתון הסטטיסטי לישראל 1988/87

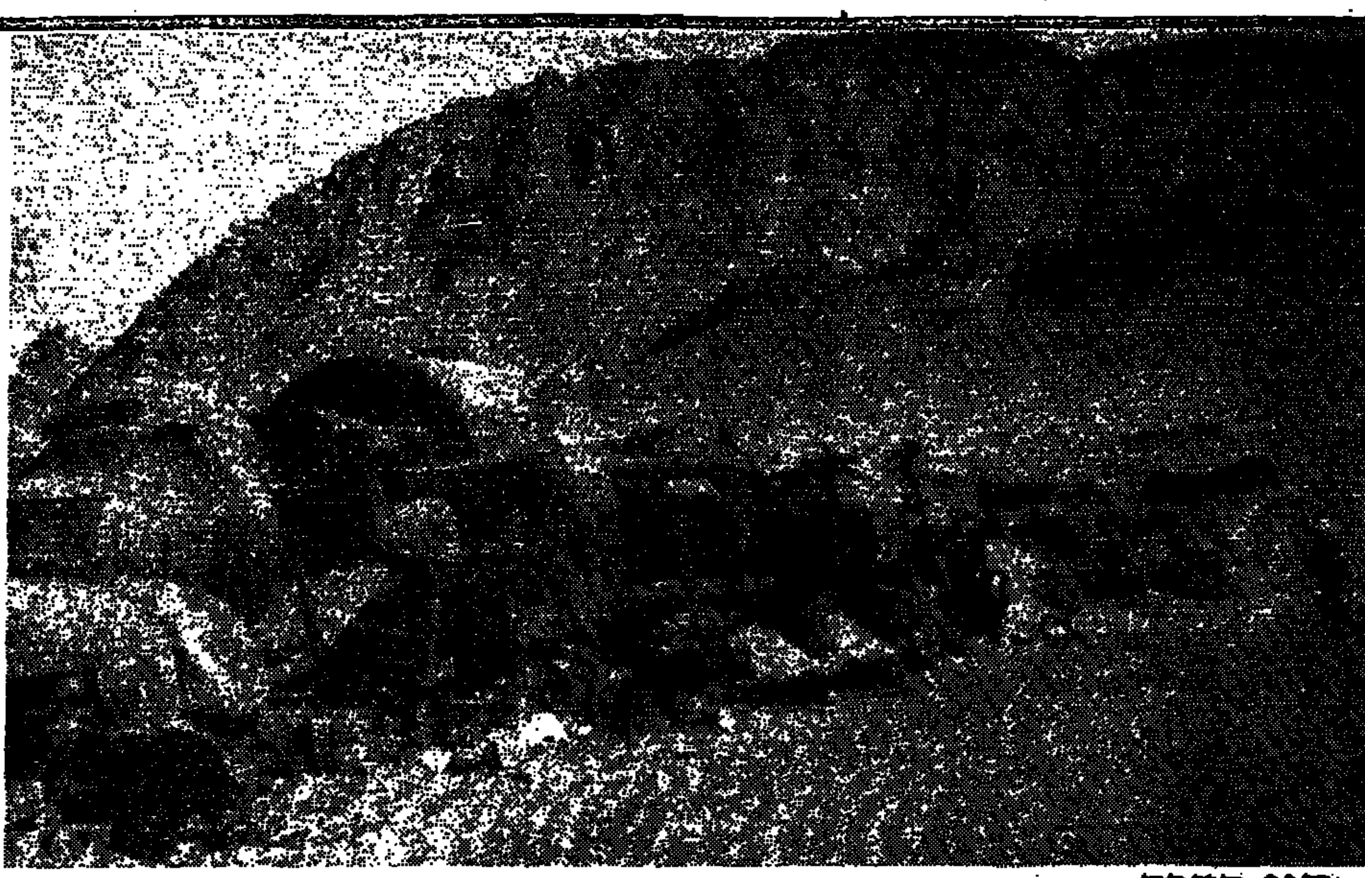

סוף הדרך זה היה קיצה של שיירת הצבא הסובייטי באפגניסטן בכביש שבין קאנדהאר והאראט. השיירה כללה יותר מ־80 טנקים, נושאי־גייסות ומשאיות ונלכדה במארב לפני ימים מספר במארב של לוחמי הגרילה. צילום רדיו: אי. פי.

שיחות / שלמה שפיר

מדוע בשוודיה

משהו קורה בישראל, לא רק בשוודיה. בניגוד לישראל ולוושינגטון הרשמיות צועד מחנה השלום צעד נוסף לקראת אש"ף

אין יסוד לתמיהה על שמנהיג אש"ף יאסר ערפאת, המתכונן להופעתו במליאת עצרת או"ם שהועתקה לשם כך לז'נווה, בחר דווקא בשטוקהולם כמקום פגישתו עם משלחת הוועד הבין־לאומי לשלום במזרח התיכון, המורכבת ברובה מיהודים אזרחי ארה"ב. אף־על־פי ששוודיה עוד לא הכירה רשמית במדינה הפלשתינאית שערפאת הכריז על עצמאותה במועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר בחודש שעבר, זוכה שם המאבק הלאומי הפלשתינאי, לרבות אש"ף, לאהדה רבה מצד חלק גדול בציבור ובממסד הפוליטי. אם־כי שוודיה לא הרחיקה לכת כמו יוון, למשל, בהענקת מעמד דיפלומאטי לנציגות אש"ף, הרי פגישה בבירתה של מדינת הסעד היוקרתית, בעלת השלטון הסוציאל־דמוקראטי, מרשימה יותר מפגישה באתונה.

אין זו הפעם הראשונה שערפאת זוכה לקבלת־פנים חיובית כזאת בשטוקהולם. באביב 1983 נפגש ערפאת עם ראש הממשלה המנוח אולף פלמה, עם גרו הארלם ברונדטלאנד – אז מנהיגת האופוזיציה וכיום ראש ממשלת נורווגיה – עם מנהיג האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית בדנמארק ועם נציג בכיר של הסוציאליסטים הפינים. השוודים הקפידו אמנם על האבחנה שערפאת היה אורחו של פלמה כמנהיג המפלגה הסוציאל־דמוקראטית והוא לא התארח במעון ההארחה הרשמי של אישים רמי־מעלה, אך בשידורי הטלוויזיה אפשר היה לראות חיבוקים והתנשקויות למכביר (כותב שורות אלה עקב אחרי שידורים אלה מאוסלו). היה זה ביטוי לאהדת הסוציאל־דמוקראטים הצפוניים למנהיג הפלשתינאי, שרק חודשים ספורים לפני כן נחלץ ממצור כוחות צה"ל במלחמת של"ג, שהורידה את מעמדה של ישראל בכל הארצות הללו לתחתית המדרגה.

למען האמת, הרומן בין ישראל ותנועת העבודה שלה (להוציא את קשרי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים) לבין הסוציאל־דמוקראטים השוודים היה קצר יותר מאשר בינה לבין רוב הסוציאליסטים והסוציאל־דמוקראטים האירופים. תחילה העיקה על היחסים הבין־מדינתיים פרשת רצח ברנאדוט; מאוחר יותר לא שש הממסד השוודי לחדש את הרומן, נוכח המחלוקות

(המשך בעמוד 8)

קואליציה / אמנון דנקנר

אין לנו מדינה ספר

על מפלגת העבודה להציל את הליכוד מעצמו. לא את כולו, כמובן, אלא את הגורמים השפויים והאחראיים שבו

אין הכרח לאמץ כל אחת מפניני הלשון של יצחק רבין. כך, למשל, מתעורר רצון לתקן את ה„פודל" ל„פרלאה", לאור תוצאות התרגיל המבריק של פרס ובײלין, שהעידו על כשל שטותי יותר מאשר על תכונות כלביות ראויות לציון. אבל היום מן הראוי שרוב ניכר של חברי מרכז העבודה יאמצו חיבור של שתי אמירות של שר הבטחון. אחת מהן היא עתיקה מעט, אך אקטואלית ונכונה היום הרבה יותר מאשר ביום אמירתה. יש ליטול היום גלולות נגד בחילה ולהצביע. להצביע בעד הליכה לממשלה רחבה, עם כל אי־הנוחות והרתיעה מחזרה על הנישואין כפויי המציאות וחסרי האהבה של ממשלת האחדות הקודמת. הסיבה להמלצה זו ניתנת לביטוי מתומצת וקולע באמירה אחרת של רבין – „אין לנו מדינה ספר".

על מפלגת העבודה להציל את הליכוד מעצמו, מה גם שהליכוד מבקש, ממש מתחנן, שיצילו אותו. לא כל הליכוד, כמובן, אלא רק הגורמים היותר אחראיים היותר שפויים שבו. לא להיגם אריאל שרון ויצחק מודעי – העקרב והזרזיר הפרוע גם יותר – הם הלוחצים העיקריים בליכוד לממשלה צרה. אפשר, כמובן, לרחוץ בנקיון כפיים ולהניח לשרון ולמודעי לעשות מה שהם רוצים, דבר שימצא חן רב בעיני גאולה כהן וחבריה, אשר הרפש כבר לא יגיע לנפשם. השאלה היא, כמובן, מה יקרה לעם ולמדינה אם תקום ממשלה צרה.

לא צריך להיות נשיא המדינה כדי להבין, כי ממשלה כזאת תהיה ממשלה אנטי־קונסנסואלית. היא תהיה שורש פורה ראש מבחינת היחסים בין מגזרים שונים בעם, תלבה מהומות, שערוריות ומרדים. זו תהיה ממשלה שתיצור אווירה בין־לאומית נוחה למלחמה, תהיה חלשה מכדי לעמוד בלחצים הכלכליים ותהיה בעצם קרנבל בלתי־פוסק של כניעה לסחטנות חרדית יקרה להחריד.

האם צריכה „העבודה" להציל את הליכוד העומד לטבוע? בוודאי שלא, אילו היה מדובר בליכוד לבדו. אלא שעל שכמו תלויה עכשיו המדינה כולה, העלולה לטבוע עימו. זו ברירה איומה, כמובן. הנפש מתקוממת מול הצורך לחבור עם היריב הפוליטי, בלי תקווה גדולה לתנופה חדשה. אבל כל החלטה צריך לשקול לאור האלטרנטיבה וזו, הפעם, איומה שבעתיים.

כנסת / שלמה גינוסר

ממשלה רחבה – אינטרסים צרים

הכנסת ה־12, שנגזר עליה לסבול מהפגמים הגנטיים של קודמתה, עשויה להפתיע, בגלל ההתפתחויות הפנימיות בשתי המפלגות הגדולות. להנהגות הוותיקות לא יהיו חיים קלים

איך תיראה הכנסת ה־12 אם תקום ממשלה רחבה, כפי שאכן נראים הדברים לקראת הדיון במרכז מפלגת העבודה?

על־פי הדפוסים, התקדימים והאילוצים, המוכרים לנו מן הכנסת הקודמת, צפויה תקופה נוספת של פעילות פארלמנטרית חסרת מתח, כנועה, עצלה ומשוחררת אפילו מהעמדת־פנים של כלב־שמירה על הרשות המבצעת. אשר לאנרכיה של תקופה זאת, בואו להיזהר קצת בנבואות. תחילת החיים של הכנסת ה־11 היתה סיבה טובה לתסכולם של כל המתנבאים. מעולם לא היתה כנסת שתחילת חייה שלה היתה נושא לספקנות גדולה יותר. מעטים העזו להתנבא שהיא תוציא את ימיה. לא שלא היו סיבות טובות לצפי המוטעה הזה, אבל הכנסת ה־11 השלימה את כל תקופת כהונתה, עד יומה האחרון ועד בכלל.

אם בתום תקופת הגועל־נפש שאחרי־הבחירות האחרונות אכן תקום ממשלה רחבה, לכנסת החדשה יהיו דפוסים ותקדימים, כאמור. ראשית, הנתון האובייקטיבי: קואליציה רחבה מאוד מול אופוזיציה מיניאטורית. נתון זה מבטיח, לכאורה, כנסת שקטה. יחסי רוב ומיעוט, דומים לאלה שהכתיבו את הפעילות הפארלמנטרית בכנסת הקודמת, מבטיחים שלווה לממשלה בחזית פנימית אחת לפחות – הכנסת. לא תהיה יוזמה ממשלתית אחת שתעמוד בסכנה כלשהי בהצבעה. לא יהיה מהלך ממשלתי כלשהו שיהיה צפוי למכשול של ממש בכנסת. הכל יתבשל ויסוכם ויוכרע בממשלה רחבה, רחבה מדי, המכהנת בכנסת זוטא. המכבש הקואליציוני, לפחות עד שיתחילו הקלקולים, יפעל כהלכה, ויחסי רוב־מיעוט בכנסת, בתנאים של ממשלה רחבה, אינם מחייבים את המכבש הזה לעבוד שעות נוספות.

קואליציה בעלת ממדים נדירים כאלה יכולה להרשות לעצמה לגלות רוחב־לב כלפי חברי כנסת שיבקשו להתפרפר מהצבעה זאת או אחרת, הן מטעמים של נוחות פיסית והן מטעמים של נוחות מצפונית או אידיאולוגית. מבחינה זאת, לחברי הקואליציה הגדולה יהיו חיים קלים. לא יקרה שהקואליציה תיאלץ להבהיל חבר כנסת כלשהו על אלונקה, חלילה, ממיטת־חוליו או (מה שנורא יותר, לפעמים) להזעיק ח"כ המתפרפר לו בקצה תבל, בכסות ממלכתית או תנועתית, כדי להבטיח רוב לקואליציה.

נזקקתי עכשיו לדקות לא מעטות כדי להיזכר במושג „קיזוז" („פיירינג" בלע"ז). מי זוכר את התקופות, שבהן היו יחסי קואליציה־אופוזיציה שקולים פחות או יותר, וחברי כנסת מהקואליציה ומן האופוזיציה היו נוהגים להתקזז בהצבעות חשובות, כלומר להסכים על היעדרות מן ההצבעה כדי שהתוצאה הסגולית לא תשתנה. חלפו כבר ארבע שנים ולא נעשה, כמדומה, אפילו „קיזוז" רציני אחד. זה כשלעצמו לא אסון, אבל זה סימפטום ברור למתח פארלמנטרי נמוך ולסף־עצלות גבוה.

מבחינת יחסי ממשלה־כנסת, קואליציה רחבה, שבמרכזה שתי מפלגות יריבות גדולות, היא מתכון בטוח לכנסת העוסקת בשימור־קרקע ובמותקה, בכבתה הנסיבות, על סלילת דרכים חדשות. בסרט הזה כבר־היינו.

ואף־על־פי־כן, מעבר לתקדימים ולאילוצים הכמעט־זהים, הכנסת ה־12, אף־על־פי שנגזר עליה כנראה לסבול מהפגמים הגנטיים של קודמתה, עשויה להפתיע. אפשרות זו טמונה לא־דווקא ביחסי הכוחות בין גוש הליכוד לגוש המערך בקואליציה, אלא בהתפתחויות הפנימיות בשתי המפלגות הגדולות.

לא תהא זו הערכה נועזת ומרחיקת־לכת כדי אם אומר, שבקדנציה הזאת להנהגות הוותיקות, הן של הליכוד והן של מפלגת העבודה, לא יהיו חיים קלים. ליצחק שמיר תהיה זו כנראה תקופת המנהיגות האחרונה. אשר לשמעון פרס ויצחק רבין, קריאות התיגר על מנהיגותם אינן מבטיחות שקט תעשייתי במפלגת העבודה בשנים הקרובות. האינטרסים האישיים של הטוענים לכתר, הן בליכוד והן ב„עבודה", ימריצו אותם להפגין עצמאות, להיזהר מפני הזדהות־יתר עם ההנהגות. שיקולים עתידיים כאלה לא ייעשו בלי להשאיר חותם על הפעילות הפארלמנטרית. ה„פודלים" יידחקו הצידה מפני ה„דוברמנים". חישובי ההנהגה העתידית של הליכוד והמערך עשויים לשוות לכנסת ה־12 אופי ומימדים שונים מאלה של הכנסת הקודמת, למרות הדמיון הברור ביניהן במבנה ובאילוצים.

תחזית זאת, אם תתגשם, טומנת בחובה התפתחויות מרתקות יותר בכנסת הנוכחית. אלה יילכו ויתרבו לקראת תום תקופת כהונתה של הכנסת. הזרעים כבר נטמנו. ויש גם מי שישקה אותם. גם בליכוד וגם במערך.

68 להסתדרות / גבריאל ברטל

צריך תמורה בהסתדרות

הערכים שעוצבו על־ידי מייסדי ההסתדרות בראשית שנות ה־20 טובים ושימים גם כיום, אבל חייבים לשנות את המסגרת ודפוסי הארגון

68 שנים לאחר ייסודה, חייבת ההסתדרות לעבור תמורה יסודית בתפיסת המבנה שלה, בדפוסי פעילותה ובדרכי מחשבתה. האימרה לפיה הערכים הם יציבים אך אין לקדש מסגרות אינה סיסמא בלבד: היא אמת וכלל התנהגות. הערכים שעוצבו על־ידי מייסדי ההסתדרות בראשית שנות ה־20 – שילוב איגוד מקצועי, מערכת של בטחון־סוציאלי ומשק־עובדים עצמי במסגרת כוללת אחת, למען קידום העזרה ההדדית, השוויוניות והצדק החברתי – הם טובים, יציבים וישימים במציאות החברה כיום, לא פחות מאשר בעבר. לעומת זאת, אין לקדש ולשמר את המסגרות ודפוסי הארגונים, אם יתיישנו, הסתרבלו והוסטו מייעודם המקורי. יתר־על־כן – חובה לשנותם ולעצבם מחדש אם ההסתדרות רוצה להמשיך להיות הגוף החברתי הוולונטארי המוביל במדינה, ואם היא רוצה להגיע אל הדור הצעיר. „המהלך החדש" – תוכנית הרפורמה שגובשה באחרונה בהסתדרות – נועד להוליך לקראת השינויים הנדרשים ברוח זו.

●●●

השינוי הראשון והיסודי חייב להיעשות בתחום משק־העובדים המוסדי־מינהלי אשר, בהבדל מהמשק העצמי המנוהל בידי עובדיו בהתיישבות העובדת ובקואופרציה, נמצא בבעלות ישירה של ההסתדרות ומנוהל על־ידי נציגיה. השינוי כבר מתבצע, בתוקף מציאות קשה, אך לא די בכך. יש לנתח את הסיבות הכלכליות, החברתיות והמבניות גם־יחד, שהובילו למצב שנוצר. יש להסיק את המסקנות, להפיק את הלקחים ולעצב דפוס המבנה החדש של משק־העובדים המינהלי שבהבריה יהיה שונה בדמותו, בהיקפו ובתפיסת תפקודו מזה שהיה בעבר.

הדילמה של איגוד מקצועי שהוא גם בעל־משק, ובתוקף זה גם מעסיק, קיימת, למעשה, מאז ייסוד חברת העובדים. מייסדי ההסתדרות וראשיה – בן גוריון, ברל כצנלסון, דוד רמז ואחרים – ראו בחברת־העובדים יעד לאומי חברתי ראשון במעלת חשיבותו, שכן ההסתדרות היתה את הגוף היחיד בארץ שהיה מסוגל ליצור מקורות קיום לעובדים, שיהיו גם מקור של כוח פוליטי. עם זאת, הם ראו את הגופים המשקיים במסגרות של דמוקראטיה תעשייתית מעיקרם – גופים של העובדים, מתוך העובדים ולמען העובדים. אלא שעם הזמן ועם התרחבות המערכת – נפרצו פרצות רציניות בעקרון זה.

פנחס לבון, המזכיר הכללי הרביעי של ההסתדרות (1956–60), שחשש מפני אובדן מרות המוסדות הנבחרים של ההסתדרות על מנהלי המשק ההסתדרותי ומפני ניכור וחוסר הזדהות של העובדים עם משק העובדים, ראה בשיתוף העובדים בניהול, באחריות וברווחים שאלה של להיות או לחדול לגבי משק זה.

למרבה הצער, לאחר שלושים שנות נסיון בהנהגת השיתוף בארץ, אין אפשרות להצביע על הצלחה והתקדמות מוחשית בתחום זה. בעיית השליטה והבקרה על דרג המנהלים, מצד אחד וניכור העובדים, מצד שני – עדיין לא באה על פתרונה. לכן חיוני הדבר, כפי שגם ממליצה תוכנית „המהלך החדש", לעודד את מסגרות הבעלות הישירה של העובדים על המשק, את הקואופרציה על צורותיה וגם את שיתופם בבעלות. בצמצום הדרגתי של תפקיד ההסתדרות כמעסיק ישיר של עובדים שכירים הוא חיוני. בכל מקרה, המבחן של מפעל הסתדרותי חייב להיות הייעול והרווחיות, השירות לחבר והזדהות העובדים עם המפעל והמשק. יש גם למזג את הפעילות המשקית למספר תחומים מוגבל ובוודאי שאין חייבים לפעול בכל ענף.

●●●

הפרופורציות וההדגשים במבנה ההסתדרות השתנו מעיקרם מאז יסודה. עד שנות ה־40 עמד המעשה המשקי במרכז העשייה, ולאיגוד המקצועי נועדה חשיבות משנית, במידה רבה. במהלך מלחמת העולם השניה, ובמיוחד לאחר קום המדינה, החלו האיגודים המקצועיים תופסים מקום מרכזי בפעילות ההסתדרות. האחריות העיקרית לפיתוח המשק עברה, בהכרח ומטבע הדברים, למדינה שרק בידה היה לרכז את הון ההשקעה – ממערכת המיסוי הפנימית ומסיוע חוץ – הדרוש לכך.

כ־90% מחברי ההסתדרות כיום הם שכירים אשר עניינם, בראש וראשונה, בהגנה המקצועית, בשכר ובתנאי העבודה ובמערכת הבריאות והעזרה ההדדית, ורק לאחר זאת בפעילותה וביוזמותיה המשקיות של חברת העובדים. יש לראות את מבנה ההסתדרות ויעדיה הנדרשים לקראת שנות ה־90 לאור שינויים אלה: תנועה חברתית אשר במרכזה האיגוד המקצועי; מערכת העזרה ההדדית היא שירות הניתן לעובד; ואילו המשק בא לסייע ולקדם את המטרה החברתית.

עתיד קיומה של ההסתדרות כתנועה חברתית דמוקראטית־ערכית מותנה ביכולתה להודות בטעויות ובמשגים וביכולתה לתקן אותם ולשנות ולהתחדש מתוכה. זהו מבחנה של כל תנועה חברתית חיונית דינמית – וזה יהיה גם מבחנה הקיומי של ההסתדרות.

שנה אחרי / שמעון לוי

סיור שגרתי של עדי הכיבוש

התרשמתי, שכוחה האמיתי של האינתיפאדה הוא לא באבנים ובבקבוקים אלא בגיבוש החברתי, בהתארגנות הכלכלית, בעזרה ההדדית, בדאגה לחלש. בתור אויבים, חשבתי, הם דווקא די מוצלחים

באחד מימי ששי הללו נסענו, כמה ישראלים מקבוצת „השנה ה־21" ומלווים הערבים, לשכם. הדרך הקצרה לשכם מוליכה, מבחינת המרחק הפסיכולוגי, בשלוש ארצות שכנות אך שונות זו מזו: ישראל שבתחום הקו הירוק; ישראל של כפרי המשולש והסביבה, ופלשתין (או שומרון או השטחים) שמעבר לקו הירוק. המסלול של נסיעתנו נמתח בין בתים שפוצצו או נאטמו, כרמי זיתים עקורים ומשטחים של אדמה מהופכת. הכבישים, גם באמצע כפרים ועיירות, היו ריקים כמעט מאדם והחנויות, חוץ מבתי־מרקחת, היו סגורות. בשכם הוכרז אבל רשמי על ילד שנהרג.

תחנתנו הראשונה היתה בבית־החולים. את פנינו קיבל רופא צעיר, שהוכשר למקצועו במזרח־אירופה ושם גם התחתן והוליד ילד. עכשיו נאסר עליו להביא את משפחתו הנה לארץ.

אחרי דברי הסבר כלליים הוא נקש באדיבות על דלתות חדרי החולים והפצועים, וכאשר קיבל אישור להיכנס, הציג בעניניות את המקרים, סיפר על הפציעות וצירף תצלומי רנטגן.

היה שם ילד בן אחת־עשרה וחצי שנפגע מקליע שחדר לחזהו ויצא מכתפו בשעה שעמד ליד החלון בתוך ביתו. הרופא אמר שהיה לו מזל, הפציעה בצד ימין, לא בצד הלב.

בחדר אחר שכבו ארבעה פצועי אינתיפאדה, אחד מהם רגלו שסועה בצלקת גדולה ומכוערת, גם היא של קליע דום־דום, ועוד צעיר שלא נורה אלא נפל במנוסתו מהחיילים ושבר רגל.

קיבלנו אישור להיכנס גם לחדרי הנשים. אשה צעירה ששכבה שם, פצועה מקליע, אמרה שלא כל היהודים רעים והיא לא נגד העם היהודי, והמשיכה ותיארה תיאור לא רגשני וגם לא מריר את מה שקרה לה ואיך חייל ירה בה מטווח קצר. מסביב עמדו עוד גברים ונשים; חלקם האזינו בעניין ונענעו ראש, חלקם הביטו החוצה דרך החלון וחשבו, אולי, על דברים אחרים. אחרי שסיימה הושיטה לנו קופסה גדולה של ופלים מצופים בשוקולד, כאלה שקונים בהפסקות השק"ם, וביקשה שנתכבד.

בחדר אחר היה צעיר מחובר לצינורות ולאינפוזיות, בגלל פגיעה קשה בכליות, בטחול, בגב ובכפיים. היו שם עוד זקנים וצעירים שנפגעו מקליעי גומי (הם רק מצופים גומי, הקליעים האלה; הגרעין שלהם גלילי, קשה וכבד) ומקליעי פלאסטיק. הקליעים הללו נראו היטב בתצלומי הרנטגן. קליעים כאלה הוצאו מגופם של כאלפיים נפגעים מאז ראשית האינתיפאדה באותו בית־חולים שיש בו כמאה מיטות וחלקן מוקדש מראש לפצועים מסוג זה. משתדלים שם לקבל חולים אחרים רק לטיפולי יום, לא לאישפוז מלא. שומרים כמה מיטות פנויות למקרי חירום. הנסיון מלמד שתמיד נזקקים להן.

ליד שער היציאה התפתחה שיחה עם האנשים שנאספו שם, חברים וקרובים של פצועים וחולים וסתם כאלה ששמעו כי בבית־החולים מסתובבים „יהודים שמאלנים". באחד מכרוזי האינתיפאדה תודרכו תושבי השטחים להתייחס יפה ליהודים כאלה. ובאמת, התייחסו אלינו יפה, ולא יפה מדי. בשיחה התעוררה השאלה מה עדיף מבחינת תושבי השטחים – חיילים המסרבים לשרת בשטחים בכלל או חיילים שמטעמים הומאניים דווקא משרתים בשטחים ומנסים למנוע את חבריהם הפחות הומאניים מלהשתולל. בשיחה היו דעות לכאן ולכאן והיו שאמרו, כי מי שכבר נמצא בשטח ממילא אין לו ברירה אלא להתנהג ולירות, כך שאין נוכחותו משנה הרבה. בהקשר זה גם עלתה שאלת קליעי הדום־דום, האסורים על־פי אמנת ז'נווה, והועלתה השערה שצה"ל אמנם אינו משתמש בקליעים אלה אבל יש חיילים (היו שאמרו „מתנחלים") המחצלים בסכין את חוד הקליע והופכים אותו מקליע רגיל לקליע דום־דום, שכאשר הוא פוגע בגוף הוא מתפרק בגוף ומתחלק לרסיסים רבים המתפזרים ברקמות ובכלי־הדם של האיבר הנפגע.

מבית־החולים נסענו לבית אחד, שבו התגוללו מפוני בתים שפוצצו. בחדר ריק אספו כסאות וישבנו עליהם בעיגול, כדי לשמוע מה בפי האנשים. היו שכעסו על השקרים בטלוויזיה. לא נכון, אמרו, שפינו אותם לאט ובעדינות, כמו שדיווחו בטלוויזיה. פינו אותם מהר ובאלימות. חיילים זרקו חפצים מהחלון, מכשירי חשמל יקרים נופצו בכוונה על הרצפה ומרפים נעקרו מהקירות. אדם אחד סיפר שחזר הביתה וביתו נאטם בפניו ובניו נעלמו וזמן רב לא ראה אותם. הוא לא הוזהר מראש ולא ידע בכלל על מה ולמה הרסו לו את הבית. מיד פרצו עוד ועוד סיפורים על מאסרים ומכות, ופציעות, „שלי" ו„שלנו" ושל אחים ובני־דודים, ועל הרס בתים ועוד בתים ועל עקירת זיתים. בשכם אין, כנראה, משפחה בלי נפגעים בגוף, ברכוש ובנפש. הרבה זעם ושנאה שקטה היו שם והרבה שנים יחלפו, ודאי, עד שימחו הפגיעות והעלבון.

אנשי־שכם מספרים ואתה מקשיב, אבל אינך רשאי להתעלם מהאפשרות שחלק מהעשרות המקיפים אותך צפופי־צפוף ושופכים את מר־ליבם על עוולות הצבא והמימשל הם גם מי שזורקי אבנים ובקבוקי־תבערה. אינך יכול להתעלם מכך שהם אינם צדיקים ולא תמימים והם מבקשים, כמובן, לרתום אותך למערך התעמולתי שלהם, אולי כדי שתעזור להם באינתיפאדה הרוחנית־תקשורתית. אבל גם אם רק אחוז קטן מדבריהם, מהצער שלהם, מההיסים השבורים שלהם, מהתרופות שהם מראים לך שעליהם לתת לילד קטן עם חום גבוה ושיעול יבש, ומהמתח השחוק של חוסר פרנסה, ומהדאגה לבני משפחה נעדרים, חבולים, פצועים ואסורים, ומהצפיפות, ומראה הזקן המפונה השרוע על מיטה וזוכה לכבוד מאופק וקצת סלחני – אם רק מעט מכל זה הוא אמת ורוב הדברים אינם אלא תעמולה גסה, שקרים ונסיונות למאניפולציה פוליטית – הרי באחוז האמת הקטן הזה יש כדי להפוך סתם אדם לשונא־ישראל מובהק. הרגשתי שלי היתה שרוב האנשים שדיברתי איתם לא שיקרו ברוב הדברים שאמרו.

לאחרונה מדברים אצלנו על אנשים המתחילים להבין איך יכלו הגרמנים לטעון „לא ידענו". אנחנו, הישראלים, לא נוכל לטעון כך. במצבנו הנוכחי אנחנו מוצפים ידע, כמעט עד זרא. רק זוועות מיוחדות־באמת, וזוועות מעניינות תקשורתית, זוכות לחשיפה. אתגר לכוח התיאור של צלם ועיתונאי.

התרשמתי בסיור הזה שכוחה העיקרי של האינתיפאדה איננו בבקבוקים, במחסומים, באבנים או אף בפעולות חבלה וטירור. כוחה בגיבוש החברתי, בהתארגנות הכלכלית, ביצירת הזהות הלאומית, בעזרה ההדדית ובדאגה לחלשים, בהקמת מערכת משפט וחיי־תרבות עשירים. בדברים אלה אין חידוש. הם כמעט אנטי־עיתונאיים. יש רק תזכורת. שנים מסתובב בראשנו הרעיון הפרוע: כמה חבל שלא הפלונים או הגוזוגים הם האויבים שלנו. התרשמתי בסיור האחד והשטחי הזה שאצל האנשים האלה יש שילוב חזק בין מרי בלתי־מתפשר ובין שלווה רבה וחשבתי לי, שבתור אויבים הם בעצם די מוצלחים.

هكذا من الأصل

אנשים • אנשים • אנשים •

הקרב על המועצה

מזכיר מחוז תל אביב במפלגת העבודה, אליהו שפייזר (בתמונה) החליט לזמן את מועצת המחוז ל־18 בינואר, כדי שזו תבחר במזכיר הבא של מועצת פועלי תל־אביב. אולם גורמים במפלגה מערערים על ההחלטה וטוענים שיש להשהות את הבחירה עד שההסתדרות תודיע על מועד הבחירות לוועידתה ולמועצות הפועלים ברחבי הארץ.

בכל מקרה המזכיר הנוכחי של מועצת פועלי תל־אביב, תדי קאופמן, טרם הודיע אם בכוונתו להציג את מועמדותו לכהונה נוספת. מועמדים אחרים לתפקיד, ככל הידוע, הם מרדכי ניזבייך – יו"ר האגף לאיגוד מקצועי במועצה; בן עמי אורליך – ראש צוות קהילה ורווחה וראש המחלקה לקשרי חוץ במועצה; אביגדור הירנר – מחזיק תיק הסתדרות הפקידים בתל אביב; גרישון גלמן – מהאגף למינהל וכוח אדם בהסתדרות ויוסף יצחקוב – יו"ר פורום ועדי עובדים במועצת הפועלים.

חיים ביאור

עוגת מרציפן ענקית שהכין מלון הילטון בתל־אביב הוענקה אתמול לשגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג לאחר שהוצע כשגרירה החדש של ארה"ב באו"ם. במסיבה הספונטנית בשגרירות ארה"ב השתתפו 150 אנשי סגל השגרירות שאף השיקו כוסות שמפניה וניצלו את ההזדמנות לברך את פיקרינג הנרגש.
בצילום: פיקרינג בוצע את העוגה בעזרת מנכ"ל הילטון תל־אביב, פישר ור־דר־פליט (מימין).

מות האליל

רוי אורביסון (בתמונה), זמר מוסיקת רוק, שהפך לאגדה בנעוריו ואשר חייו הפרטיים היו רצופי טראגדיות, מת מהתקף לב בלילה שבין יום שלישי לרביעי. אורביסון, בן 52, פרץ לעולם הרוק ב־1956, יחד עם אלוויס פרסלי, קארל פרקינס וליטל ריצ'ארד. בין שיריו הידועים נמנים "דרך הבודדים", "אני מפחד", "אנו מפחדים", "בוכים" ו"הכל נגמר". בשנים 1960 עד 1964 היו לאורביסון תשעה להיטים (שיריו תפסו מקום בקרב עשרת שירי הרוק המבוקשים ביותר באותה תקופה. הקריירה שלו החלה לדעוך באמצע שנות ה־60, לאחר מותה הטראגי של אשתו קלודט בתאונת אופנוע ב־1966 ומות שני בניו בשריפה שנה לאחר מכן.

ניסוח אומלל

סיעת הליכוד בכנסת איבדה לאחרונה שניים מנבחריה שהלכו לעולמם, אולם עובדה זו אין בה כדי להסביר את פשר הניסוח המעורר תמיהה של מודעת האבל על מותו של ח"כ יגאל כהן ז"ל, כפי שפירסם הליכוד אתמול בעיתונות. בגוף המודעה נמסר כי: "הליכוד אבל וחפוי ראש על מותו ללא עת של ח"כ יגאל כהן". כל בר דעת שהשפה העברית שגורה על פיו יודע שהביטוי "אבל וחפוי ראש" פירושו בוש ונכלם (ראה מילון אבן שושן). האומנם אנשי הליכוד מתביישים בנבחריהם, שהחזירו נשמתם לבוראם?

עודד בר־מאיר

למען החופש

עיתונאים ישראלים מצטרפים בימים האחרונים לעצומה שמגיש העיתון הבריטי "אינדקס און סנזורשיפ", וזכה "פרס החופש" הניתן על ידי העיתונים הדניים הנודעים "פוליטיקן" ו"דגנס נייהטר" בשטוקהולם, לממשלת דרום אפריקה, זאת כמחאה על עמדתה של הממשלה הדרום אפריקנית נגד עיתונים "חופשיים יתר על המידה". מאחורי הפעילות הזאת עומד פיליפ ספנסר, עורכו של העיתון הנתמך על ידי אנשי תרבות חברה מכל רחבי העולם.

נתן רועי

נסיון מבטיח

המועצה הישראלית החדשה ליחסי חוץ, שנפתחה השבוע בהרצאתו הקולעת של הסנטור הרפובליקני השמרני רב ההשפעה מטקסס פיל גראם, עומדת לארח בחודשים הקרובים, לבד מראש הממשלה יצחק שמיר, שר צרפתי שירצה על משמעות השלמת האיחוד הכלכלי של הקהילה האירופית בעוד ארבע שנים, וכן נציגי מדינה מזרח אירופית, וחבר הממשל האמריקאי היוצא. יו"ר המועצה ד"ר דוד קמחי, וד"ר אבי בקר, מנהל הסניף הישראלי של הקונגרס היהודי העולמי שיזם את הקמת המועצה, מרוצים מההתחלה המבטיחה.

ש"ק

מהפכה בקופ"ח

"מוקד רפואי מרכזי (מר"מ), אשר ישמש את 330 אלף חברי קופ"ח במחוז ירושלים ויפעל כל יום עד שעה 24.00, החל לפעול מאתמול במרפאת שטראוס שברח' שטראוס", זאת מסר רוני מזרחי – מנהל מחוז ירושלים בקופת חולים. לדברי מזרחי, יוכלו כל תושבי ירושלים ליהנות משירות זה שיכלול: בדיקת רופא, טיפול אחות, בדיקות מעבדה, צילומי רנטגן, בית מרקחת, שירותי משרד ובמידת הצורך, כאשר הרופא מפנה לבית חולים יקבל החולה בו במקום התחייבות לבי"ח תורן, מבלי שיצטרך לשלם לבית החולים. עוד נמסר כי רק חברים עם פנקס חבר יקבלו שירות זה, וההשתתפות הכספית לחבר, לכל הבדיקות הנחוצות, תהיה 15 ש"ח בלבד – כהשתתפות עצמית (כנהוג אצל רופא לאחר שעות העבודה במרפאה).

אור לעור

המרכז הרפואי רמב"ם יבצע טיפולים קוסמטיים של קילוף עור הפנים בתרופות כימיות, שיבוצעו בידי מנתח אורח מארה"ב, והתשלום יועבר לקידום המחקר הרפואי ולרכישת ציוד חיוני במרכז הרפואי. מנתח אורח מארה"ב שיהיה אורח המחלקה לכירורגיה פלסטית במרכז הרפואי – יבצע במרוצת ינואר 1989 סידרה של טיפולים כימיים לקילוף עור הפנים, קמטים ושינויים אחרים בעור הקשורים באור השמש. וכן יבוצעו טיפולים לתיקון צלקות שטחיות שנותרו בפנים בעקבות פצעי בגרות. המנתח האורח הביע משאלה לתרום את הכנסותיו לבית החולים, ומאחר שהטיפול אינו רפואי שיגרתי ומטרתו קוסמטית רפואית – ישאו המטופלים בהוצאות.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

"החברבר" לשעבר ניסים מנחם, שנטש לפני מספר שנים את הבמה לטובת היכולל, חזר עם הגיטרה והצטרף לצעירי חב"ד שנענו לבקשת הנהלת המרכז הרפואי "איכילוב" וארגנו מסיבת חנוכה לחולים. במסיבה השתתפו חולים שחלקם הגיעו בכסאות גלגלים, חברי הצוות הרפואי וצעירי חב"ד.
צילום: ישראל מלובן

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

במקום 120 – 71!

רבים מבקשים תיקון לתחלואי הכנסת, יש המציעים הגדלת אחוז החסימה ויש תומכים בשינוי שיטת הבחירות. ואני מעלה הצעה שלישית: להקטין את מספר חברי הכנסת ולהעמידו על 71 בלבד. אבות מדינתנו נאחזו בסנהדרין שהיתה קיימת בימי בית שני ומספר חבריה היה 120. קבעו לכן כי הכנסת של מדינת ישראל יפה גם לה להיות בת 120 חברים, כמו הסנהדרין של אז. במבט לאחור אפשר לומר, שהגזימו בקביעת המספר 120, כשם שהפליגו במתן זכויות־יתר לחברי הכנסת.

ידוע כי בסוף בית שני, ישבה בירושלים בלשכת הגזית "סנהדרין גדולה" שמספר חבריה היה 71 והיא בעלת סמכות עליונה. ואם להמשיך בהיסטוריה: א) ב־1807 הקהיל נפוליון הראשון סנהדרין של נכבדים יהודים שמנתה 71 איש. ב) אסיפת הנבחרים של יהודי ארץ ישראל (הוועד הלאומי) בימי המנדט הבריטי, מנתה 71 צירים – רמז ל"סנהדרין גדולה" שישבה בירושלים.

אין איפוא לראות במספר 120 עניין שבקדושה שאינו ניתן לשינוי. יאמרו: קשה לשנות מסורת שקיימת ארבעים שנה, אבל שבעתיים קשה לראות את בית המחוקקים שלנו בהתבזותו החוזרת ונשנית. עינינו רואות כי ברוב ישיבות הכנסת, כסאותיה ריקים עד כדי עלבון צורב. ישנם חברי כנסת שמתרוצצים חסרי עבודה, ועדות הכנסת מסורבלות מרוב חברים ויעילותן פגומה מאוד, חלק ניכר מחברי הכנסת עסוק במקום אחר ומניח תוכתו לכנסת. אין ספק, כי 71 אנשים יעשו את עבודת "הבית" טוב יותר מאשר 120 כיום. לבסוף, אל יהא קל בעינינו הקימוץ הכספי בהוצאות המדינה.

בן־ציון מיכאלי
הרצליה

גם זקן וגם ותיק

בחוק השופטים נאמר, כי בהרכב של שלושה יישב בראש הוותיק מבין השלושה (ותק שיפוטי) ובין בעלי אותו ותק – הקשיש שביניהם.

אני מציע לתקן את חוק הכנסת ולקבוע שהיו"ר הזמני שיוזמן לקבל את הצהרת הח"כים יהיה הקשיש בגיל מבין ותיקי הכנסת (כי קרוב לוודאי שיהיה יותר מאחד בעלי ותק דומה) וזה כדי למנוע בעתיד שקשיש טירון יפתח את הכנסת ויגרום לביזיון.

עו"ד עמירם הורליך
חיפה

קשה להיות גוי

בן־גוריון היה סבור, ש"יהודי הוא מי שמרגיש עצמו יהודי" ("ידיעות אחרונות" 21.11.88) – גם גיור לא כהלכה הוא למעשה גיור כהגדרה הנ"ל של בן־גוריון, אם כן הדבר, מה נעשה אם אלפי או מיליונים גויים מארצות שונות וגם ערבים, שרמת החיים בהן מאוד נמוכה, יצהירו שהם מרגישים עצמם יהודים או יתגיירו לא כהלכה למען לעלות לישראל, כדי לשפר את רמת החיים שלהם?

הרי מיליונים היגרו לאמריקה ולארצות אחרות למען פרנסה: אני סבור, שכדי להיות אזרח אמריקאי או צרפתי וכו' לא מספיקה ההצהרה: אני מרגיש עצמי אמריקאי. לכן, אם לא יתוקן חוק מיהו יהודי, כל הגויים בעולם יוכלו לבוא לישראל כיהודים. לרפורמים, קונסרבטיבים ואחרים שמשתוקקים להיות או להישאר יהודים יש להם ברירה מאוד נוחה: להתגייר כהלכה הרי לרפורמים, קונסרבטיבים ולאחרים, לא קיים חוק האוסר בהחלט גיור כהלכה, כשם שההלכה אוסרת גיור שלא כהלכה. עד עתה היינו סבורים, שקשה להיות יהודי, מסתבר, שעכשיו יותר קשה להיות גוי מאשר להיות יהודי!

שמשון שיבק
בני ברק

הסוס כסנטור

ביום ב', ה־14.11 בשעה 16.00 ישבתי מול הטלוויזיה לצפות בעניין ובהנאה בפתיחה החגיגית של הכנסת ה־12 על ידי נשיא המדינה, ובטקס השבעת חברי הכנסת. לפי חוקת הכנסת ההשבעה נערכת על־ידי זקן חברי הכנסת. כשאושר החוק איש לא שיער שנזכה למחזה כה מביש, שנגרם בעיקר בעטיו של זקן הנבחרים, שלמרות תאריו ופעליו ניהל את הטקס בצורה מאוד לא מכובדת.

לפתע כאילו נעלמה התמונה ועל המסך הופיע סוסו של הקיסר הרומי קליגולה שהתמנה על־ידי הקיסר לקונסול. ההיסטוריה מכנה את קליגולה מטורף, אך לדעתי לא היה זה טירוף אלא שיקוף המציאות ששלטה לפני כאלפיים שנה. נראה, שלעיתים עדיף שסוס יישב במושב הסנט ולא באורווה, כי לא הוא שמשפיל את כבוד המקום אלא נבחרי העם.

כדי למנוע הישנות המעמד המביש אני מציע לתקן את החוק ולהסמיך את שופט בית המשפט העליון, שנתמנה לכהן כיו"ר ועדת הבחירות הארצית, לנהל את טקס השבעת חברי הכנסת ובחירת היו"ר החדש של הכנסת, ורק אז יסיים את תפקידו. אם מסיבה כלשהי לא ייבחר יו"ר חדש לכנסת בישיבתה הראשונה, יוזמן היו"ר היוצא, כיו"ר זמני, לנהל את הישיבות עד לבחירת היו"ר החדש.

אני מקווה, שהצעתי תזכה לאוזניים קשובות בבית המחוקקים.

יהודה ורטמן
חיפה

עקרונות וחשבון־נפש

בזמן חירום שאין כמוהו למדינה, עודנה נמצאת בלי ממשלה פעילה ויציבה, למרות זאת, הצביעו הח"כים שבסיעת מפלגת העבודה בלשכת המפלגה, נגד הצעת מנהיגי המפלגה להצטרף לממשלה רחבה החייבת לקום מיד כצורך השעה לעם ולמדינה.

ההנמקה: "שמירה על עקרונות וצורך בחשבון־נפש" שהפירוש המעשי הוא, שימשך התוהו ובוהו בלי ממשלה עוד הרבה זמן ונגד ערעור האמון במסגרות ההנהגה.

אכן, הח"כים הצעירים והרעננים שהמפלגה ראתה בהם מוכשרים למלא את שליחותם בכנסת הספיקו כבר בצעדיהם הראשונים להגיש "מתנה" ראשונה לעם במצוקתו הקשה מנשוא כי במדיניות־החוץ דרוש לנו טיפול בידי־החוץ, במשק ובכלכלה המצב כבר רע, מפעלים נסגרים בזה אחר זה ופועלים נפלטים מהם יום־יום, עד לרבבות מובטלים המתרבים עד לידי אסון חברתי, לעת כזאת. יש לח"כים אלה "עקרונות" הזקוקים ל"חשבון־נפש" עד סירוב לתת יד להקמת ממשלה.

אלו עקרונות הם, העומדים מול כל הנ"ל? ודאי, קיומם שלהם עצמם כבר מובטח כבדיחת "שישו בני־מעי את נפשי הצלתי". הלא תנאים סוציאליים ושכר יפה מאוד זהו כבר לכיסם מול הרבבות המובטלים שכל יום אצלם שנה, בצפותם לעבודה ולוא רק ה־700–800 שקל. לא קמה ממשלה, ציפייתם ודאי לא היתה לשווא.

לח"כים הנ"ל יש חשבון־נפש? לעם ובמיוחד לרבבות המובטלים יש חשבון־נפש והוא: שמא טעו בהצבעתם עבור הנציגים הנ"ל לכנסת. יחד עם זה לא יסלחו להם לעולם על שהצביעו כפי שהצביעו בלשכת המפלגה ועל משחקיהם האסורים.

ש. זבלבסקי
גבעתיים

זו הדרך אחרת איננה

"מלחמתנו בערבים היא מלחמה הכפויה עלינו. אולם, איש אינו כופה עלינו מלחמה ביהודים. אם יש לנו צו, הרי הוא הצו שכל היהודים יתאחדו על מנת להילחם בעבר יהודי שהצטיין בפילוגים, בפחדים ובאשליות."

זו היתה דעתו של שמעון פרס, כפי שכתב בזמנו, בספרו "השלב הבא".

השלב הבא של פרס, רבין ומפלגת העבודה כולה חייב להיות מהלך פטריוטי ופוליטי של הכרעה בלתי־נמנעת, למען הקמתה של ממשלת אחדות לאומית.

הפסימיסטים יאמרו, שזה מהלך לשיתוק לאומי וכישלון ודאי. האופטימיסטים יאמרו, כי זו תהיה יהודית ואפשרות מעשית. הריאליסטים יסכמו ויאמרו, כי זה צורך אמיתי והכרח לאומי.

מתי דוד
רמת אפעל

שלא ינסו להכתיב

אין זה מקרה, שהתנועה הרפורמית היא בעלת ההשפעה הגדולה ביותר בחוגי השלטון בארה"ב. למעשה, היהודים הצליחו ליצור תנאי הידברות עם עמי אירופה רק לאחר שסיגלו לעצמם את גינוני ההתנהגות של סביבתם ("היה יהודי בביתך ואדם בצאתך").

הרצל, מייסד הציונות, היה ממשפחה מתבוללת וספק אם היה מוכר כיהודי על־ידי הרב ש"ך. היהדות החרדית מנסה להחזיר את העבר כאשר היהודי היה נתון לחסדי שלטון הגויים. מושגים כמו חופש ועצמאות מדינית זרים להם, בעוד שמות על קידוש השם הוא [illegible]. אבל שלא ינסו להכתיב לאחרים את תפיסתם המעוותת.

אברהם סלע
קיבוץ יפעת

לפני 60 שנה | דבר | לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

הוגדל תקציב הצבא של סס"ר

תקציב הברית הסובייטית שהוגש לועד המרכזי ע"י קומיסר הכספים, כולל 840 מליון רובל, לעומת 742 מליון אשתקד. הכסף דרוש להטבת המצב הכללי בצבא.

המשלחת של בירד

לאוקלנד בניו זילנד, הגיעה האניה שהביאה איתה את שאר המשתתפים במשלחת בירד לקטב הדרומי. למשלחת התגנב צעיר רוסי אשר חדר לאניה 4 פעמים והוחזר תמיד בכוח. לבסוף מצאה עקשנותו חן בעיני בירד והשאירו בתוך המשלחת.

לפני 40 שנה

גולדה מאירסון בארץ

גולדה מאירסון, ציר ישראל בברית המועצות, באה לארץ לשם ביקור קצר ותשתתף בארוחת במועצת ההסתדרות.

פגישה שלישית בין דיין לעבדאללה תל

בבית־הכנס הארמני, בשטח ההפקר של השער החדש בירושלים נערכה פגישה בין משה דיין, מפקד חטיבה 6 ובין עבדאללה תל, מושל העיר העתיקה. הושג הסכם על הרחבת שטח הפסקת האש, ומתן מעבר לבעלי מלאכה יהודים לתיקון הנזקים בבתיהם הר הצופים.

מדוע בשוודיה

(המשך מעמוד 7)

החוזרות ונשנות בין ישראל למזכ"ל או"ם דאג האמרשילד, אם כי, כידוע, הוא לא היה סוציאל־דמוקראט. גם החיכוכים עם כוחות או"ם ומפקדיהם גרמו לא אחת למתיחות.

במישור התנועתי שררו יחסים ידידותיים עד כיבושי צה"ל במלחמת ששת הימים, אף כי גם באמצע שנות הששים ואפילו לפני כן נתעוררו מפעם לפעם חילוקי־דעות, בשל האוריינטאציה הפוליטית של ישראל, השונה כל־כך מהנייטראליות השוודית אשר גלשה בעקבות מלחמת וייטנאם לאנטי־אמריקאיות. מתחילת שנות השבעים ואילך החלו ממשלת שוודיה והמפלגה הסוציאל־דמוקראטית השלטת (פרט לשש השנים (1976–1982) להתייחס לאש"ף כלנציג המוסמך ביותר של העם הפלשתינאי, נציג שיש לשתפו בהסדר – דהיינו במו"מ על פינוי כל השטחים הכבושים מתחילת יוני 1967. עמדה זו הובהרה לנציגי "העבודה" ולחברי ממשלה ישראלים בהזדמנויות שונות. הביקורת על ישראל מצד המפלגות האזרחיות – הליבראלים, השמרנים ומפלגת המרכז – היתה על־פי רוב מאופקת יותר מזו של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית. אולם לגופו של עניין אין, למעשה, הבדל משמעותי בין עמדות הממשל והאופוזיציה כיום. בשתיהן יש חברי פארלמנט ידידותיים פחות וידידותיים יותר כלפי ישראל. מכל מקום, איומים ישראליים בהחזרת השגריר השוודי לשטוקהולם, כפי שהשמיע אחד מחברי הכנסת הבכירים של הליכוד, ישפיעו על השוודים כקליפת השום ולא זו הדרך להרתיע ממשלות אחרות מללכת בדרכי השוודים.

בין הנציגים היהודים מארה"ב, שבאו להיוועד עם ערפאת בשטוקהולם, אין אישים מרכזיים במימסד של "ועידת הנשיאים" או של הפדראציות היהודיות. אולם הם המשלחת החשובה ביותר מקרב תפוצה זו שנועדה עד כה עם המנהיג הפלשתינאי. אף כי אין ריטה האוזר מייצגת בשליחותה זו את הוועד היהודי האמריקאי היוקרתי, שהיא נמנית עם פעיליו, היא דמות ידועה בזירה הציבורית. עו"ד מנחם רוזנזאפט, מפעילי הדור השני של ניצולי השואה, הוא כוכב עולה בשמי העסקנות היהודית ומכהן זה כמה חדשים כיו"ר מפלגת העבודה הציונית בארה"ב, שהיא חלק מתנועת העבודה הציונית העולמית וקשורה ב"עבודה". הרכבת המשלחת משקפת את הקו החדש של תנועת "שלום עכשיו" בארץ, הקוראת לדבר במישרין עם אש"ף, את תגובת התנועה מתגובת הנהגתה של מפלגת העבודה על החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר ואת ביקורתה על החלטת שר־החוץ הפורש של ארה"ב, ג'ורג' שולץ, שלא להתיר לערפאת להיכנס לארה"ב כדי לשאת את דברו בעצרת בניו־יורק. ביטוי מובהק לעמדה זו כבר נתן חיים צדוק, מהדמויות הבולטות של "העבודה", הקשורות במרכז לשלום במזרח־התיכון, בכינוס "שלום עכשיו" בתל־אביב, וברוח דומה התבטא מעל דפי העתונות גם אבא אבן. על כך מיתוספת התרעומת על החוק האוסר על אזרחי ישראל לקיים מגעים עם אש"ף.

ימים יגידו אם יתרמו שיחות אלה, בין שליחי תנועת השלום לבין אש"ף, להצרה משמעותית יותר בעמדת המנהיג הפלשתינאי, כפי שתובעים ממנו גורמים שונים במערב, או שמא ישתכנע שאם רק יחזיק מעמד, ישלימו חלקים לא־מבוטלים של הציבור בארץ ואף של יהודי התפוצות עם הנוסחה המעורפלת של אלג'יר, שזיכתה אותו בהישג החשוב בדעת הקהל הבין־לאומית בלי לסכן את אחדות אירגונו.

של היום הוא חדש

אלמקס — משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 232383
ירושלים
ק. משה – ק. משה 1 – 526135
חיפה
מגן דוד – גאולה 13 – 665205
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
קופ"ח כללית – המרגדר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
קופ"ח – עין יהב 2 חולון – 884854
אחרון – הפרין 52 חולון – 889153
רחובות
מאוחדת – בנימין 23 – 457991
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
הדרים – יוספטל – כפר סבא

אלמקס

מודעון

מוקדי מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג, וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-455500
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־16.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 02-446220
ערן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 05-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-335316
כרמיאל (גליל) – 04-988410
כפר־סבא – 052-915999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב (24 שעות) 03-221680
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה:
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922
קו פתוח לקשישים 03-690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108, בימים א' – ה' מ־8 עד 16.00 טל' 5619463

משרד הבטחון — חטיבת המכירות

מכרזים

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירות פומבי. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים.
המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.
תנאי התשלום: 60% בהמחאה בנקאית 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת טפסי המכרז תחל ביום שני 12.12.88 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל אביב.
שעות הקבלה: בימים א'–ה' בשעות 8.30–12.30, בימים א' וג' גם בשעות 14.00–15.00.

מכרז מספר: 250/88/12
חלפי ג'יפ ודודג', צמיגים, ציוד חשמלי ציוד למוסיקה, ספרי קריאה, ציוד רפואי לבית חולים חדר ניתוח + ציוד שונה, מכונות משרדיות, מיטות וגרוטאות ברזל, מצברי זכוכית.
ימי סיור: 18, 19, 20, 21, 22 בדצמבר 1988, כמפורט בטופס המכרז.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־26.12.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

מכרז מספר: 251/88/12
גרילים לרכב ג'י.מ.סי. צנורות לאגזוז דודי עמם וכסאות, רתכות וגנרטורים, בצנצים, חלפי רכב שונים, חלפי גנרטורים וחלפי מלגזות.
תאריכי סיור: 21, 22 בדצמבר 1988.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־26.12.88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

מכרז מספר: 252/89/01
פסולת פלסטיק, יחידות לקירור, גרוטאות ניירוסטה, פסולת צמר, מזרנים, גרוטאות אלומיניום, מכונות משרדיות, גרוטאות מתכות שונות, כימיקלים פגי תוקף, צמיגים מכוסים.
ימי סיור: 25, 26, 27, 28 דצמבר 1988, כמפורט בטופס המכרז.
יש להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־02.01.89 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

מכרז מספר: 253/88/12
תלת־קטנועים, מלגזות, נ.נ, טרקטור, אוטובוסים, טנדרים, משאיות, רכב־מסחרי, גרורי משא, גרר נתמך, חלקם לפרוק וחלקם בקבוצות.
ניתן לקנות טפסי מכרז בימי הסיור במגרש הרכב, פול הסוכנות, צריפין.
ימי סיור: 14, 15 בדצמבר 1988 בשעות 08.00–11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־19/12/88 עד שעה 10.00 לפנה"צ.

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות צבוריות – מחוז תל־אביב והמרכז
רח' הרצל 180 – ת.ד. 353, תל־אביב (טל. 835211)
מכרז מס' אצ"תא/9/88

מחלקת עבודות צבוריות – מהנדס מחוז תל־אביב והמרכז, מבקשת בזה הצעות מחירים לתיקון גדרי בטיחות (מפלדה) והתקנת גדרי בטיחות חדשות, בכבישי מחוז תל־אביב והמרכז, בתקופה: 1.1.1989 – 31.12.1989
טופסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי מהנדס מחוז ת"א והמרכז של מע"צ לפי הכתובת דלעיל (אצל אמרכל המחוז), בימים ובשעות העבודה הרגילים.
בצירוף להצעת המחירים יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בסכום של 5,000.– ש"ח, בתוקף עד לתאריך 28.2.1989. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.
המועד האחרון להגשת הצעות: יום ראשון ה־18.12.1988 – שעה 8.30 בבוקר, בחדר מס' 146 בבנין א' – אפסנאות ראשית מע"צ, קרית הממשלה דרך שכם, ירושלים.
אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כל־שהיא.

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחיר מרבי לשיעור נהיגה ולהעמדת רכב למבחן נהיגה) (תיקון), התשמ"ט–1988

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 17(א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה – 1985[1], אנו קובעים לאמור:

תיקון התוספת 1. בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחיר מרבי לשיעור נהיגה ולהעמדת רכב למבחן נהיגה), התשמ"ח – 1988[2], יתוקנו טורים ב' וג' שבתוספת כדלקמן:

טור א' – סוג הרכב	טור ב' – המחיר בשקלים חדשים כולל מע"מ	טור ג' – המחיר בשקלים חדשים כולל מע"מ
(1) I ברכב פרטי רגיל	3.38	27
II ברכב פרטי שמותקנים בו הילוכים אוטומטיים	3.50	28
(2) רכב דו־גלגלי	3.00	24
(3) רכב משא	4.50	36

כ"ה בכסלו התשמ"ט (25 בדצמבר 1988)

משה נסים — שר האוצר
חיים קורפו — שר התחבורה

1) ס"ח התשמ"ה, עמ' 2
2) ק"ת התשמ"ח, עמ' 649

דבר מארח / רפי ישראלי

האמנה הפלשתינאית החדשה

ספק אם המסמך החדש שנוסח על־ידי המועצה הלאומית הפלשתינאית מעיד על הליכה אמיתית לקראת ישראל והכרה בה

ועידת המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר הוציאה שני מסמכים: הצהרת העצמאות וההחלטות המדיניות. הראשון הנו מסמך הצהרתי־חגיגי שאי־אפשר היה לצפות ממנו לרבות; השני הנו מסמך פרוגראמטי ומפורט, עד כדי כך שאפשר לראות בו מן אמנה פלשתינאית חדשה. כידוע, ברוב החלטות המל"פ הקודמות היתה התייחסות לאמנה, אך כאן נמנעו במכוון מהתייחסות זו ומכאן החיזוק לדעה שאולי במועצה רואים במסמך החדש גם תחליף לישן, מבלי שיוצהר על כך בפירוש.

במסמך החדש ישנה תזוזה מילולית, הן מתוך מה שנאמר בו והן מתוך מה שנעדר ממנו. אך ספק אם התכנים המדיניים והאידיאולוגיים הלכו כברת־דרך כלשהי לקראת ישראל והכרה בה.

המסמך המדיני, כמו ההצהרה על העצמאות, פורסמו בערבית ובתרגום אנגלי רשמי, להבדיל מתרגומים לא־רשמיים ולא־מחייבים אחרים שהובאו באמצעי התקשורת שלנו ובעולם. על כן חשוב לא רק להביא דברים מתוך הנוסח המקורי, שעבר עיבודים ויכוחים אינסופיים עד שהפך לנחלת הקונסנסוס הפלשתינאי, אלא גם לעמוד על ההבדלים שבין הנוסח האנגלי לנוסח הערבי, האחד מכוון לעולם הרחב והשני לסיפוק צרכי הפנים. שני הבדלים בולטים בין שני הנוסחים: הערבי הרבה יותר מליצי, מפותל, הדו־משמעי, בעוד האנגלי יותר תמציתי, קומפאקטי ומכוון להבנתו של הקורא האמריקני. בנוסף, במקומות אחדים בשני הנוסחים ישנו חוסר התאמה בין הכוונה להצהרה. למשל, כאשר הפלשתינאים תובעים זכות להגדרה עצמית, מדינה עצמאית ומימוש זכויות, הם מנסחים תביעות אלו על (פוק בערבית) פלסטין, דבר שיכול להשתמע כתובע הטריטוריה הפלשתינאית כולה, ואילו באנגלית מדובר על מימוש הזכויות ב־(IN) פלשתין, וקל לפרש זאת כהסתפקות בחלק מן האדמה.

דיקדוקי עניות אלה אינם העיקר. בנוסח הערבי מופיעים ביטויים קשים, השמים לאל את הטעון כאילו אש"ף התקדם לכיוון של הכרה בישראל:

● ישראל נזכרת בשמה המפורש רק בהקשרים שליליים, אימפריאליסטיים, גזעניים וכד', או כאשר היא נדרשת לוותר – לסגת משטחים ערביים, או להיענות לדעת הקהל העולמית ולחדול מפשעיה ומהתנהלות שולל של רצון הקהל בעולם. היא נזכרת גם בהקשר של התקופות על תומכיה (כמו ארה"ב), או ע"י כינויה כיישות ציונית עם כל המשמעות השלילית הנודעת לכך בעיני הערבים.

● ישראל הציונית "זוכה" לתלי־תלים של האשמות אשר האפקט המצטבר שלהן מכוון לתרום לדה־לגיטימאציה שלה. היא פושעת נגד הפלשתינאים, היא גזענית, תוקפנית, מתפשטת, מלאה רמייה; פסולה במהותה ובמשטרה, ממרה את פי האו"ם ואת רצון הקהילה הבינלאומית. קשה להאמין שמגיעים לדברי־נאצה כאלה נגד מדינה, כאשר רוצים לעשות עמה שלום.

● החלטות 242 ו־338 לא נתקבלו ולא הוכרו על־ידי אש"ף. אף כי אינני רואה כל קדושה בהחלטות אלו, ובהחלט ייתכן שאפשר וצריך למצוא בסיס חדש לשיחות עם פלשתינאים (לא אש"ף), אי־דאמת בטענה כי החלטות כאלו נתקבלו. הן רק אוזכרו, מתוך מסר ברור לארה"ב, בנוסח של נכונות להשתתף בוועידה בין־לאומית בחסות או"ם. מתוך הבנה כי הוועידה תעודד על יסוד שתי החלטות אלו. כלומר, יש כאן הצהרה על נכונות להשתתף בוועידה שאלה יסודותיה, אין התחייבות לקבל יסודות אלה והמשתמע מהם. אדרבה, התוספות המאוזכרות על־ידי אש"ף סותרות מניה וביה החלטות אלו, כפי שיתואר להלן.

● הוועידה הבינלאומית אמורה, לדידם של הפלשתינאים, להבטיח את הזכויות הלאומיות שלהם, והרי אין זכר לזכויות אלו בהחלטות האמורות.

● החלטות או"ם, לרבות החלוקה וזכויות השיבה, מטבע הדברים אינן כלולות בהחלטות 242, 338, אך הן מוזכרות כיסודות להסדר המבוקש ומשמעותן – לשים קץ לקיומה של ישראל.

● יש בהחלטות דרישה חוזרת להכרה בזכויות להגדרה עצמית של הפלשתינאים, ובכל מקום שבו ישנו איזכור לפתרון, כמו ועידה, הסדר נזכרים "כל הצדדים הנוגעים בדבר", תמיד בתוספת "לרבות הפלשתינאים/אש"ף", אך אף פעם אחת לא ישראל/העם היהודי. לאמור, זכות ההגדרה העצמית והריבונות שמורה לפלשתינאים, לא לעם היהודי. ישראל היא אולי עובדה, אך אין לאנשים הדרים בה זכות להגדרה עצמית; זוהי מדינה השייכת לכל תושביה, לא מדינה יהודית. אם כתוצאה מזכות השיבה, תהפוך ישראל למדינה בעלת רוב ערבי, אזי היהודים יהיו בה מיעוט ותכותם למדינה יהודית פגה מאליה. לא מוכרת זכות העם היהודי להגדרה עצמית ולהתנתקות מכל רוב ערבי כדי לקיים זהותו הנפרדת.

● מובטחות בהחלטה הזכויות הדתיות של יהודים ונוצרים, לא זכויותיהם הלאומיות. לאמור, ממש כמו באמנה, היהודים אינם עם אלא בני־דת, וזכויותיהם יוכרו ויכובדו במסגרת מדינה ערבית־פלשתינאית. לו היתה כוונה למדינה יהודית, מדוע יש צורך לדבר על זכויות היהודים בה, ומה עניין הפלשתינאים להבטיח זכויות היהודים בתוכה?

● יש טענה חוזרת שישראל היא מדינה אימפריאליסטית המבוססת על גזלת אדמת פלסטין וחיסול העם הפלשתינאי. מזה משתמע שכל חלק של פלשתין שנכבש על־ידי ישראל הנו בחינת "גזל", ועל כן אין להרשות לישראל ליהנות מפרי כיבושה (רוח החלטת 242).

● פעמים חוזרות ונשנות, מועלה הצורך לנהוג לפי החלטות האו"ם, והמשתמע מכך, גם החלטת האו"ם המשווה את הציונות לגזענות. זאת, בנוסף להסמכת ישראל לגזענות בדרום־אפריקה, סותמת את הגולל על אפשרות של הכרה בישראל הגזענית, הפאשיסטית, האימפריאליסטית, התוקפנית, הטרוריסטית, שכל מדינות השלום, הצדק והדמוקרטיה החלו מואסות בה.

● אש"ף גם קורא לכוחות "השלום, הקידמה והדמוקרטיה" בישראל לעמוד לימין המהפכה הפלשתינאית, לא משום שגם להם יש זכות להגדרה עצמית כמדינה יהודית (שהרי הם כלולים בעיקר את הרשימות העריכות), אלא כדי לסייע להביא להקמת מדינה פלשתינאית. אש"ף רוצה לעשות שימוש בכוחות ישראליים בני־בריתו כדי לערער את ישראל, ובאותו זמן הוא קורא לתמוך בכוחות האסלאמיים בלבנון, כדי לשים קץ לכיבוש הישראלי. לאמור, המבחן למי ש"מתקדם, שוחר־שלום ודמוקרטי" הוא על־פי נכונותו להילחם בישראל ולא על־פי נטייתו האידיאית. אם מוסיפים לסעיפים אלה את הקריאה "לנצחון מלא" בדרך "לירושלים בירתנו", מבלי לציין על אלו חלקים ממנה מדובר, אדם יכול לשאול למה הכוונה?

העמדת האינתיפאדה לא כפעולה פלשתינאית יזומה נגד "הכיבוש", מה שעוד יכול להשמע כלגיטימי, אלא כהתנגדות ותגובה למעשי הטרור – ההרג, הברוטאליות, סגירת האוניברסיטאות, התקפות גז והשחתת שטחי חקלאות – המבוצעים כתוכנית יזומה על־ידי ישראל, מעמידה את ישראל באור שקשה לראותו כמוביל להכרה ולהסדר; יתרה מזו, בהחלטות מל"פ מותקף ה"מיתוס" של "ישראל הדמוקרטית", אשר במשך 40 שנה רימתה את העולם. משמע, שגם לפני "כיבוש" השטחים היתה ישראל פאשיסטית וגזענית ואין להתיר את המשך קיומה. לפיכך, ישראל היא הנדרשת להפסיק את "הטרור", לא הערבים ה"מתנגדים" בפני "טרור" זה.

ההחלטה גם נסמכת לא רק על "החלטות האו"ם", מעשה חמור לכשעצמו, אלא גם על החלטות מועצת־הבטחון ו"הפסגות הערביות", שלא מותירות ספק באיזה צד הן תומכות. פסגת חרטום הידועה, מאוגוסט 1968, למשל, שללה בפירוש את ההכרה בישראל, את המשא־ומתן עמה ואת השלום עמה. האם לזה ייקרא הכרה או נכונות לבוא לקראת ישראל?

אשר על כן, אמנה חדשה זו של הפלשתינאים יש בה רוב המסרים השליליים ביחס לישראל, מבלי לפרשם בשמם. גם במקרים שנעשה צעד מפורש קדימה לכאורה, צעד זה הנו אזכורי בלבד (242, 338, זכות לבטחון), לא הכרתי; או כרוך בכל כך הרבה "אבלים", הגבלות וגיבנות עד כי כל האמנה הזו נעשית בלתי־קבילה על ישראל ממש כקודמתה־הזורתה. השינוי הנו בכך שמבחינת יחסי ציבור ותקשורת, האמנה הנוכחית הרבה יותר קשה לדחייה־על־הסף, וכאן טמון האתגר ההסברתי של ישראל.

עוד מרד? שוב נכנסו יחידות הצבא לכוננות, בעקבות שמועות על נסיון הפיכה אפשרי על־ידי גורמים המתנגדים למשטר בפיליפינים. בתמונה – ביקורת של על הכביש הראשי המוביל למנילה הבירה. צילום רדיו: אי. פי.

דבר מארח / אריק כרמון

„מי יהודי" – חשוב דווקא לישראלים

השינויים המוצעים בסטאטוס של הגדרת היהודים חמורים, מנקודת ראותו של הישראלי, יותר ממידת חומרתם לגבי יהודי התפוצות. הכניעה לסחטנות היא פגיעה אנושה בייעוד הציוני, בדמוקראטיה ובאינטרסים הקיומיים של ישראל

חוק השבות הוא הראשון בחוקיה של מדינת ישראל. זו עובדה היסטורית בעלת משמעות סמלית ועקרונית. החוק הראשון של מדינת היהודים מתייחס למימד הפארטיקולארי־לאומי של הקיום הריבוני – זו משמעותו הסמלית. ואולם הגדרת היהודי בחוק זה נותנת ביטוי ליסודות האוניברסאליים ביהדות ובציונות. כיוון שהשתיתה את מהות התברות במדינת־ישראל הריבונית על הגדרה רחבה של יהודיות. בכך היקנה חוק השבות לדמוקראטיה הישראלית את אופיה היהודי כמדינת היהודים (כל היהודים), וזו המשמעות העקרונית שלו.

את תבכנות של ראשי המפלגות הגדולות – פרס ושמיר – לוותר לנציגי המפלגות הדתיות המפד"ל ויתורים מרחיקי־לכת בכלל, ובסוגיית שינוי הסטאטוס של הגדרת היהודי בפרט, אי־אפשר להסביר רק בציניות ובאופורטוניזם מן המדרגה הנמוכה ביותר. העובדה שהמנהיגות הבכירה ביותר בישראל מסוגלת לוויתורים כאלה היא סימפטום בוטה למשבר של זהות ואבדן דרך. סימפטום אחר לאותו משבר – השתיקה הרועמת של האינטליגנציה בישראל. הטענה שבשביל "קידום תהליך השלום" מותר להתפרק מן הנכסים המוסריים והערכיים שבתשתית־האתוס־המכונן של הריבונות הישראלית היא גלוחה כדייק כמו הפסק הנשמע מלשכת ראש הממשלה, שהתביעה נוגעת לכותבי תריסר בני־אדם בלבד בשנה.

השינויים המוצעים בסטאטוס של הגדרת היהודים הם חמורים מנקודת ראותו של הישראלי יותר ממידת חומרתם לגבי יהודי התפוצות. בין אם מדובר בשינוי ההגדרה "מיהו יהודי" ובין אם מדובר בקבלת חוק ההמרה, הכניעה הזאת לסחטנות היא פגיעה אנושה בייעוד הציוני של ישראל; פגיעה באושיות הדמוקראטיה בכלל, ובזו הישראלית, המבססת את תוחלת הייחודיים, בפרט, ופגיעה קשה באינטרסים הקיומיים של ישראל. ה"אני מאמין" של הציונות מתבטא בפתיחת שערי ישראל לכל יהודי, כמעוגן בחוק השבות. על בסיס זה הובאו בשנים האחרונות לישראל ניצולי החרב והרעב מאתיופיה. על אותו בסיס חותרת ישראל להגביר את העליה מברה"מ. המבט ממוקד, בימים אלה, על יהדות ארה"ב, אבל האם נתנו המוחלים על ערכיהם את דעתם על היקף הפגיעה בהחתם של עולים משתי הקהילות הללו, שרבים מאד בתוכם לא יוכרו כיהודים לפי אמות־המידה המוצעות? על־ידי סילוק הרגשת ההשתייכות, ההשתתפות והחברות הפוטנציאליים מציבור יהודים גדול הם מבטלים את התנאי ההכרחי לעליה אפשרית.

השינויים המוצעים מסיגים לאחור את חזונם של אבות הציונות, אשר ביקשו לראות בישראל מדינה מערבית, מודרנית ומפותחת. הכניעה של ראשי המפלגות הגדולות לשליחיהן של השקפת עולם קנאית משבשת במודע את דרך ההגדרה העצמית, שבה מנסה החברה הישראלית לגבש את תוואי זהותה הקולקטיביים. שכן, הפגיעה העיקרית והעקרונית איננה בהגדרת "מיהו יהודי" או אפילו "מי רב", אלא בהגדרת "מה הוא יהודי". הזהות הישראלית איננה יכולה לוותר על יסודות המסורת היהודית או לשלול את המהות הדיאספורית בהיסטוריה היהודית. ואולם הללו – המסורת והעבר – צריכים ליהפך למושאי פרשנות לא־אורתודוכסית. לכן, קבלת השינויים המוצעים היא פתח להרס של המעשה הציוני החשוב ביותר לעת הזאת – ביסוס אתוס יהודי פלורליסטי לריבונות היהודית המתחדשת. כך, למשל, לשר חינוך דתי, ובמיוחד אם הוא מבין קנאיה של האורתודוכסיה, השינויים המוצעים יסללו דרך חלופית ומועדפת לעיצוב תוואי הזהות היהודית הקולקטיבית בישראל: לא זו הדרך שנתכוונו לה אבות הציונות ואנשי המזרחי והפועל־המזרחי בכללם.

השינויים המוצעים בחוק פוגעים גם באושיותיה הדמוקראטיות של ישראל. הדמוקראטיה הישראלית היא בתהליך אורגני של יצירת מערכת איזונים ובקרות פנימיים. מערכת זו, אף שהיא מאד רופפת, איפשרה עד כה קיומו של פלוראליזם, אשר גם אם הוא רחוק מלהיות משביע רצון, הוא בהחלט נסבל. השינויים המוצעים בחוק השבות, חוק ההמרה וכיוצא בהם, יפרו הפרה קיצונית את מערכת האיזונים האמורה, ויפגעו בפלוראליזם, הפגיע ממילא.

ובצד הפגיעה באושיות הציונות והדמוקראטיה, השינויים המוצעים הם פגיעה מובהקת באינטרסים הקיומיים של ישראל. אופי הקשר עם הגולה/תפוצות וביטויין המעשיים השתלבו במאבק הקיומי של ישראל מאז הקמתה: ה"הישרדות" היתה מושג מפתח. והנה, אלה שתובעים לשנות את ההגדרות הבסיסיות בחוק השבות הם שמשתמטים מן השירות הצבאי. במשך כל שנות קיומה נשענה ישראל על הסולידאריות הרבה, המבוססת על עבר ומסורת משותפים, שהפגין כלפיה העם היהודי בתפוצות. סולידאריות זו נשזרה אל תוך המסד הקיומי של המדינה. והגוון הדומיננטי בה היה פרגמאטי־זומרי: תמיכה במה שכונה "מאבקה של ישראל להישרדות".

זה זמן רב שסולידאריות זו התנתקה, בפועל, מההנחה שהקשר היחיד בין התפוצות וישראל הוא העליה. כתוצאה מכך השתנה יחסם של יהודי התפוצות לאורחותיה של ישראל – מהשתתפות פאסיבית עברו להתערבות פעילה; מהשתתפות בשיקום שכונות עברו לביקורת גלויה בעניינים קיומיים של מדינת ישראל. את המשמעות המורכבת של מעבר זה – ממעורבות פאסיבית לפעילה – ניתן לסכם אולי במסר אחד, וברור, מצידם: יהדות התפוצות, שטיפחה את הסולידאריות שלה עם ישראל, מצפה – בכוון יותר, תובעת, ובדין – שהחירויות, שעליהן היא נלחמת במושבותיה, לא יופרו במקום שאנו תובעים מהם לראות אותו כ"מרכז". מנקודת־ראותה של ישראל, זו התפתחות מבורכת וחיונית. היא כוללת כניסה לתחומים שבהם הרוב הלא־אורתודוכסי בישראל טרם סיים את גיבוש יסודות הזהות היהודית שלו, בעולם מודרני. הרוב הזה יכול, בעזרת יהודי התפוצות, לפלס את דרכו, האלטרנאטיבית ליהדות היהודית שמוצגת בפניו בארץ.

הנסיון התוקפני לשנות את הסטאטוס של ההגדרה "מיהו יהודי", הוא הכרזה גלויה על מלחמת תרבות ועל מהות משטרה של החברה הישראלית. דיבורים בנוסח, "זה נוגע רק לחצי תריסר מבין העולים", הם עולה, הבל וכסות על העניין העיקרי. גם דיבורים על קרע בעם היהודי מסבירים רק חלק מן הבעיה. הקנאים, המבקשים לחולל את השינויים בסטאטוס של "מיהו יהודי", גם אינם מסתירים את כוונותיהם: שינוי הסטאטוס הוא ירייה־פתיחה במערכה ארוכה יותר, שתכלול את חוקי ההמרה וההסמכה, את ההשתלטות על משרד החינוך, את הלגיטימאציה להשתמטות מהשירות הצבאי, ומעל לכל, את התביעה למונופול על ההגדרה "מה הוא יהודי". בקצרה, הם נאבקים על השתתת אורחות התיאוקרטיה.

מלחמת תרבות זו היא בין כוחות לא שווים: מזה, מיעוט מבחינה כמותית, אך מצוייד היטב במסורות ברורות, במוטיבאציה חזקה ובנחישות. ומזה הרוב, שהוא נבוך, מרוקן עמדות, רדוד בתכנים ולמראית עין, מועמד לתבוסה. השאלה העומדת לפני הרוב היא, האם ישכיל לנצל את פוטנציאל העוצמה העומד לרשותו, ויתר על כן – כיצד ינצל אותו. המשימה העומדת לפני הרוב הלא־דתי איננה "ניצחון", אלא ביסוס פלוראליזם שבו יהיה מקום מכובד גם לעשרה אחוז מאוכלוסיית ישראל. אל ההתמודדות על השינויים בסטאטוס "מיהו יהודי" צריך להתייחס כאל קרב במסגרת מערכה.

ד"ר אריק כרמון הוא נשיא המכון לחקר מדיניות ביחסי ישראל התפוצות, שליד אוניברסיטת תל־אביב.

בית המקדש / נח זבולוני

קרבנות על הר הבית

הזקיף המוסלמי ממשטרת הוואקף, שהשגיח בפולחן המוזר, תפס את כלי־השרת וזרק אותם מעבר לחומת העזרה. אנשי „התנועה" מבטיחים, כי בשנה הבאה יתקיים טקס הניסוך והקרבן בעזרת הר הבית ברוב פאר והדר ובנוכחות עם רב

בחג הסוכות השנה קיימה קבוצת יהודים בירושלים, הקוראת לעצמה "תנועה לכינון המקדש", את "מצוות ניסוך המים" על הר הבית במקום העזרה. עם חברי "התנועה" הוו נמנים יואל לרנר, הידוע מימי המחתרת היהודית, הרב עודד כיטוב, יוסף אלבום ממשפחת אלבום, האורגת את המכנסים ואת האבנט בשביל הכוהן הגדול לעבודתו בבית המקדש, ישראל שניידר ואחרים. בתנועה גם חברים אנשי "כך". המטרה שהציבו לעצמם – להקריב קרבנות על הר הבית, אף שאין המקדש קיים.

מסיבות שונות לא ניתן עד היום פירסום לטקס שקיימה הקבוצה בסוכות. מפי חבריה נודעו לי עליו הפרטים הבאים: לקראת חג הסוכות נאספו כמה מחבריה והעלו את הרעיון לקיים השנה את מצוות ניסוך המים על הר הבית, במקום העזרה, כמו שנהגו אבותינו בזמן שהמקדש היה קיים – בכל יום מימי חג הסוכות היו מנסכים מים, יחד עם קרבן התמיד של שחר, נוסף על ניסוך היין הקבוע של כל השנה. ניסוך המים מקורו במקרא ובתלמוד. "ניסוך המים כיצד? צלוחית של זהב מחזקת שלושה לוגים, היה ממלא מן השילוח. הגיעו לשער המים, תקעו והריעו ותקעו. עלה לכבש ופנה לשמאלו, שני ספלים של כסף היו שם... ולמנסך אומר: הגבה ידך שפעם אחד נסך אחד על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהן" (המנסך היה צדוקי, ולא נסך על המקום הנכון, כי הצדוקים אינם מודים במצוות ניסוך המים), סוכה מ"ח ע"א וע"ב.

לפני אנשי "התנועה" ניצבה בעיה קשה היות שהם טמאי מתים, אסור להם לעלות למקום העזרה, כי רק אפר "הפרה אדומה" מטהר אותם, ולדאבוננו הגדול אין לנו כיום "פרה אדומה". פנו איפוא אל שני רבנים בשאלה אם ניסוך המים דוחה טומאה בציבור או לאו. הרבנים ישבו על המדוכה – רב אחד פסק בחיוב, והשני שלל. מאחר ששני כתובים מכחישים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם, פנו אל הרב הראשי לישראל, הרב אברהם שפירא. הרב הראשי הכריע ופסק, שניסוך המים דוחה טומאה בציבור.

לפני כן שאלו את הרב ישראל אריאל, מי שהיה רבה של ימית וידוע כאיש גוש־אמונים, מה דעתו על המשימה, ורצו לקבל את הסכמתו וברכתו. הרב השיב, כי לא ברור לו אם ניסוך המים דוחה טומאה בציבור, גם ללא הקרבת קרבן, וכן הטיל ספק בעצם אפשרות קיום המבצע, מפני שהניח שלא יקבלו היתר כניסה להר הבית למטרה זו. במקומו הציע להם רעיון אחר – שכהן אחד יעלה למקום העזרה בהר הבית כשמנורה קטנה בידיו וידליק אותה שם. לא ברור למה נתכוון הרב אריאל, אולי לנר התמיד, אולם הצעתו לא נתקבלה. בתנועה החליטו לבצע את המשימה ולעלות להר הבית, למקום העזרה, ולנסך שם את המים כדת וכדין.

כשהעלו את הרעיון של ניסוך המים הציע חבר "התנועה" ישראל שניידר לתת פומבי למבצע, לצאת בגלוי למעיין השילוח שבכפר סילוואן ולשאוב את המים ברוב עם ובהדרת מלך, בשמחה ובריקודים, ואחר־כך לעלות לשער המוגרבים ולבקש אישור להכניסם להר הבית, על מנת לקיים את מצוות ניסוך המים. אם, בצפוי, הרשות לא תינתן, אז להוריד את המים לרחבת הכותל המערבי ולהמשיך בטקס חלוקת המים והפצתם בבתי־הכנסת של ירושלים, שישמשו לנטילת ידיים של הכוהנים העולים לדוכן, כלומר כעין תחליף לניסוך המים המקורי.

הרעיון של ניסוך המים התגלגל, עד שהגיע גם למשרד הדתות ושם כנראה לא רצו להיכנס להרפתקה ודחו את הרעיון על הסף. לכן הוחלט בקבוצה לחפש כוהנים שיתנדבו לבצע את המצווה. ואכן, נמצאו שלושה כוהנים, אחד שינסך את המים ושניים אחרים שיהיו ברעותו בדומה למה שהיה בימי המקדש: "שבעת ימים קודם יום הכיפורים מפרישין כהן גדול מביתו – ומתקינין לו כהן אחר תחתיו, שמא יארע בו פסול". אנשי "התנועה" המירו והתקינו שניים תחתיו. שלושת הכוהנים היו: דוד צבי בן פריץ, ויוסף ובנימין בן מאיר. השלושה החלו מיד ללמוד דיני ניסוך המים. בעצה אחת עם רבנים טרחו ואספו את כל הדרוש לביצוע המשימה הקדושה – בגדי כהונה שהותאמו למידותיהם של הכוהנים, וכן כלי השרת לקידוש ידיים ורגליים ולניסוך – ומיד החלו בניסויים ובבדיקת אפשרויות הביצוע במקום, כשלידם מסייע חבר "התנועה" יקותיאל בן יעקב.

בעצת חבר אחר של "התנועה", יוסף אלבום, הוחלט לארגן מניין יהודים שיהיו מוכנים לעלות לשטח העזרה להר הבית, כדי לאתר את המקום המדויק ולהתאמן שם בניסוך המים, על כל פרטיו ודקדוקיו. כדי שכלי השרת וכלי הקודש שיקחו עמם לא יבלטו בכניסה להר הבית, הם התבקשו להביא סלים מלאים בפירות ובצרכי מאכל ומתחתם להחביא את הכלים והבגדים שנועדו לניסויים. אחד משלושת הכוהנים שעליהם הוטלה המשימה נסע לאורג בגדי הכהן הגדול הידוע הרב דוד אלבום ומד לעצמו ולחבריו את הבגדים המיוחדים: מגבעת מיוחדת, מכנסים, וכתונת אבנט ארוגה במו ידי הרב אלבום. הרב גם בחר להם, מגנזך המקדש שברשותו, שני כלי שרת, אחד מנחושת לקידוש ידיים ורגליים והשני מכסף לניסוך המים.

מצוייד בכל אלה תירגל הכהן בעבודות הללו עד שהתמחה. בערב יום הכיפורים לקח עמו את מלוויו ועוזריו, מניין במספר, ועלה למקום המקדש, כפי שתואם מראש, לחפש את המקום המיועד ולנסות לנסך את המים, בתורת איכון גרידא.

החבר יוסף אלבום, שהגיע למקום כמתואם, ראה את העדה מחכה בשער וכל קציני המשטרה עומדים הכן בהר הבית. ההוראה ניתנה: "הכניסה רק בשתיים". אלבום, שאין זו לו פעם הראשונה להיקלע למצבים דומים והוא מכיר היטב לקציני הר הבית, ניגש לקצין עזרא ציון, שאנשי "התנועה" מכנים אותו "הסולטן המסמל ציונות מסכנה כבימי עזרא", ושאל אותו "מה יום מיומים? למה ההגבלה?" "תלוי מי הבאים ואיך באים", השיב לו הקצין. רוב הבאים היו צעירים נמרצים, ידועים בפעילותם לשיקום "חורבן הבית". אלבום ביקש מן הקצין ציון עזרא שירשה לו להכניס עמו את כל הכבודה, "על אחריותי האישית". הקצין נעתר לבקשתו.

בראש נכנסו הכוהנים דוד יהודה ובנימין ואחריהם הלוי אריה בר יוסף ולאחר־מכן הישראלים יוסף אלבום, יקותיאל בן יעקב, א. בנפרדז', ישראל שניידר, יואל לרנר וג. עוזרי, יחד עשרה במניין. הם צעדו בדרך הרגילה עד שהגיעו לפינה הדרומית־מזרחית, שם התיישבו בצל האילנות כשהם ממלמלים בלחש: "יהי רצון שאשרה זו תעקר מאצל מזבח ה'" והזכירו את עבודות הכוהן הגדול בבית קודשי הקודשים ביום הכיפורים, שהשם המפורש של הקודש ברוך הוא יוצא מפיו בקדושה ובטהרה, והעם משתחווים בשמעם.

בינתיים, כיאה לצהרי היום החם, הוציאו כולם בקבוקים ומימיות, רחצו ידיים, בירכו ואכלו ושתו ובירכו ברכה אחרונה ואיחלו זה לזה ולכולם ולכוהן את חידוש ימינו כקדם והצלחה במעשה ידיהם ובידיו של הכוהן.

תוך כדי כך בא שוטר יהודי ופקודה בידו מהקצין עזרא ציון "לרדת ולהזדרז, כי תפילת המוסלמים הגיעה". בלב קרוע קמו והמשיכו בסיור והגיעו לפתח העזרה, פנו שמאלה והגיעו למקום המקדש (המזבח) ושוב קידשו ידיים ורגליים וניסכו ושפכו מים על רצפת העזרה במקום המזבח. יש להדגיש כי הניסוך נעשה רק לשם אימון גרידא. יוסף אלבום נישק את רצפת העזרה ואחריו ישראל שניידר וכן הכוהנים. זקיף מוסלמי שהיה במקום הזעיק מיד את המשטרה, בקשר אלחוט: "העולים להר הבית משתחווים!" הקצין עזרא ציון פקד: "לעצור את כולם עד שאגיע". ובינתיים כולם רחצו שוב וניסכו שוב וצילמו והסריטו.

הקצין עזרא ציון הגיע למקום התרופה, ושאל: "מי השתחווה כאן?" והשוטר המוסלמי הצביע על אלבום. מיד ציווה ציון להוציא אותו. אלבום ניסה להצטדק: "רק נשקתי, לא ידעתי שגם זו היא עבירה", אך הקצין בשלו: "הוציאו אותו!" מיד הוציא הזקיף המוסלמי את אלבום החוצה, ושוטר אחר הוציא את הצלמים. שאר חברי "התנועה" התפזרו לכל עבר, אלו למזרח ואלו לצפון, ואילו הכוהן ומלוויהו פנו לצפון־מערב ההר, שם פשט הכוהן את בגדי החול שלו והסתובב לכל אורך הכותל המערבי בבגדי הקודש (הכהונה).

אף שלא הצליחו הפעם כל־כך באימוניהם הוליטו להמשיך בהכנות למשימה הקדושה. ביום הראשון של חול המועד סוכות ירדו – והכעס על אמת – הכוהנים דוד ויהודה הישראלים יקותיאל בן יעקב, ב. גפשטיין, א. לודרברג, ישראל שניידר ואחרים אל מעיין השילוח, לשאוב מים בשמחה ובששון, תוך ריקודי מצווה, לשימוש המקדש. את המים איחסנו בכלי פלאסטיק סגורים, עד למועד הקרשתם ביציקה לכלי השרת, בשטח העזרה אשר בהר הבית. נוסף על כך תוכננה שאיבת מים ברוב עם ובהדרת מלך ליום רביעי של חול המועד סוכות. התהלוכה יצאה מהכותל המערבי, בשירה ובריקודים, בהשתתפות קהל רב, אולם כשהגיעה לכפר סילוואן (מעיין השילוח) נוכחו האנשים לדעת שהאינתיפאדה הקדימה אותם. כדי שלא לסכן את הנוכחים הוחלט לוותר על השאיבה והכל חזרו כלעומת שבאו.

בהושענא־רבה – היום הגדול – בשעה עשר לפני הצהרים, עלו הכוהנים ועמם חברי "התנועה" להר הבית. הכוהן בבגדי הכהונה קידש את ידיו ורגליו בכלי השרת מנחושת, שנתנך למטרה זו, וניסך את המים שהביא עמו ממעיין השילוח על רצפת העזרה, במקום המזבח, בכלי שרת של כסף כדת וכדין. הזקיף המוסלמי ממשטרת הוואקף, שהשגיח בפולחן מוזר זה, תפס את כלי־השרת וזרק אותם אל מעבר לחומת העזרה. המנסכים מיהרו לקחת את כלי־השרת ש"חוללו" ופנו החוצה. בשער פגשו את הקצין עזרא ציון וסיפרו לו על "ההטרדה", כלשונם, שגרם להם הזקיף המוסלמי. עזרא ציון שלח שוטר יהודי ללוות את אנשי "התנועה" ואת הכוהנים, שלא יאונה להם ח"ו כל רע, והחל בחיפוש אחרי הזקיף המוסלמי. מובן מאליו שלא מצא אותו.

עד כאן האודיסיאה של ניסוך המים, אולם היא לא תמה. אנשי "התנועה" מבטיחים חגיגית, כי בשנה הבאה עלינו לטובה יוכלו לנסך מים על גבי העזרה בקלות יותר, יחד עם יתר עבודות המזבח, כלומר יוכלו להקריב קרבנות בפאר ובהדר ובנוכחות עם רב. אמן ואמן.

هكذا من الأصل

כי בנפשנו הוא

ביום ששי, 2 בדצמבר, במלאת שנה להתקוממות בשטחים, התקיים בירושלים כינוס של נשים הקורא לשלום. בכינוס דנו בעמדות פמיניסטיות על הכיבוש.
בפנל השתתפו – סמירה חורי (נשים דמוקרטיות בישראל); לילי מועד (תנועת שלום); חנה ספרן (מקלט לנשים, חיפה); עמאל ערורי (בשם המגורשים); מרשה פרידמן (חיב לשעבר), לאה שקדיאל (ירוחם); כרמל שלו (משפטנית); ונציגה מהשטחים (שלא הזדהתה בשמה).
את הדיון הנחתה נבילה אספניולי, סוציולוגית מנצרת.
בתום הדיון הצטרפו הנשים להפגנה של נשים בשחור, נגד הכיבוש.

אראלה דאור ובלהה דבורי מדווחות

כל פעם שמתארגנת קבוצת נשים להביע דעה, לצאת במחאה, לקיים הפגנה, מיד נשאלת השאלה – מדוע נשים. שאלה זו אינה מופנית לכל קבוצה אחרת, כמו: אמנים, סופרים, אקדמאים, מהנדסים וכיוצא בזה, המפרסמת כרוזים או מפגינה. מקובל כי לקבוצות יחודיות הזכות להתכנס תחת כותרת אחת, ועצם ההשתייכות לקבוצה מוסיפה להפגנה/מחאה משקל ותוקף – קבוצה שלמה עומדת מאחוריה. רק כאשר נשים מתכנסות, הדבר מעורר פליאה ואת השאלה, מדוע נשים. וכי הנשים אינן קבוצה יחודית?

ומדוע לא נשים?

כאשר נשאלו הנשים המפגינות נגד הטילים הגרעיניים בגרינהאם קומון, אנגליה, „מדוע נשים", הן ענו – גם לנשים מגיע להשמיע את קולן ואין להתבכסותן במחאה נגד נשק גרעיני נגיעה ישירה למערכת היחסים בין המינים.

בכנס נשים לשלום שנערך בירושלים ב־2 בדצמבר התשובה היתה פשוטה, ישירה ומיידית – כי בנפשנו הוא. יצר הקיום העצמי אינו מאפשר אחרת. ללא שלום אנו, הנשים, חשופות לאלימות, אשר גדלה ככל שמצב הלוחמה מתמשך.

המחאה של הנשים בגרינהאם קומון היתה נגד סכנה מוחשית אמנם, אך רחוקה – טילים גרעיניים. אצלנו הסכנה מיידית. היא דורשת פעולה מיידית. שאיפה אחת איחדה את כל המשתתפות – ישראליות – יהודיות וערביות ופלשתינאיות – והיא: למצוא את המשותף ולפעול יחד. לא על ידי ביטול השוני, כל אחת מהדוברות בכנס הציגה את נקודת מבטה, אלא מתוך פלורליזם והכרה בזכותו הלגיטימית של האחר. המשתתפות דיברו בשלוש שפות: עברית, ערבית ואנגלית ונבילה אספניולי עזרה בתירגום לדוברות הערבית. רק חלק מהנאמר בדיון: נקודת המבט הכללית (מרשה פרידמן), נקודת המבט הפלשתינאית (עמאל ערורי) ונקודת המבט הישראלית יהודית (לאה שקדיאל) – יובא כאן. מרשה פרידמן ניסתה לעמוד על השאלה הכללית – עמדות פמיניסטיות בקשר לשלום או בזירה אחרת, מדוע כל כך הרבה פמיניסטיות מוצאות שהכיבוש הפך לשאלה העיקרית בחייהן. טענתה היתה, כי קיים קשר בין מצב לוחמה, שבו האלימות מותרת, לבין האלימות נגד נשים: ככל שהאלימות בין גברים מתמשכת, גדלה הברוטאליות בחיי היום יום. המצב בשטחים מתדרדר. גדל מספר המקרים שבהם נעשה שימוש לרעה בכוח, וההתייחסות לתושבים שם במקרים רבים היא כאילו אינם בני אדם ודמם מותר. וקשה להתעלם מנורמות ההתנהגות הברוטאלית הנקנות בשירות בשטחים בחמש הדקות של הדרך הביתה. הגברים מביאים אלינו, הביתה, את אותן נורמות ההתנהגות האלימה ואנו נהיות הקורבנות.

בנוסף לאלימות בבית, מתעצם הפאשיזם. המפה הפוליטית מ־1973 מראה עליה ללאומנות המשיחית. התזוזה ימינה מהווה כר פורה לצמיחת הפאשיזם. הפאשיזם, כפי שההיסטוריה מראה, מלווה ברמה גבוהה של שוביניזם נגד נשים. אם הפאשיזם ישלוט, מצבנו יהיה קשה, אמרה פרידמן, וסיפרה כדוגמה על המקרה של תמר פורמן. תמר פורמן עמדה לתומה וחיכתה לחבר בתחנה המרכזית; אבל, על החולצה שלבשה התנוססה הסיסמה – „חופש העיתונות". זה הספיק כדי לעורר עליה את חמתה של קבוצת גברים שהתגודדה בתחנה. הם החלו להקיף אותה תוך איומים וקריאות גנאי. במצוקתה פנתה לעזרה לחיילים שהיו בסביבה, אך גם מהם לא באה

לאה שקדיאל

הישועה ולעומת זאת קראו לעברה קריאות גנאי: זונה, בוגדת.

הכיבוש מעודד את הפאשיזם כי הוא צומח מהגישה שמתחילה ב„אנו שולטים בכל הארץ" וממשיכה ל„הזכותנו לשלוט בכל הארץ". ונגד הזכותנו לשלוט קשה לעמוד.

את הכאב והסבל של החיים תחת הכיבוש תיארה עמאל ערורי מאל־בירה. בעלה הוא אחד מהקבוצה של עשרים וחמישה שעתרה לבית המשפט לביטול צו הגירוש שהוצא נגד חבריה. הגירוש לא בוטל; רק לאחד מהקבוצה איפשרו להישאר, והוא נמצא כיום במאסר.

משפחת ערורי למודת סבל. הבעל בילה שנים במאסר ללא שיוגש נגדו כתב אישום, והוא הוכרז כאדם מסוכן למדינה אפילו כאשר הוא נמצא מחוץ לגבולות.

לאה שקדיאל הביאה מימד אחר לדיון. היא לא דחתה את היסוד היהודי־לאומי־היסטורי, אלא האירה אותו מנקודות מבט אחרות. מתחילת פעולתה הפוליטית, כך סיפרה שקדיאל בכנות הנכנסת ללב, היתה בגוש אמונים כמחאה נגד הבורגנות. אולם לאחר זמן מה גילתה כי גוש אמונים אינו נותן את התשובה החברתית. בשלב ראשון התברר לה, כי גוש אמונים מתעלם מהמתי העם היהודי הבעיות החברתיות שלו.

השלב השני היה ההכרה, שגוש אמונים מתעלם כליל מהערבים הגרים בארץ. היא הבינה שיש לחלק את הארץ וכך הגיעה לתנועת „עוז ושלום" (נתיבות שלום). היא התיישבה בירוחם כדי לתת מענה לבעיות החברתיות שבעיירות הפיתוח.

שקדיאל אינה רואה סתירה בין חלוקת הארץ והאמונה הדתית. סימוכין הביאה מן התנ"ך, מסיפור חלוקת הארץ בין אברהם ולוט. תנועת השלום, מודעת שקדיאל, אינה נותנת את הדעת על כך שלשלום יש מקום חשוב ביהדות. השלום שאנו מכירים שייך להשקפת עולם מוניסטית: קבוצה שלטת מוכנה לקבל קבוצה אחרת בתנאי שהאחרונה תקבל עליה את הפילוסופיה ואת כללי ההתנהגות של הקבוצה השלטת. „אולם זו אינה הדרך", אומרת שקדיאל ומוסיפה: „יש להתאמץ ליצור שלום של פלוראליזם. שלום שבו מכבדים את האוטונומיה של האחר."

שקדיאל הגיעה להכרה פמיניסטית כחלק מהתפתחות כושר ההבחנה שלה ובהקשר זה היא מבהירה: „טעות לחשוב שהמאבק הלאומי מקדם את הפמיניזם. במצבים של מצוקה חברתית, יש לנשים פתחים להשיג הישגים וכוח זמניים. אבל, כאשר מצב המצוקה נגמר, הכל חוזר לקדמותו, אחורנית. עלינו להבחין בכך בצורה מודעת ולעבור למיסוד הכוח: עלינו לתת כוח זה לזר".

הדוברות האחרות, כרמל שלו, משפטנית שחוקרת את המצב בשטחים מאז תחילת האינתיפאדה; סמירה חורי מנשים דמוקרטיות בישראל, לילי מועד מתנועת השלום וחנה ספרן מהמקלט לנשים בחיפה חיזקו את הדברים שנאמרו והדגישו כי המשותף הוא הרצון לשלום והאמונה כי ניתן להשיג אותו.

מה שעודד אותי – אם מותר לי להוסיף נימה אישית – היה שאחת הפלשתינאיות שהשתתפה בכינוס קמה ואמרה שהיא מבינה שיהיה הרבה יותר קל להשיג מדינה פלשתינאית מאשר מדינה פמיניסטית. האם הגענו להכרה שהמאבק הלאומי כשלעצמו אינו מספיק, עשינו צעד גדול קדימה.

אראלה דאור

נשים בשחור מפגינות צילום: רחל אוסטרוביץ

בנשים מרחבי העולם יש כוח

מאות נשים מרחבי הארץ והעולם, כולן לבושות בשחור, היו שם וכולן באו להביע הזדהותן לצורך בהידברות, במציאת פתרונות אנושיים לסכסוך המתמשך באזורנו. ועשרות ברכות נתקבלו בכנס מנשים יהודיות ומארגוני נשים ברחבי העולם. באו נשים יהודיות, חילוניות ודתיות, בנות עיר ובנות כפרים וקיבוצים, נשים ערביות ופלשתינאיות מכפרים בישראל ומן השטחים, מכל גוני הקשת הפוליטית, כולן היו שם מתוך השאיפה לסיום שפיכות הדמים והדיכוי. נאמר שם, כי כנשים פמיניסטיות אשר פועלות נגד דיכויין בחברה הן רגישות לדיכויין של קבוצות אחרות ושל עמים אחרים, גברים ונשים כאחד. לדעתן, כללי המשחק מפלגים את העולם לתוקפים ולקרבנות, למנצחים ולמנוצחים, לכובשים ולנכבשים, לא הם אלה אשר יובילו את הצדדים לפתרון צודק של הסכסוך הישראלי־פלשתינאי.

מרשה פרידמן, מי שהיתה חברת כנסת בין השנים 1973־1977, הינה מבאות הכנס. מרשה פרידמן: „כנס זה בא על מנת להשלים את הכנס הבין־לאומי הפמיניסטי שהתקיים בשבוע שעבר בירושלים ואורגן על ידי הקונגרס היהודי אמריקאי. נשים רבות בארץ ובעולם חשו שכנס פמיניסטי־יהודי לא יכול להתקיים בירושלים בימים אלה מבלי שתעלה בו התייחסות מעמיקה וישירה לנושאי הכיבוש בשטחים וההתקוממות ומולה התגובה הישראלית. כנס זה הינו ראשון לבאים אחריו המטרות הן ליצור במה אידיאולוגית להידברות ולאפשר לנשים מכל המגזרים לשמוע ולהשמיע דברן, בתקווה להפוך את המחאה לשינוי פוליטי. במסגרת הקונגרס הבין־לאומי לא הצלחנו לשלב כנס זה ועל כן הוא מתקיים בנפרד, אך צמוד לכנס, ביוזמת תנועות הנשים בישראל."

פרידמן, המתגוררת בארה"ב, מספרת: „בארצות־הברית אנחנו עוסקים בהקמת קבוצות הידברות של נשים יהודיות ופלשתינאיות ואני מקווה כי תקומנה קבוצות מעין אלה ברחבי העולם. יש בי אמונה, כי כקבוצה מגובשת, אנו הנשים יכולות לגרום ללחץ חברתי במגמה לשנות את המצב הקיים".

אסתר עילם, פעילה פמיניסטית: „במשך השנה האחרונה, מאז פרוץ ההתקוממות בשטחים, הבשילו רעיונות לפעולה. אנו, נשים יהודיות, ערביות ופלשתינאיות, עברנו כברת דרך, שהחלה בחלום ראשוני אשר פינה את מקומו להתגבשות. בכנס זה אני רואה כינוס של גיבוש וסולידריות, אשר יסלול את הדרך להמשך פעילות משותפת".

רב היה חלקן היחסי של הנשים הפלשתינאיות בכנס ובראשן נבילה אספניולי, סוציולוגית מנצרת.

לצידן השתתפו בכנס נשים אמריקאיות וביניהן רבניות קהילה, נשות תקשורת ואקדמיה וכן חברות תנועות נשים בישראל – כולן לבושות בשחור – כדי להתאסף עם תום הכנס למחאה שקטה ב„כיכר פריז" אשר בירושלים, אותה הפגנה מתמדת של „נשים בשחור", המתקיימת מדי שבוע בשלוש הערים הגדולות בסימן „די לכיבוש".

את האפקט המצטבר של הכנס מסכמת המשוררת ברכה סרי, אם לשני ילדים בגיל הגיוס לצה"ל: „זה נותן כוח אדיר, לדעת שאנו לא לבד במאמצינו להשיג את השלום וכי ארגוני נשים מרחבי העולם תומכים בנו ומחזקים את ידינו. הגדולה של העניין בעובדה שנשים פועלות באופן אנונימי ומתוך מניע טהור. עד להשתתפותי בכנס זה לא ידעתי כי קיים מאמץ כה אדיר לשלום באזורנו מצד נשים ברחבי העולם."

בלהה דבורי

משתתפות הכינוס (משמאל לימין): אסתר עילם, מרשה פרידמן, נבילה אספניולי, ... צילום: בלהה דבורי
רחל אוסטרוביץ

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

הידעת לחנוכה...

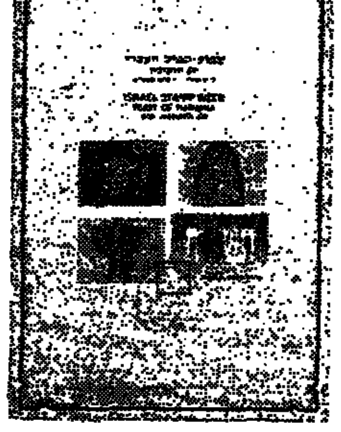

הידעת שאתה נמצא היום, בעצם יחד עם כולנו, ממש באמצעיתו של „שבוע הבול העברי"?

רשות הדואר החליטה, הכריזה ופתחה אותו בצורה חגיגית ורשמית בשמונת ימי החנוכה.

טקס הפתיחה התקיים (אני מקווה, כי לא הייתי שם) בדיזנגוף סנטר עם הדלקת הנר הראשון, במעמד מנכ"ל רשות הדואר, סגן ראש עיריית תל אביב, מנהל השירות הבולאי, יו"ר אגודת סוחרי הבולים, יו"ר התאחדות בולאי ישראל וקהל רב (אני מקווה, כי לא וכו'...)

ורשות הדואר גם הכריזה, שהשבוע הזה היא מסורת חדשה שנוספה בחנוכה לסופגניות, לסביבונים וללביבות (אני מקווה, כי לא וכו'...).

יש מחלות גם אחרי הפוליו

זה שהבוזירות ניצחו את הפוליו וגירשו אותו מן הארץ, לא צריך לטשטש בציבור אשליות כוזבות.

אנחנו עדיין מוקפים, הרץ במאווירינו האכזריים והשואפים להשמידנו, גם בחיידקים ובבקטריות, כמו הסטפילוקוקים, הקולי, הסלמונלה, הגלידה ועוד ועוד בני שחץ ועורודיים, הקמים עלינו לכלותנו.

אז חברת „קולגייט פלמוליב" פיתחה מוצר חדש „וייפ אובר" – בתרגום חפשי „למחות מחות שמי ה'".

המוצר נועד להשמיד חיידקים ובקטריות בכל אשר יימצאו.

מה שצריך לעשות הוא להתיז את החומר על האריחים ולנגב.

הלואי שעם האויבים האחרים זה היה הולך כל כך קל...

המחיר: 6.95 ש"ח ולהשיג בסופר־מארם ובהיפר־כל.

מרבה נכסים מרבה דאגה

אם לא היתה לך מכונית, אכפת היה לך על איזה דלק היא נוסעת?

אם לא היתה לך מכונת כביסה, אכפת לך אם נוזל כביסה הוא יותר טוב מאבקת כביסה?

אם אין לך מדיח כלים, אכפת לך שההמצאה האחרונה בשטח חומרי ההדחה הוא לא אבקה ולא נוזל אלא טבליות?

אז אם יש לך מדיח כלים, כדאי שתדעו שCLEAN FABS הן טבליות למדיח כלים המיוצרות בדנמרק, וכל טבלית מכילה בדיוק את הכמות הדרושה להפעלה אחת של המדיח.

זה יותר קומפקטי, מדוייק במינון, אינו מכיל כלור ופוספטים, ואריזה של 36 טבליות המקבילה בשימוש ל־2 ק"ג אבקה, שוקלת רק 580 גרם ועולה 10 ש"ח.

זהו שאמרנו, מרבה נכסים, מרבה דאגה: אבל מה?

מרבה נכסים...

זה שהפגז'יה מוצאה בדרום אמריקה ושהיא עסיסית ומצמצמת ויש בה ויטמינים A ו־C זה שום דבר לעומת העובדה שהעונה נגמרת בינואר: או למה אתם מחכים?

בשלו לכם אותה – לפי המתכון הנמצא פה מטול, בעמוד זה ממש.

נון בית
מפירות העונה

אמנון בפג'ויה

רשימת החומרים:
4 דגי אמנון בינוניים.
½ ק"ג פג'ויה.
2 – 1½ כוסות יין לבן יבש.
2 – 1½ כפות גדושות דבש.
40 מ"ל ג'ינג'ר טרי חתוך לרצועות דקיקות.
2 בצלי בריסה.
1 שן שום.
2 כפות ברנדי.
2 לימים או לימון.
מלח ופלפל לבן.

אופן ההכנה:
1. להרתיח בתוך סיר קטן יין לבן עם דבש, ג'ינג'ר, מיץ לימון סחוט משני לימונים, פרוסות דקיקות של שום, מלח ופלפל לבן. להוסיף פרוסות כרישה ופרוסות פג'ויות מקולפות. 2 דקות לפני שמורידים מהאש.
2. לפרק מהדגים את אידרותם, את הפילטים, להניחם בתבנית חרס או פאיירקס.
3. לשפוך עליהם את הרוטב, להוסיף ברנדי ולאפותם מכוסים בנייר כסף 10 דקות בערך, בתנור מחומם היטב לטמפרטורה בינונית־גבוהה.
4. להגיש עם פרוסות עבות של פג'ויה טרייה.

הכיוון מעריב
קרא ביום שישי:

ג'יוס כהלכה סא"ל משה הגר־לאו, סא"ל רון שכנר, רס"ן מאיר קראוס, קציני מילואים בוגרי ישיבות ■ אברהם תירוש

'פתח' בתוך הקו הירוק חוליית מחבלים ובה חיילי צה"ל ערביים ■ אמיר גילת

משה הגר־לאו

מעריב־סופשבוע:
צה"ל, מילכוד האינתיפאדה עמנואל רוזן ● אידה נודל, שנה אחרי: הכוחו – יעל מרכלמר ● וסליחה שטמתם אל־עיל – יהונתן גפן ● ד"ר פיליס צ'סלר, פמיניסטית: האשה היא עדיין העבד של הגבר – אורית הראל ● אריאל זילבר, קאמבק – אבי מרגנשטרן

מעריב־שבת:
מעשה המרכבה, ההצגה נמשכת – יוסף חריף ומנחם רהט ● ראש המשלחת הסובייטית: תודה לחיילים הישראלים – עודד גרנות ● במזרח ירושלים אומרים: כל פודל יבוא יומו – אביטעם בן־יוסף ● דר"ח – אמנון אברמוביץ ● המאפיה בסיציליה: משפחת קורליאונה יצאה למלחמה – מיכל פלג

אריאל זילבר

מעריב־נוער:
דורים הקשה. הסרט על פי ספרו של צ'ארלס דיקנס – עדית שמגר ומשה דוד ● טלוויזיה – דליה רבינקין

מעריב־קריה:
הרל'שית של יעקב לוינסון — צבע שדמי

מעריב־תל אביב:
הרעל והתחרה. מבט להכרה מתירנית – ריקי ריבלין

מעריב־ספרות:
סיפורת צעירה — אמנון נבות על ענר שלו, תמר משמר על דורית פלג

אידה נודל

מעריב־דעות:
יוכי אליצור, ארז ביטון, חנוך ברטוב, עדה דיכשנץ, משה זק, יגאל לב, אפרים סידון, שמואל שניצר

מחפש כיוון לשישבת? קרא מעריב יום ו'

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 ,920, 910 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקוי בנין, דהיינו: בנית תוספת מגורים, בקו בנין 4.00 מ' ולפי הקיים לאחר ההפקעה לצורכי ציבור) בצד הצפוני ו־4.34 מ' בצד המערבי פרט למהווה הגבלות בקו בנין 3.14 מ' במקום 5.00 מ' המותרים שעל החלקה: 265 בגוש 18172 רחוב אחד העם עיר נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעירית נהריה.
כל מי שיש לו התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

קבלת מודעות 24 שעות נדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

49 השניות האחרונות ביססו את נצחון הפועל על היוונים

מאת מנחם בלום

שבע נקודות ב־49 השניות האחרונות. זהו למעשה סיפור משחק הפתיחה של בית רבע הגמר של גביע קוראץ' בין קבוצות הפועל ת"א ואולימפיאקוס פיראוס - 98:101 (35:50).

שחקני הפועל סבלו מחוסר יציבות במשחק. לצד דקות מעולות היו רגעים רבים מדי שבהן נרדמו ה"אדומים" ואיפשרו ליוונים לשוב לתמונת המשחק.

כוכב המשחק היה דניס ויליאמס. הרף מהלת השפעת הצליח להרס ביוונים ולשגר כמה "אסיסטים" נפלאים לחבריו. הקלע הבולט במשחק היה לינטון טאונס, שקלע חמש מתוך שבע הנקודות האחרונות של הפועל ובסך הכל קלע 37 נקודות, מתוכן חמש שלשות מבריקות. עמוס פרישמן היה מאופק בהתקפה, אך בהגנה עשה עבודה מצויינת על קריסטודולו שצלף ללא הרף עד שפרישמן שם עליו עין.

ג'יימס טרי היה בכושר קליעה בינוני, אך בריבאונד הוא שלט ללא עוררין והארוך לאסוף היה הפעם חלש. משחקה הקבוצתי של הפועל היה יעיל והשחקנים לא הסתבכו בביצוע עבירות מיותרות.

הקבוצה היוונית לא הלהיבה אותנו. שני שחקניה האמריקאים מהווים את הציר המרכזי במשחק הקבוצה וכנראה שכוחה של אולימפיאקוס יהיה במגרשה הביתי הלוהט.

פתיחת המשחק היתה שקולה. רק בדקה ה־10 לאחר פסק זמן של יעקב אידלר עברה הפועל לשמירה אזורית ומשחקה החל להיות טוב יותר. טאונס החל לצלוף ועד למחצית קלע 18 נקודות ואז הלך וגדל יתרון הפועל.

עם פתיחת המחצית השניה הפועל עוד העלתה את יתרונה ל־17 נקודות הפרש, אך היוונים במשחק איטי הרציאו את העוקץ ממשחקה של הפועל והצליחו לצמק את התוצאה עד ל־6 נקודות, אך לא יותר ואז הגיעו 49 השניות האחרונות שרק עבורן היה כדאי להישאר באולם אוסישקין.

שפטו פראני מאיטליה ומוטארד מבלגיה לעיני 1200 צופים.

נקודות להפועל: טאונס 37, ויליאמס 35, טרי 16, פרישמן 7, לאסוף 4, אמסלם 2.

נקודות לאולימפיאקוס: סקארי 21, מידנסון 16, קריסטודולו ומינאסיס 14 כ"א, קאבוריס ופאפאס 6 כ"א, איקונומו 5, פאאיוטוס 4.

חולית קישור – יצחק שתיל

היעדר קלעים

מאת יצחק שתיל

קבוצת הפועל ת"א הדליקה אמש נר חמישי של חנוכה, בסימן נצחון על הקבוצה היוונית, אולימפיאקוס פיראוס בהפרש של 15 נקודות.

פתיחות טובה לכל הדעות לעונת משחקי גביעי אירופה השנים בישראל. אולם, מי שצפה במשחק, אינו יכול שלא להיות מוטרד מכמה תופעות שהתגלו במשחקה של הנציגה התל־אביבית בגביע קוראץ'. בראש וראשונה, משברים של עליות ומורדות; רעיכה והנצודדות. אי־דיוק בקליעה ואובדן שליטה בפרקי זמן לא מעטים במחצית השניה, כמו למשל באותן דקות בהן הובילה הפועל בהפרש של 17 נקודות ותוך דקות צימק ההפרש עד כדי שש נקודות.

אולימפיאקוס שהיא ללא ספק החלשה בבית זה של גביע קוראץ', לא היתה רחוקה מלסכך את הפועל ת"א, אך שוב, גם לה יש את הגרות שלה כמו משחק חסר אמריקאי של שחקניה.

בהפועל ת"א נתגלתה עובדה מדאיגה של היעדר קלעים. כך למשל, בעשר הדקות הראשונות של המחצית השניה היו להפועל ת"א רק שני קלעים, טאונס וויליאמס ששמרו אותה בתמונה. שני שחקנים אלה שקלעו יחדיו 72 מתוך 101 הנקודות להפועל הם ללא ספק נשק חשוב ויעיל, אך בשבוע הבא מול דראר היוגוסלאווית באוסישקין יהיו הדים קשים יותר ובעוד שבועיים בחוץ מול חובנטוד בדאלונה יהיה קשה עוד יותר. אבל הנצחון הביתי אמש מהווה פתיחות ברגל ימין לאדומים שהופיעו אמש בלבן.

הערב בגביע אירופה בכדורסל

משוכה ספרדית גבוהה מול מכבי כבר הערב ביד־אליהו

מאת משה כהן

שחקני מכבי ת"א יכנסו כבר הערב לגוב האריות בפתיחת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות. המכבים יארחו בהיכל הספורט ביד־אליהו את אחת הקבוצות הטובות באירופה, ברצלונה הספרדית, שהגיעה ארצה במטרה ברורה לנקום את תבוסה הידוע בשנה שעברה.

לפחות על הנייר צפוי לנו מאבק שקול ומרתק. במכבי מודעים לכך וגם במחנה הספרדי קיימת דריכות. האלופה הספרדית זכורה לכולנו מהעונה שעברה. במשחק הראשון של בית הגמר התארחו הספרדים בהיכל הספורט ביד־אליהו וכשנותרו שתי דקות לסיום המשחק, הם הוליכו כבר בית זה 101:107, אבל אז עוד שיחק מיקי ברקוביץ בשורות מכבי ובסיום דראסטי הצליחו לחטוף את הגביע לנצחון דחוק – 107:108. במשחק הגומלין לא התקשו הספרדים להביס בביתם את מכבי, שהיתה שרויה באותה תקופה במשבר מקצועי חריף. העימות בין שתי קבוצות המאר הגיע לשיאו במאבק על הכרטיס הרביעי למשחק חצי הגמר. ברצלונה נראתה מעוצמת ודאית לעליה, אבל הפסד אומלל בדקדוס סלל את הדרך למכבים.

גם השנה עומד לרשות ברצלונה סגל שחקנים מעולה, אבל עם שינוי אחד: יותר ניסיון במשחקי גביע אירופה לאלופות. הספרדים מתייחסים בהתלהבות רבה למשחקים ומאמנם הודה, כי גביע אירופה לאלופות מהוה את המטבן של תגיכה.

לעומת השנה שעברה, חל שינוי משמעותי אחד בסגל האלופה הספרדית. מדובר בהחלפתו של מקרואל המצוע בבראבילה ווייסרם, שהגיע לברצלונה היישר מהשיקאגו בולטס. אולם, הספרדים מודאגים מפציעתו של השחקן הזר השני, נוריס, שישחק הערב, אבל מאמנו ציין כי הוא לא מצוי בכושר משחק טוב.

ברצלונה נראית על הנייר מושלמת. לרשותה עומדים שני רכזים מעולים כמו סולוזאבל וחימינז, שבהולט מסוגלים להכתיב את קצב המשחק הרצוי לקבוצתם. הם גם ידועים כקלעים מעולים המאיימים ללא הרף על הסל. שחקני החוץ של הקבוצה הם מיודעינו סאן־אפיפניו וסיביליה, הידועים כקלעים מעולים מחצי מרחק ואף מטווחים ארוכים. מתחת לסל ישחקו כאמור נוריס המתנשא לגובה של 2.06 מ' ווייטרס המתנשא לגובה של 2.11 מ'.

השאלה הגדולה היא כיצד יתמקדו כוכבי ברצלונה בתוך הגעש של יד־אליהו. בשנה שעברה למשל נצמדו אותם כוכבים בביתם בחוץ ע"י הקדנס, אבל וכו בבצלונות קלים במילאנו ואולימפיקי. אם להסתמך על העונה שעברה, אזי לברצלונה יש בעיה כשמדובר במשחקים שקולים. אולם, ביום טוב של הכוכבים קשה לעשות משהו מול האלופה הספרדית.

מאמן הקבוצה גארסיה ראנסס העריך אמש את הצפוי לנו: "יהיה משחק שקול ומתוח". המאמן הביע את דעתו כי סיכויי מכבי להעפיל לשלב חצי הגמר טובים מאוד. הוא לא ראה את מכבי בפעולה השנה ואפילו בקלטת של אחד ממשחקיה הוא לא טרח לחזות. על לאבאן מרסר הוא שמע והוא מוכר לו ממשחקיו בנבחרת ישראל. הוא ציין כי ברצלונה נכנסה בתקופה האחרונה להילוך גבוה ועדיף לשכוח את העבר ולהתבונן באופטימיות לעבר העתיד.

אמש קיימו השחקנים אימון בהיכל הספורט ביד־אליהו. הם דחו באדיבות את הצעת מכבי ת"א לקיים היום טיול בירושלים והמרווחים העיקריים מכך יהיו העיתונאים הרבים שהגיעו מספרד למשחק. ד"ר צבי רול הציע להם לטייל בירושלים ולראות במו עיניהם עד כמה העיר שקטה ויפה.

במכבי מנסים לשמור על פרופיל נמוך. את ההצהרות מעדיפים להשמיע לאחר המשחק. השבוע סבלה מכבי מהעובדה שהיכל הספורט ביד־אליהו היה תפוס לרגל אירועי הבידור של חג חנוכה. אמש קיימו המכבים אימון אחרון לפני המשחק.

אומנם מול מכבי תתייצב קבוצה מעולה, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר בתגובתם של צבי שרף. אם הם יציגו את יכולתם הרגילה – סביר להניח שמכבי תפתח את משחקי בית הגמר ברגל ימין. צריך לזכור, כי העבודה של לאבאן מרסר חזקה בצורה מאוד משמעותית את משחקה של מכבי מתחת לסלים. אומנם מרסר טרם השתלב בצורה מושלמת במשחק הקבוצתי, אבל נוכחותו מאפשרת לקוין מאגי וקן בארלו לשחק יותר רחוק מהסל ולקלוע את מנת הנקודות הרגילה שלהם.

לראשונה במשחקי בית הגמר תעלה מכבי למשחק ללא מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי. אין ספק, כי משהו יהיה חסר לאהדיה הרבים של האלופה הישראלית. אולם, השנים עושות את שלהם ולרשות מכבי עומד צוות שחקנים מעולה.

בנוסף לשחקנים הגבוהים, שלדעתי הם מהווים את אחת מהשלישיות הגבוהות הטובות באירופה, יש למכבי את דורון ג'מצ'י, סרס ה"קפטן" מחייב אותו לאחריות רבה גם ברגעים הקשים ואת מוטי דניאל שנהפך לנשק הסודי של הקבוצה, בעיקר ברגעי המצוקה. את משחק הקבוצה ידכוו לסירוגין חן ליפין ודילי סימס. אם הקבוצה תציג את יכולתה הרגילה וברצלונה לא תבהל מהר הגעש של יד־אליהו מצפה לנו חוויית כדורסל מהנה. בכל מקרה, לא כדאי להחמיץ.

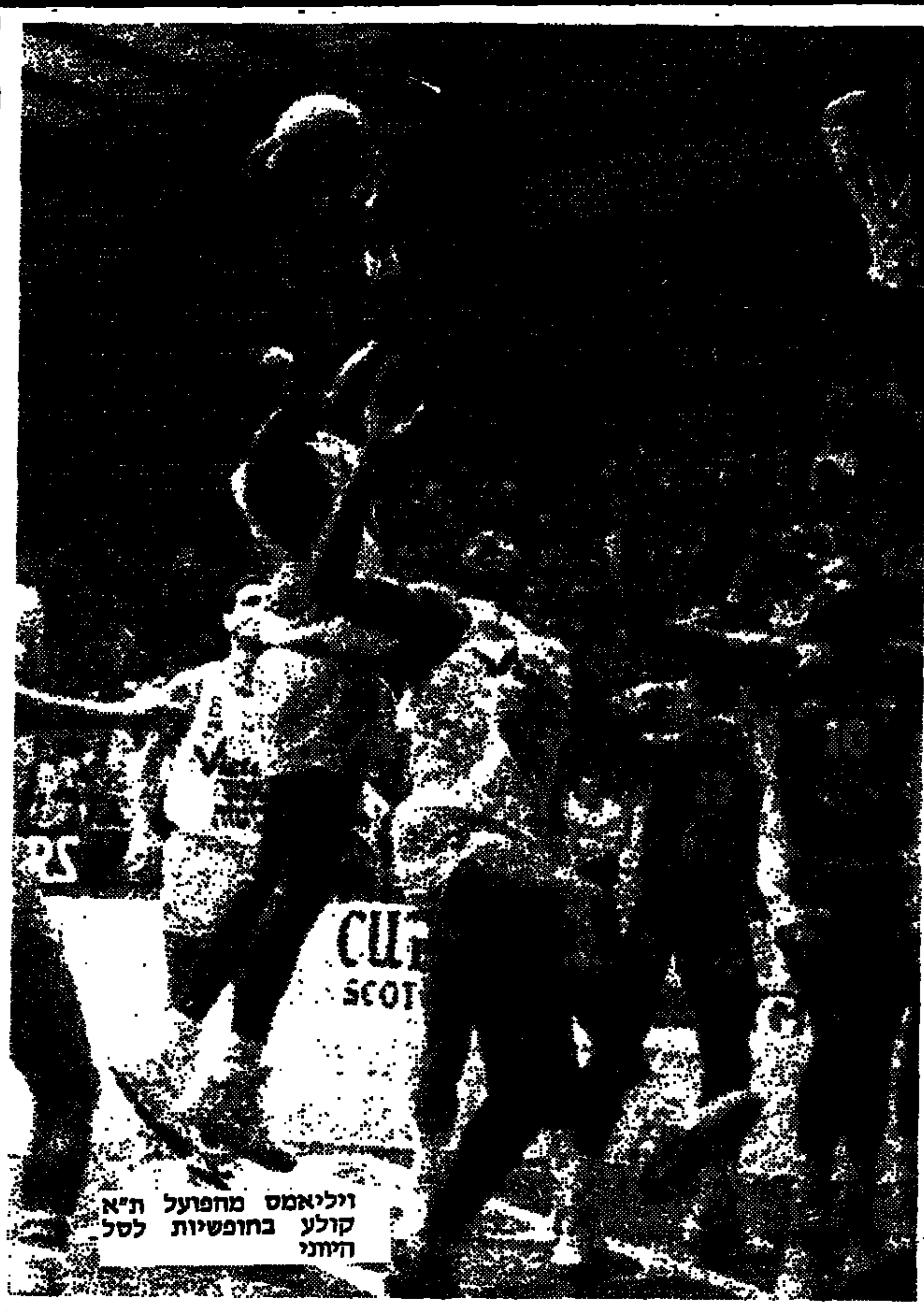

ויליאמס מהפועל ת"א קולע בחופשיות לסל היווני

ה"דרבי" הכי פוליטי

מאת ניסן פרידמן

לאחר שני מחזורים מעניינים למדי, צפוי המחזור הבר־מצווה (13) של העונה להיות מרתק לא פחות. את המתח והעניין יוצרות תוצאות מפתיעות, צפיפות בצמרת ובתחתית והרבה שערים. זה מה שקרה במחזורים ה־11 וה־12, שהניבו תוצאות גבוהות ובלתי צפויות.

המשחק המסקרן של השבת יהיה דווקא בין שתי קבוצות הקרובות יותר להלק התחתון של הטבלה. הפועל ירושלים (10) תארח את בית"ר ירושלים (9) ב"דרבי" ראשון העונה במגרש צר המידות הישן בימק"א. תחת המגרל שידע ימים יפים ולוהטים יותר, כמו גם צפה בדראמות רבות, ומן הראוי שייכנס כבר להיסטוריה וישמש רק את הסטטיסטיקאים והנוסטאלגים. אבל, עובדה, ימק"א מארח את ה"דרבי" הלאומי גם בעונת 1988/89. זהו ה"דרבי" הכי פוליטי במדינה. מאחורי בית"ר עומד בית זבוטינסקי סלו, הליכוד, משפחת ריבלין וחלק ניכר מהעם הפוחד בציון. מאחורי הפועל יעמוד מערך איתן של פרעם וחבר וכל מי שהדגל האדום עדיין יקר לו. גם סביב המגרש עצמו התפתח ויכוח ציבורי ופוליטי, ובירושלים עדיין מפנטים ל"מות המשיח", כשיקום האיצטדיון החדש, שיוכל להכיל ב"דרבי" 20,000 צופים חוגגים, נלהבים ומרוצים, אם לא מהתוצאה לפחות מהחוויה המושבים.

48 שעות לפני שבת

מה שקשור לצד המקצועי, קשה להמר על התוצאה. כן, אני שומע אתכם ממלמלים: ל"דרבי" חוקי... מלמליאן ושות' מתעוררים למשחק אחד גדול, בכל פעם שנדמה שהם "על הפנים". אך, הפר־הבל שלהם העונה די מאכזב. זו לא אותה קבוצה אגרסיבית שהריצה המונים לציציים. הפועל מנסה לבנות שוב תשתית לאומית. יש לקבוצה הרכב די אפור, אך מסוגל לתת פייט רציני לכל קבוצה. הבעיה נקצעה בהתקפה. הפועל הבקיעה עד כה רק 7 שערים. מה קורה למיקי ברשיבייא לגביו, הה"דרבי" שלישי גדול בקריירת, אחרי החיפאי והתל־אביבי בו"כ הצטיין ב"דרבים". לתשומת לב שומרי הבית"רי.

משחק חשוב ומעניין נוסף ייערך כבר מחר. הפועל צפרירים חולון תארח את הבלתי מנוצחת, מכבי חיפה. החיפאים נתונים בלחץ מסויים, מנסים להרחיק את הפסד הראשון למען הסטטיסטיקה. כי מובילת הטבלה בעיתון 3 הנקודות עדיף ב־2 משחקים, פעם להפסיד ופעם לנצח (3 נקודות ש"ה), מאשר להשיג 2 תיקו (רק 2 נקודות). הצירוף של אמציה לבקוביץ הדיגם כמה משחקים מבצעים באוירונה ומצויים על כוונת המתמרים. חולון בביתה היא קבוצה מהירה ובלתי צפויה. וזכרים את ה־1:4 מול מכבי ת"א וה־0:2 מול מכבי נתניה!

ואם בנתניה עסקינן, הרי ש"היהלומים" (הכינוי הזה עדיין אותנטיו) יארחו במשחק צמרת השוב את הפועל באר־שבע. נתניה יצאה בשבת החולפת מהמשבר בן 4 המשחקים (תיקו ו־3 הפסדים) ובאר־שבע צברה הפסד שני רצוף. אבל, בליגה חסרת היציבות הזאת, בהחלט יכול להיות שהבאר־שבעים יצאו מהמשבר דווקא בנתניה. 0:0, המקובל במשחקיה של באר־שבע לא יפתיע אף אחד, אם כי במשחקי נתניה נופלים שערים רבים, 31 עד כה. איך שזה לנו ידוע? אז הכל פתוח.

נדחתה בקשתה של נבחרת פולין לשחק בשבוע הבא פעמיים בארץ

מאת שמואל קליגר

צמד מאמני הנבחרות הלאומיות בכדורגל, יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, דחו אתמול את הצעת נבחרת פולין להתארח בישראל בשבוע הבא ולקיים 2 משחקים עם נבחרת ישראל.

בשעות הבוקר נתקבל במשרדי ההתאחדות לכדורגל בת"א טלקס בו הוצע לארח את נבחרת הכדורגל של פולין. על פי ההודעה אמורה היתה הנבחרת המזרח אירופית לצאת באותה תקופה למסע משחקים, אבל הוא בוטל. הפולנים, בניסיון רווק למצוא לכך תוליק, פנו להתאחדות הישראלית והציעו באום כדי לערוך גם מחנה אימונים בין ה־12 ל־18 בחודש.

מנכ"ל ההתאחדות, יעקב אראל, הביא את ההצעה להכרעת המאמנים ולאחר התייעצות ביניהם החלט לדחות את ההצעה. אמר אמש יעקב גרונדמן: "אילו הציעו לנו המשחקים לפני אישור המשחק נגד אסטון וילה, הייתי מקבל אותם בשמחה. אני חושש מנוק, שעלול להיגרם לנבחרת אם תעמוד בפני עומס משחקים כזה בפרס כשבפנינו גם המשחק נגד קבוצה אנגלית חזקה וגם משחקי הליגה בשבתות. עם כל הכבוד להצעת הפולנים אי אפשר לתבנן משחקים רשמיים מהשבוע הזה לשבוע הבא".

הפועל חיפה תארח מחר את הבת"מים

מאת יצחק צ'יבין

הפועל חיפה תשחק מחר נגד הפועל בת־ים באצטדיון קריית־חיים כדי לאפשר לשחקני הבוגרים והנוער של המועדון, סל בנין ומשה הנבאל, לשחק בשבת בשורות הנוער, המצוי במצב קשה בטבלה.

בהפועל חיפה הוקמה קרן מצוקה של 350.000 ש"ח. הקרן משותפת לגורמים הסתדרותיים, מועצת פועלי חיפה, מרכז הפועל ועיריית חיפה. הסכום דרוש לתשלום משכורות בדיוק לשוקים ומאמנים עד סוף העונה.

מתוך הסכום מהווה תבאי להעברת הניהול של מחלקת הכדורגל מעסותת הכדורגל בראשות אבי שוסטר לידי הגוף החדש – ידידי הפועל חיפה בראשות יצחק אגלנדר.

סמדג'ה יחתום בהפועל ת"א

מאת שמואל קליגר

קבוצת הפועל ת"א, המשתרכת בתחתית הטבלה הלאומית, עומדת להחתים היום את בני סמדג'ה מי שהיה כוכב התקפה ומלך השערים של הפועל לוד, תמנית כיום עם הליגה הארצית.

נודע, כי הפועל ת"א מעוניינת גם ביורם אורן, שחקן מכבי שעריים.

הפועל ת"א תתמודד עם שמשון ת"א מחר בבלומפילד.

• במסגרת הטורנ הסתיימה אתמול אליפות ישראל לילדים עד גיל 14 בג'ודו, בה השתתפו 300 ילדים. באליפות השתתפו גם ספורטאים מאליצור. בלטו סניפי הפועל מבתים ופ"ת.

פוזנר לבאזל לקדם ההשתתפות באליפות העולם

מאת ברוך דגן

שלמה פוזנר, מנכ"ל איגוד הכדוריד, יוצא היום לבאזל כדי לקדם את סיכויי הנבחרת הישראלית לקבל את הכרטיס התופשי לאליפות העולם לדרגה ב'.

האיגוד השיב אתמול בחיוב על הצעת ההתאחדות הבין־לאומית להוליף באליפות, שתהיה במרץ בצרפת, את בראזיל. טרם ידוע אם קנדה, סין ותוניסיה, שאף להן הוצע הכרטיס, נתנו תשובה חיובית.

באיגוד הישראלי מייחסים חשיבות רבה להשתתפות באליפות ולא מוכנים, לפיכך, ליטול סיכונים. פוזנר יעשה נפשות לענין הישראלי בקרב חברי הנהלת ההתאחדות הבין־לאומית, שיולישו בנושא מחר בבוקר.

ויידנפלד הדיח את גלעד בלום

הפתעה גדולה נרשמה אתמול בתחרות הגביע ברמת השרון מטעם ירחון הטניס, כשרביב ויידנפלד הדיח בשלב חצי הגמר את גלעד בלום, המדורג מספר אחד, 4:6,1:6.

בחצי הגמר השני ניצח שחר פרקיס את עמית נאור 1:6,6:3. בשלב רבע הגמר לזוגות ניצחו שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס את אמיר בן מרדכי ויובל הירש 2:6,1:6.

עמית נאור ואהוד ווייברג גברו על יורם בראון ואורן מוסקואסל 6:7,6:7. גלעד בלום ומיכאל דניאל וכן ויידנפלד ומרנשטיין זכו אף הם בנצחונות. היום יערכו משחקי חצי הגמר והגמר לזוגות.

כדורגל

• קבוצות הכדורגל של מכבי והפועל חיפה יקבלו סך 100.000 ש"ח כל אחת. מכבי חיפה בכדורסל תקבל 50.000 ש"ח. עתודה כספית נשמרת גם לכדורסלני הפועל חיפה, אם קבוצתם לא תנוהל בידי גורמים הראויים בקבוצה עסק פרטי. ראש העיריה, אריה גוראל, החליט אתמול להעביר 250.000 ש"ח לאגודות הספורט של מכבי והפועל במסגרת תקציב העיריה, זאת נוסף לתקציבים הרגילים, שהיא מעבירה ביחוד עם רשות הספורט.

הפתעה: רומא נוצחה בגומלין במגרשה ע"י דינאמו דרזדן

– הפתעה היתה במשחקי הגומלין בגביע אופ"א בכדורגל, כאשר קבוצת רומא נוצחה במגרשה על ידי דינאמו דרזדן 0:2. גם במשחק הראשון ניצחו המזרח־גרמנים באותה תוצאה.

30 אלף צופים מאוכזבים ראו את המשחק, בו הבקיעו טורסטן גיטשאר (69) ואולף קירסטן (79) את השערים.

לעומת זאת הצליחה הנציגה השניה של איטליה, יובנטוס טורינו, לנצח את פ.צ. ליאז' פעם נוספת 0:1, משער שהבקיע הלוץ הבין־לאומי הוותיק, אלסנדרו אלטובלי בדקה ה־14. "יובה" ניצחה במשחק הראשון בליאז' 0:1. 35 אלף צופים חזו במשחק.

מרוקו–מצרים 0:0

...נבחרות הכדורגל של מרוקו ומצרים סיימו בקזבלנקה בתיקו אפס, במשחק ידידות, במסגרת למוקדמות גביע העולם.

ז'לגיריס – א.א.ק 98:108

במשחק הראשון ברבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע בקובנה, ניצחה ז'לגיריס המקומית את א.א.ק. אתונה 98:108 לאחר 40:52 במחצית.

ארוידאס סאבוניס קלע 28 נקודות למנצחת, לעומת 27 של פאנאיואיס אריזאס.

עוד הפסד לבוסטון

בוסטון סלטיקס נחלה הפסד נוסף בליגת הנ.בי.איי. על ידי שיקאגו בולס 105:100.

האלופה לוס־אנג'לס לייקרס ניצחה בדרבי את הקליפרס 102:111 וניו־יורק ניקס נזקקה להארכה, כדי לנצח את דנבר נאגטס 123:124.

שאר התוצאות: אטלנטה–סאקראמנטו 113:125, פורטלנד–ניו־ג'רסי נטס 93:97, יוסטון רוקטס–קליבלנד 105:106, מילווקי באקס–דטרויט פיסטונס 84:109, סיאטל סופרסוניקס–סאן־אנטוניו 107:112, פיניקס–ושינגטון 85:115, גולדן סטייט–יוטה 103:114.

ארה"ב הודחה מגביע ההתאחדות

נבחרת הטניס של ארה"ב, ללא ארבע הטניסאיות הבכירות שלה – נאוורטילובה, אוורט, שרייבר וגאריסון – נוצחה בסיבוב השני בגביע ההתאחדות במלבורן על ידי שוודיה 2:1.

זוהי הפעם הראשונה מזה 25 שנה, שארה"ב, שדורגה שניה, "עפה" בשלב כה מוקדם.

את ארה"ב ייצגו ביחידים לורי מקניל ופאטי פנדיק, שהפסידו לקרין סטרנדלונד וקטרינה לינדקויסט. בזוגות שותפה ג'יג'י פרננדז.

תוצאות נוספות: ספרד–אינדונזיה 0:3, צ'כוסלובקיה–ניו זילנד 0:3, מערב גרמניה–צרפת 0:3, קנדה–פינלנד 0:3, אוסטרליה–איטליה 0:3, בריה"מ–אוסטריה 1:2, דנמרק–ארגנטינה 1:2.

ציבונה הפסידה בבית

הפתעה גדולה היתה בגביע מחזיקות גביע, כאשר ציבונה זאגרב שבה כיכב פטרוביץ עד כה, הפסידה באולמה לשטיינר אוספיק ביירויט ממערב גרמניה 80:79 לאחר פיגור של 46:39.

לשטיינר הירבו לקלוע רדיס 22, ואולדהאם 18. לציבונה – צ'וסיצ'אבין 29.

הלוח הכללי • ידיעות אחרונות • הלוח הנפוץ ביותר • דבר ראשון בבוקר

עסקים

[illegible]

אולמות

• למכירה בראשל"צ בבנין ראשי. [illegible]

חנויות

[illegible]

הצעות עבודה

מכוניות

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

"THE PRINCES" [illegible]

• ונוס "VENUS" [illegible]

MEMBERS CLUB OF ALEXIS [illegible]

"EMPIER" [illegible]

פוליש ונקיון

[illegible]

שירותים

[illegible]

הכרויות

TEL-AVIV ESCORT [illegible]

ירושלים

חיפה

הצעות עבודה

אילת

הכרויות

3 אנשי מכירות
בעלי נסיון
בשיווק טלפוני
(טלמרקטינג)
לפרוייקט מעניין.

שעות העבודה: 17:00-21:00
תנאי עבודה: מקום שכיף לעבוד בו
תנאי שכר: הרבה מעל למקובל

טל. 03-218269

לקונדיטוריה גדולה בנתניה
דרושים:
1. מנהל קונדיטוריה
בעל ידע מקצועי,
יכולת ניהול והפעלת עובדים
2. עוזרי קונדיטור
למתאימים תנאים טובים.
053-333282, 03-230439

هكذا من الأصل

קטע יד ושם

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

חודש על המסך

„כרוניקה של מוות ידוע מראש", „צא וראה", „מורדים ואוהבים" ו„מפקד המחלקה". מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

★★★ מי שהספיק כבר לקרוא ולהנות מספרו של מארקס „כרוניקה של מוות ידוע מראש", שיצא לא מכבר לאור בעברית, יהנה בוודאי גם מסרטו של פרנצ'סקו רוזי. בהעברה לקולנוע בצמצום עושרה של השפה והלשון המארקסית וקיימים מספר הבדלים בתבנית הסיפור, אבל עדיין הוא בין הסרטים הנאמנים ביותר למקור הספרותי. רוזי מספר, אגב, כי הוא ומארקס ידידים טובים, אך לא התייעץ בו בכתיבת התסריט. הוא הראה לו את העיבוד המוגמר ולא יותר.

סנטיאגו נאסר (אנתוני דלון, בנו של... בתפקיד קולנועי ראשון), עומד להירצח בידי שני האחים ויקאריו. כל תושבי הכפר הקולומביאני הקטן יודעים על כך. האחים מספרים זאת לבעלת החנות, לקצבים בשוק, לשוטר ואלה מספרים זאת למשרתות בית נאסר, לחבר הטוב כריסטו, לראש העיר. כולם יודעים מלבד סנטיאגו נאסר עצמו. הידיעה לא תמנע את הרצח בשעת בוקר שלאחר מסיבת נישואים שתוייה, שהיא היא הסיבה לנקמה: חילול כבודה של הכלה, אנג'לה ויקאריו (אורנלה מוטי) לזד המוזר והעשיר ביארדו סן רומן (רופרט אוורט). לאחר

„כרוניקה של מוות ידוע מראש"

„צא וראה"

שנים חוזר הרופא, חברו הטוב של סנטיאגו, לכפר, ומבקש לחקור את נסיבות הרצח. הוא משחזר את האירועים בעזרת כל אלו שנשארו עדיין בחיים.

מארקס טוען כי זהו ספרו הטוב ביותר וכי הוא מבוסס על מקרה אמיתי שעליו שמע לפני כשלושים שנה. הוא לא כתב אותו עד כה, על פי בקשת אמו לוותר על הרעיון עד לאחר מותם של כמה מן המעורבים במקרה. הוא עשה כן. הנושא המרכזי בו, אומרים גם רוזי וגם מארקס, היא האלימות. „לכל במאי יש דיבוק אישי שאותו תמצא בכל עבודותיו. הדיבוק שלי הוא האלימות השואבת את כוחה מסיבה תרבותית. זוהי עבודה על אלימות במדינה אלימה ואני חושב שמן הראוי לעשות סרטים נגד אלימות בימים אלה", דברי הבמאי.

★★★ אפיזודות אותנטיות ואכזריות עומדות במרכז הסרט הרוסי „צא וראה", המבוסס על ספריו של אלס אדאמוביץ' ועובדות היסטוריות על שהתחולל ברוסיה ב־1943. זוועות הכיבוש נראות בסרט בעיניו של פלוריה, נער העוזב את ביתו כדי להצטרף לפרטיזנים. משפחתו נרצחה והכפריים שניצלו מתחבאים. הוא יוצא עם כמה מן הניצולים לאסוף מזון. גם כפריים אלה נרצחים ופלוריה ממשיך לבדו. עובר בכפר שנהרס כליל בידי הנאצים, ניצל ברגע האחרון משריפה (שיאו של הסרט שיחזור כליאתם של תושבי כפר קטן באסם והעלאתם באש), בגיע למחנה הפרטיזנים ושם באקט של מחאה הוא יורה, כפעם הראשונה בחייו, בתמונתו של היטלר שנמצאה אצל אחד השבויים הגרמנים שלקחו הפרטיזנים. ביים את הסרט אלם קלימוב, יו"ר איגוד הבמאים הרוסי, שזכה בפרס הראשון בפסטיבל הסרטים במוסקווה ב־1984 על סרטו זה.

★★★ „מורדים ואוהבים" לוקח את הצופים עוד אחורה בזמן. אל מלחמה אחרת. מלחמת אזרחים. הבסטיליה משתחררת. הרפובליקה ממלאת את מקומה של המלוכה בצרפת. סדר חדש במדינה. במחוז ברטאן, בעיירה קטנה, גדלים אורל, בנו של הרוזן דה קרפארק (פיליפ נוארה) וסלין (סופי מרסו), אותה מצא הרוזן על מדרגות ביתו של הרופא. אליהם מצטרף טארקן (למברט וילסון) המחליט בילדותו לעזוב את לימודי הדת. שלושה חברי ילדות הופכים לאויבים בבגרותם. טארקן הוא נציג הרפובליקה הבלתי־מתפשרת. אורל, החוזר לאחר ארבע שנים באמריקה, הופך למנהיג המורדים המלוכנים וסלין נקרעת בין אהבתם של השניים. סרט רחב יריעה, שביים פיליפ דה ברוקה, המשלב הרפתקאות ורומנטיקה.

★★★ הבמאי, אורן נודיס מאמין, כי „וייטנאם עודנה נקודה רגישה להרבה אנשים" ועל כן עוסק סרטו האחרון „מפקד המחלקה" במלחמה הזאת. הגיבור הוא מפקד חסר נסיון המנסה להציב לפיקודיו סטנדרטים מוסריים ועובר חוויה טראומטית – התוודות אליו בסיוטי

„מורדים ואוהבים"

לילה גם בבית, גם אחרי הכל – בעקבות התקפה ושריפת הכפר עליו הופקד להגן. הסרט נעשה על־פי ספר אוטוביוגרפי שכתב ג'יימס מקדונוג במטרה, כפי שאומר הבמאי „לפקוח את עיני הציבור למה שהחיילים עברו במלחמה זו, אבל מזווית אחרת". בתפקיד המפקד – מייקל דודיקוף, ששיחק ב„נינג'ה אמריקאי" ובכמה מפרקי סידרת הטלוויזיה „הצפון והדרום".

ורדה צימרמן

יקותיאל שור – זוכה פרס הקומפוזיציה ע"ש ליברסון

בקונצרט לסיום תחרות הפרס לקומפוזיציה ע"ש ליברסון, ב„בית אריאלה" בתל אביב, שבמסגרתו בוצעו שלוש יצירות שהגיעו לשלב הסיום (ביום שלישי השבוע) הוענק הפרס הראשון והבלעדי למלחין חבר קיבוץ כברי **יקותיאל שור** עבור יצירתו „מוסיקה לחמישה" להרכב של ארבעה כלי נשיפה מעץ (חליל, אבוב, קלרנית ובסון) וקרן־יער. המבצעים היו בוגרי האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל אביב שניגנו בהדרכת מנהל האקדמיה יוסף דורפמן. יצירתו של שור כבר בוצעה והוקלטה בארה"ב.

כל היצירות הוגשו ל„תחרות בעילום שם. חבר השופטים, שהיה מורכב מ־21 שופטים שנכחו באולם בשעת הקונצרט, בחר ביצירה ברוב גדול. בקונצרט הושמעו שלוש היצירות שהגיעו לשלב הגמר. המלחינים האחרים היו אף הם חברי קיבוצים – משה גסנר ומשה קילון. התחרות אורגנה על־ידי איגוד הקומפוזיטורים בישראל בשיתוף עם הקרן ע"ש ליברסון והמועצה הציבורית לתרבות ולאמנות. יקותיאל שור הוא גם חתן פרס אקו"ם שהוענק לו בשנה שעברה.

ישראל דליות

קונצרט

סתם קונצרט של חול

הפילהרמונית הישראלית, קונצרט למנויים מס. 3, היכל התרבות, 6.12.88

כ־25 שנה לאחר בכורתה הגיעה יצירתו המצויינת של המלחין הצרפתי אנרי דוטייה „סינויים" („מטבולות") גם ל„היכל התרבות". לפילהרמונית שלנו יש, למעשה, נסיון די מוגבל בביצוע מוסיקה מסוג זה. מרקמי הצלילים, הרעיונות המלודיים והמקצביים, ההפתעות בצירופים ובגילגולים המשתנים והמתפתחים, כשהם נובעים מגבטים ראשוניים הנתונים מראש – כל אלה הן תכונות המשוות למוסיקה אופי ייחודי למדי. „סינויים" היא יצירה מרתקת, בחמישה פרקים ללא הפוגה. להוציא כמה נקודות תורפה בתיאום ובאיזון של קטעים בהשתתפות כלי הנשיפה ממתכת היה הביצוע בניצוח דוד שלון מלוטש בצורה משכנעת הזיהוה למעשה את שיאו של הערב.

דוטייה, בן ה־72, הוא כיום מהמציגים הצרפתיים החשובים ביותר של המוסיקה הסימפונית לצידם של מסייאן ובולז. חבל שביצוע יצירותיו אצלנו הוא חזיון נדיר.

הפסנתרן ולדימיר פלצמן, יליד ברה"מ, שהיה מסרב עלייה במשך כשמונה שנים והשתקע בשנה שעברה בארה"ב, הופיע לראשונה בארץ, עם הפילהרמונית, בעונה שעברה. פלצמן הוא, ללא ספק, פסנתרן מעולה עם אישיות חזקה. ההתרשמות מנגינתו בקונצ'רטו מס. 24 בדו מינור של מוצארט מעלה את הסברה שמוצארט אינו „הקלף החזק" שלו. הצלילים הופקו בבהירות ובדומה קלות ופיסוק המנגינות עוצב יפה. אלא שהתפיסה הכללית לקתה בסתמיות. לשווא ציפיתי למעט שארירה ולהבעת היופי הפנימי האצור במוסיקה המופלאה. דומה שנגני התזמורת „בעט לאתגר" ושיתפו פעולה בצורה שגרתית ובחוסר מעודבות. ביצוע שרובו כבלו באווירת חולין.

ביצוע בינוני של הסימפוניה הפנטאסטית של ברליוז, מעמודי התווך של הרפרטואר הסימפוני, גורם לי לתחושה של תיסכול ואכזבה. למנצח הצעיר דוד שלון יש טכניקת ניצוח מרשימה במעלותיה. הוא הוליך את התזמורת בבטחון ושלט במתן הנחיות חיוניות. מעבר להתרחשות האירגונית, החיובית כשלעצמה, לא נתגלו הרבה חוויות מרגשות. הסרידו אותי, במידת מה, ההטעמות הדינמיות שהבליטו, ללא הצדקה, כוח ועוצמה במקומות בלתי מתאימים. כבר בפרקים הראשון והשני השיג שלון שיאים של חוזק שהשאירו את הפרק האחרון בלתי מלהיב למרות הגנינה המבריקה. היו יותר מדי רגעי היסוס ומבוכה באיזון הכללי (הפרזה בתופים) שפגמו בביצוע החזיתי של רגשות מעודנים. המעטם במבוא היה, לטעמי, חפוז מדי. כלי הנשיפה, ובראשם האבוב והקרן האנגלית, היו במיטבם בפרק השלישי „תמונה בשדות". החלומות והיצרים שהם בנישמת היצירה הגיעו בעיצוב של שלון לממדים כמעט תוקפניים. שמענו בפילהרמונית בעבר, בשנים שחלפו, ביצועים מוצלחים פי כמה של הסימפוניה.

ישראל דליות

מופע

פורטיס על הבמה

רמי פורטיס – „זמן אמיתי", יום ג'

היתה צפיפות אמיתית ביום שלישי בערב ב„זמן אמיתי". בתחילה, היתה הדחיסות קשה מנשוא, כמעט בלתי אנושית. מעט אחר־כך הסתמנה מגמת עלייה בכמות החמצן המרחף בחלל הדיסק הקרוב, מה שהיטיב עם מצבם של קלסטרופובים פוטנציאליים, ודווחה מה הרגשה לגוף ובעיקר לנשמה.

הרבה זיעה ואנרגיה שיחרר פורטיס, מאז נהג לעלות לפני עשור שנים על במה, תוך שהוא זוכה למחווה של עגבניות. מאז, כאמור, זרמו מים רבים בנהר, וימי „זבוב", „ברזמחום" ו„מינימל קומפקט" פינו מקומם לטובת רוק שעובר את האוזן. מלך האוונגרד, ביצע מספר ניתורי קירבה קופצניים אל עבר הקליטות של הרוק המוכר הזה. כיום, כשהעולם הרחב ובכללו גם ארצנו הצנועה, התמלא בלהקות אוונגרד, פורטיס כבר לא. אך פורטיס לא נאלץ להסתייע במוסיקת אוונגרד, הוא האוונגרד בהתגלמותו. פורטיס שר תוך כדי קירטוע, קריאות צווחניות, התעוותויות. פעמים נדמה כאילו נלקחה דמותו הישר מספר האגדות, מתמונה כלשהי שמציגה את מכשף הרעע חורש מזימות. לעיתים יידמה כקרוב להתפוצצות – מוטו אהוד בסרטים המצויירים, או כמי שחטף בזה הרגע מכת חשמל, ותוך שהוא עומד ליפול מפגיעתה, הוא מפיץ, מעביר, מפזר את הזרמים החשמליים בחלל הדחוס. הופעתו מטילה אימת מה – חששות בלתי מוסברים ותחושות לא נוחות, מכוח האקסטרוונגטיות השלטת. הגיגיו העמוקים של פורטיס האמן ייצאו מן הכוח אל הפועל בלבוש הגיות פרימטיביות שיופקו, מפעם בפעם, מגרונו של זה.

תברו עם פורטיס להופעה: זאן זיק גולדברג בתופים, גיל סממנה בבאס, יובל שפריר בכלי הקשה ובריי מהרוף, הגיטריסט והמפיק המוסיקלי. אגב, „זמן אמיתי" עדיין שומר על המוניטין שלו כמקום הכי „אין" בעיר, ולאור קצב השיפורים הנערכים בו באינטנסיביות, העתיד נראה מבטיח. בינתיים, יקיים פורטיס שתי הופעות נוספות, גם הן ב„זמן אמיתי", בששי ושבת בערב.

הדס מגן

9 הסימפוניות של בטהובן בוצעו ב„רויאל פסטיבל הול" ביום אחד

ביום ראשון השבוע הושמעו תשע הסימפוניות של בטהובן ברציפות ב„רויאל פסטיבל הול" בלונדון, בניצוח לורין מאזל. שלוש תזמורות השתתפו לסרוגין ב„מרתון" הראשון מסוגו בהיסטוריה: הפילהרמונית המלכותית, פילהרמוניה והסימפונית הלונדונית. הקונצרט שהורכב מחמישה חלקים נמשך כ־12 שעות עם הפסקות. האולם היה מלא מפה לפה ורבים נאלצו להשאר בחוץ מחוסר מקום. הביצועים הוקלטו והוסרטו לרדיו ולטלוויזיה. כל ההכנסות הוקדשו למטרות סעד לילדים נזקקים ברחבי העולם ולקרן הבין־לאומית ע"ש בטהובן לילדים חרשים. כתבות מיוחדות מהאירוע הוקרנו בתחנות טלוויזיה בארצות רבות. המבקרים שיבחו את היוזמה, הביצועים והכושר המוסיקלי הנדיר של מאזל.

ישראל דליות

אמנים בתערוכה לציון 40 שנה להכרזת זכויות האדם

כשלושים אמנים ישראלים משתתפים בתערוכה המציינת ארבעים שנה להכרזה על זכויות האדם ביוזמת אמנסטי. התערוכה, בגלריה „בוגרשוב" בתל־אביב, תיפתח בשבת הקרובה ואוצרת אותה טלי תמיר. בערב הפתיחה ייערך בגלריה דיון בנושא המאבק על זכויות האדם שבסיומו יתקיימו הופעות של אמנים אורחים. גם באירוע הנעילה של התערוכה, ב־24 בדצמבר תיערך הרצאה והאמן האורח תהיה פי חיימן.

אופרה לילדים ולנוער בביצוע התזמורת הקאמרית הקיבוצית

התזמורת הקאמרית הקיבוצית תבצע מחזה מוסיקלי במערכה אחת לילדים ולנוער בבימויו של יעקב קאופמן. האופרה „בסטיין ובסטיינה" נכתבה ע"י מוצרט כשהיה ילד בן 11 ותושר בעברית על־פי תרגום של הרי מלומב.

על האופרה ינצח מנהלה האמנותי של התזמורת **ליאור שמבדל** ולצידו יופיעו הזמרים: **לילי טונה** בתפקיד בסטיינה, **גבי שדה** בתפקיד בסטיין ו**איזי בורנשטיין** בתפקיד קולאס הקוסם.

מועדוני קולנוע של המכון לקולנוע נחנכו ברמת־גן ויבנה

המכון הישראלי לקולנוע מתחיל להפעיל מועדוני קולנוע בישובים שונים. השניים הראשונים הם רמת גן ויבנה. ברמת גן תחל הפעילות היום בהקרנת הסרט „שגעון של לילה" של מרטין סקורסיזה ואת הרצאת הפתיחה ישא **ניסים דיין**. לאחר מכן, אחת לשבועיים בימי חמישי, ייערכו פעולות משולבות של הקרנת סרטים והרצאות. בין הסרטים: „שלושה אחים" לרוסי, „זרים" לג'רמוש ו„בחר בי". בין המרצים נתמן **איינגבר, אשר לוי ודורון נשר**.

ביבנה ייערכו הפעילויות אחת לשבוע ביום שלישי. הפתיחה נערכה השבוע. בין הסרטים שיוקרנו ביבנה „מסע העסקים של אבא", „החלון האחורי", „מה קרה להארי", „אור הדמדומים" ו„ראסטי ג'יימס". המרצים יהיו גידי אורשר ודורון נשר.

ורדה צימרמן

קונצרט לזכרו של עדן פרטוש

קונצרט מיוחד לציון יום הולדתו של המלחין הישראלי עדן פרטוש, מגדולי המוסיקאים, היוצרים והמחנכים של ישראל, שנפטר ב־1977, בגיל שבעים, יתקיים במוצ"ש הקרוב בטוזאאון תל אביב. פרטוש, שנולד בהונגריה והיה תלמידו המצטיין של זולטאן קודאי, כיהן במשך שנים רבות כמנהל האקדמיה למוסיקה בתל אביב.

בתכנית – קונצ'רטינו לכלי קשת, „הזיעותי" לחליל, לפסנתר ולכלי קשת (הסולן – מרסלו אסוליך, הפסנתרן – פיליפ לוריא), „יזמורי" לויולה ולתזמורת הסולן – פרנץ גבור. כמו־כן תושמע הסימפוניה מס. 94 „ההפתעה" של היידן בניצוח זאב דורמן. המבצעים כולם יהיו הרכבים ותזמורות מהאקדמיה בתל אביב. אגב, המוסיקה של פרטוש זוכה השנה לשימת לב מיוחדת. בפילהרמונית תושמע בסדרה הקרובה „הזיעותי" עם אורי שוהם כסולן ובניצוח שארל דוטואה ובקונצרט למנויים בפברואר ינצח זובין מהטה על „פרקים סימפוניים".

ישראל דליות

טלויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מיקי הזהלה.
09.40 פרפר נחמד „חנוכה". אחוה ובני מתכוננים לחגיגת חנוכה. אפי מלמדת אותם להכיר את סמלי החג חנוכיה, נרות וסביבונים (כ).
10.05 מר מג'יקה (פרק 4) „איזה ערב מקסים". מג'יקה הולך מאוד ומנהל בית־הספר לוקח את הקוסמת, ולהרמינה, כממלאת מקום. הקוסמת מארגנת קונצרט של תזמורת בית־הספר כשתאמינו, הילד הטורא, הוא הנגן הראשי. מג'יקה, בקסמיו הבלתי מוצלחים, מפריע למהלך הקונצרט.
10.30 ידידות עם שחר (פרק 4) סילביה מבטלת את אירוסיה עם ברנארד, אך נוצרת תסבוכת בין הזוחה מרים לבין ברנארד. רוזאנה ממהרת להתחנן־להרכבה לסדר את העניינים.
11.00 פיצוחי חנוכה – בנושאים הקשורים לחג ולמסורת החג.
11.30 המכאן – דפי טלטקסט מיוחדים לחנוכה ובהם חידות נושאות פרסים.
11.35 שלגיה במאה ה־20 (פרק 4) „שלגיה ואריק קונים מכונית". אריק קונה לשלגיה מכונית ליום נישואיהם ה־1010. הם מגלים שסוכן המכוניות מכר להם גרוטאה. לליליאן והמראה מתחכמים טיסה ללאס וגאס.
12.00 הישרדות „שום באי" – על חילופי העונות באפריקה והולדת של בעלי החיים במים, התחפרות בעונת היובש ו„התעוררותם לחיים" בעונת הגשמים.
13.30 אנטומל משפט דמיאנג'יק – תקציר יומי של אירועי אתמול במשפט.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מושגי יסוד ביהדות „תשב תשובה", על עקרונות הלכתיים כדי ללמד מושגים בנושא השבת אבידה (כ).
14.30 קשר משפחתי (ש.ח. מיום ב' 5.12.88) (כ).
15.10 רחוב סומסום „קיפי יהודה המכבי. כל דיירי הרחוב מתכוננים לחגיגת חג החנוכה.
15.40 שעת כושר.
16.00 זהו־זה.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 הדלקת נר שישי של חנוכה – בביצוע מקהלת הילדים ליד האקדמיה ע"ש רובין, ירושלים.
17.35 ילדים במלכודת – קוסם לוכד את הילדים גל ומיכאל בתוך ספור, שיש בו תיבת קסמים, הסיפור החושך. גל, הולך לאיבוד בחושך שבתוך הסיפור, ומיכאל מנסה למצוא אותו.
18.00 הרוחות מסיירת מוסלו (פרק שישי), צרה כפולה (עברי־ערבי).
18.25 הגיע זמן לשון – בפינת הלשון הפעם: „איך קשור שלומיאל לחוכמה".
18.20 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 למשפחה – 1. כמה מתכונים המכילים שקדים, מעט על גידול השקד בארץ; 2. כיצד רואים סטיית חברותית במגזר הערבי. מתם מטרמינים נומוזו המקופלו על כך ששותה ד"ר ג'רייס חורי; 3. אמנות האריגה של תורה היא תחום ההולך ונעלם. בכתבה: על אריגת תורה בשיטת סלילים המקושטת בבתים לאמנות ביפו. שם מלמדים גם צורפות; 4. מבט על בובות שבחלונות הראווה – המיובאות לארץ מאיטליה מעצבים אותן פסלים של ממש בכל מיני סגנונות: קלאסי, „הללי" ועוד (ערבית עברית).
19.00 מבט – דיון שבועי בענייני היום.
20.00 על הגיסים – הדלקת נר שישי של חנוכה בידי גב' חפציבה אלקסלסי שהיא מניצולות „מבצע יונתן" באנטבה.
20.07 מבט.
20.37 פרסים יבואו.
22.15 עיניים – סרט תעודה אנגלי (עברי־ערבי).
23.07 בלוז לכחולי המדים (עברי־ערבי).
23.55 החיים בלי ג'ורג' (פרק חמישי): ג'רי מגלה כי לארי חשוב לה יותר משחשבה. אמנדה יוצאת למערכה של החזרתו של בעלה אליה.
00.25 חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 „משפט דמיאניוק – הערעור", שידור ישיר מבית המשפט העליון.
18.30 „מה שדר הערב".
18.35 „חנוכה – חג הגבורה": „עודד – ילד עם פיגור בינוני". על התמודדות וההתמודדויות היומיומיות של ילד מוגבל ושל משפחתו. עודד הוא ילד עם פיגור בינוני הלומד בבית „אשי שפירא" ברעננה. הוא אוהב מלים ספורות, משמיע קולות מוזרים וחי „כאילו בעולם אחר". לעתים עולמו עצוב ומרגיז, ולעתים – שליו ושמח. הורין של עודד משתפים את הצופים בחוויית ההתמודדות הרצופה והקשה של גידולו הזהיע כאבו, אולם מאיר לעתים גם עודד הוא ילד אוהב ואהוב.
18.48 „חנוכה – חג הגבורה": „צלצל אלף. מתן, ילד גינצי תסור בן 9 המרותק לכסא גלגלים כתוצאה משיתוק מוחין. בכל רגע מחייו הוא תלוי תלות מוחלטת בסובבים אותו. מה שחסר לו יותר מכל, היא האפשרות ליצור קשר ידידות באופן עצמאי. על עולמו של מתן – בבית

הספר, תוך כדי טיפולים ולימודים, ובבית, שם הוא מרגיש בודד. מתן נזכר בהוקן שהיה לו בבית הספר, שהציע את עזרתו בכל עת. הוא מחליט לנסות ולהזמין את המורה. נסיון זה עלה למתן במאמץ רב, ולבסוף נכשל.
19.00 „זמניק" תוכנית מיוחדת לזכרו של ג'ון לנון. היום, 8.12.88, מציין עולם המוסיקה 8 שנים למותו של ג'ון לנון, חבר להקת החיפושיות. לנון היה מחבר בדרכו, מוסיקאי יוצא דופן ומלחין מעולה, שהפך סמל ואגדה. הוא היתווה דרך לאמנים רבים והשאיר את חותמו על בני הדור בדורו ועל דור החושף. בימים אלה יצא לאקרנים בארה"ב הסרט „Imagine", המתעד רגעים בחייו של ג'ון לנון. בתוכנית קטעים מהסרט הכולל קטעים תיעודיים שמעולם לא פורסמו או הוקרנו בפומבי קודם לכן. הפיק את הסרט „Imagine" דייוויד וולפר שעבד בשיתוף פעולה מלא עם יוקו אונו. יחדיו הם אספו 220 שעות עריכה, מהם הופק הסרט בן 90 הדקות. התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית.
19.30 „ד"ש עם קליפ" – תוכנית כבקשתכם.
19.45 „בקירוב בערוץ 2" סקירת תוכניות.
20.00 „חנוכה – חג הגבורה": „גיבורים בעל כרחם" „דגש חזק" – סיפורם של שלושה מלוחמי מלחמת יום הכיפורים. תוך תיאור רקעם המשפחתי והתבדותי משולב בקטעים המתעדים את הקרבות. השלושה שנבחרו כמייצגים הם: צביקה גרינגולד, שכונה „צביקה" מקיבוץ לוחמי הגיטאות – בעל אות הגבורה, שלמה אביטל – סטודנט, תושב באר שבע – בעל עיטור העוז, ואביגדור קהלני איש צבא הקבע אשר גם לו הוענק אות הגבורה.
20.57 „מה משדר מחר".
21.00 „החיפושיות" – כולם ביחד וכל אחד לחוד", אוסף לחיטים של חברי להקת החיפושיות.
21.30 „משפט דמיאניוק – הערעור". תקציר יומי מישיבת בית המשפט העליון הדן בערעורו של הפושע הנאצי.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – דוניצטי: פתיחה ל„דון פסקואלה"; היידן: קונצ'רטו לפסנתר בסול מז'ור, רוברט פוקס: סרנדה במי מינור אופוס 3/21 (ע"צ ת"ק); סרסטה: מבוא ורונדו קפריצ'יוזו אופוס 28 (ע"צ ת"ק); סרסטה: סוויטה אלג'ירית (ע"צ ת"ק); הוגו וולף: פנתסילאה.
09.00 צלילי הגנריה – מיצירות ארקל, ליסט, ברטוק רקודאי.
10.00 קונצרט בוקר – ליבלר: פתיחה ליום הולדת; דבוז'אק: וריאציות סימפוניות אופוס 78 (ע"צ ת"ק); אלגר: קונצ'רטו לצ'לו אופוס 85; שוברט: סימפוניה בצה (ע"צ ת"ק).
12.57 פינת השיר – שירי מרי הופקט – בוב דילן, לאוטרו סק.
13.00 קלאסיקל במקצב המהול.
14.06 מן המרטיה – בוקסטהודה: קנטטה „הללו ציון" (מקהלת האקדמיה ע"ש רובין בירושלים / א. אילון); דופלר: פנטזיה פסטוראלית הונגרית (ר. אילון, ב. אילון); מסיקו: סונטה לכנור ופסנתר (איזיה בראקר, אריה וקס); ויולה לובוס: דואו לחליל וצ'לו (ר. אילון, שמואל מגן); היידן: 5 משלושה (מקהלת אחוד הקבוצות והקיבוצים / אברבר אונה).
15.00 מפגשים – שיחות, ראיונות, דיונים.
16.00 אתנחתא – שידור חי מאולם ימקי"א, בירושלים. אלכסנדר קנובסקי, צ'לו / נטשה קוסקוב, פסנתר – שיקובסקי: סונטה ברה

מז'ור, אופוס 9, הנדל: סונטה בסה מינור; דורפמן: כליזמריאנה, רפסודיה (1983); פולנק: סונטה (1948).
17.30 יום הולדת – סאן סיבליוס (נולד 8.12.1865).
18.00 אנתולוגיה בצליל – אופרה ואורטוריה בתקופת הקדם קלאסית.
19.00 רסיטל – עם יצחק פרלמן ופנחס צוקרמן: שפור: דואו קונצרטי ברה מז'ור לשני כנורות, אופוס 67 מס' 2; דביסי: סונטה בסול מינור לכנור ופסנתר (פ. צוקרמן / מ. ניקרוג); מוצרט: סונטה בסול מז'ור לכנור ופסנתר ק. 301 (ע"ג ת"ק); הנדל־הלבורסן: פסקליה בסול מינור לכנור וויולה.
20.05 הדלקת נר שישי של חנוכה ומעוז צור.
20.10 פריזמה מימים עברו.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – קונצרט הסיום של התחרות הבינלאומית לכנרים במונטריאול 1987, והנהלת הסיום של מונטריאול פ.ב. דקר – סרול אריזג גליק: פנטסיה לכנור ותזמורת (א. סימינינסקי); סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותזמורת (ק. שי); מנדלסון: קונצ'רטו במי־מינור אופוס 64 (א. סימיונסקי); צ'ייקובסקי: קונצ'רטו ברה מז'ור אופוס 35 (ד. ברלינסקי, פרס ראשון).
22.00 צלילי זמן – מוסיקה לחנוכה הקוראים באויר.
23.00 דור הזהב, אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות – הפסנתרן אמן פסרי (תוכנית ראשונה) באך / בוזוני: שקון, מתוך פרטיטה ברה מינור; ברהמס: סונטה מס' 3, ברה מינור לכנור ופסנתר (עם יוסף סיגטי), בטהובן: סונטה במי מז'ור, אופוס 109.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – עידן המהפכות – מערב ומזרח; הפעם: „הלאומיות כמהפכה במאה־ה־19", פרופ' תגי אריליך.
16.05 ארץ לא נודעת.
17.05 צבעי הקשת הפעם: „שירי עדות".
18.06 הדלקת נר שישי של חנוכה ומעוז צור.
22.05 יש לי חלום והפעם: עם הפסיכולוגים מרגלית פכלר ואהנמן ברצבי.
23.50 קריאה מספר המקבים.

רשת ב'

15.05 שמונה ימים – שמונה קרבות. מרד המכבים מנקודת ראות מודרנית הפעם: „חרוזרים מודרניים על ספור עתיקי" גבול הכוח של עם קטן.
17.05 מי ימלל – שירים ומקראות לחג החנוכה.
18.06 הדלקת נר שישי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 איקוד.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שורשים – עממי פולקלור ועדות.
22.05 נאו הנה.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 קול־בני – שבועון פופ.
20.05 צליל מכון.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

18.05 חג אורים בין שמי ערים פריז – תל־אביב.

צה"ל 1

21.30 אוניברסיטה משודרת.

צה"ל 2

21.05 צר – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבאה הזה.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקלי.
07.07 מה נשמע.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרסים על התכנית.

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 הזאר עיניו.
06.30 סיכום המשנה היומית.
06.50 דף מבוא יומי.
07.30 ישן בעיניך.
08.05 חזה.
09.00 סלרדיו.
10.05 פנמי בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
17.05 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.06 השכם בבוקר.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 סע לשלום.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת הפודעה הקטנה.
12.05 אא בב.
12.50 מה שמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 שירים תשורים.
16.05 תחנות הארץ.
17.05 רגעי קסם.
17.51 לוח מודעות.
17.55 קראוזי ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.

19.35 שירים עבריים.
21.00 מבט לחדשות.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן הצהר.

רשת ג'

06.05 בוארה לאושר.
07.05 שיר בוקר בבוקר.
09.05 מה כבר השעה.
10.06 דברים טובים.
11.05 מלאכי הזקיה – על הקו.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.06 לי ולך.
15.06 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 מה 89.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב, ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שירים עבריים.
10.55 מי מפחד מדמוקרטיה.
11.05 נסוך לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
14.05 פסק זמן מוסיקלי.
15.05 שירים לחג.
16.05 ארבע אחר הצהרים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב, ישראל.
19.00 מבזק ידיעות.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אבנת: נשר הברזל 2 9.50, 7.30, 5.00
אלנבי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: בולשוס בעל הביצים העקיצה 23.15
בימת: חילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30, 11
גרדיה: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.45, 7.20, 5.00
דיזנגוף 1: עפה בגדאד 9.50, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המורדים 9.30, 7.30, 5
הקיץ של אביה 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 3: פקין בלוז 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
כפר קטן שלי 9.50, 7.30
דקל: ב'ג 9.35, 7.10, 5.00
דיזנגוף: לוחמי הזלל 9.30, 7.30, 12.00 סקס
הוד: מארח השדים 9.30, 7.15, 5.00
הסינמטק הישראלי: 9.00 אקטונה 10.60 הדר הביסות של הביטול
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): 4.15, 7.00, 9.30 מסע לקיתרה
23.45 בלבל אותה
חן 1: מת לחיות 9.55, 7.20, 4.45 תקלה מופלאה 2.30, 12.30, 10.30
חן 2: טאויטן 9.55, 7.25, 5.00 השועל והכלבלב 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: תקלה מופלאה מס' 2 9.50, 7.30, 5.00 חברי הדרקון אליוט 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: לסביר באהבה 9.50, 7.20, 5, 2, 11 בבוקר ספר הג'ונגל 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: פרנסיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00 בבוקר רמבו הפיל המעופף 2.30, 12.30, 10.30
מילות 1: מלחמה ושלום 7.00, 2.30 מגדלים קטנים 1, 11
מילות 2: U2 9.30, 7.15, 5.00 קרוקודיל דנדי 2 1, 11
מילות 3: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15, 5.00 היפה והחיה 1, 11
לב 1: יום שני הסוער 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורגוע 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 3: באמריס 9.35, 5.00 בגלל המלחמה ההיא 7.35, 2.00, 12.00
לב 4: הנסיכה הקטנה 21.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לימור: מהדורי 9.30, 7.30, 5.00, 11 מוגרבי: סגור
מוריאן תיאט: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30

ירושלים

אוסטריה 1: טובעים במספרים 9.30, 7.00, 4.30
לא עם זין 12.30, 10.30
אוסטריה 2: צל השוטים 9.30, 7.15, 5.00 עם הכלב לצמרת 12.30, 10.30
אוסטריה 3: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00 טומקן III 12.30, 10.30
אוסטריה 4: הפתיחה בקרוב
אריסון: מהדורי – מייקל ג'קסון 9.00, 7.00, 4.30 12.30, 10.30
אורנע: תקלה מופלאה חלק II – 9.00, 7.00, 4.30 10.30 בבוקר
אור 1: טאויטן 9.15, 6.45, 4.30 רמבו III 10.30 בבוקר

אור 2: קפה בגדד 9.15, 7.15, 4.30 במבי 10.30 בבוקר
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30 הנסיכה הקסומה 10.30 בבוקר
אור 4: ניקוי וג'ינג 9.00, 7.00, 4.30 מצלמה בלי כושה 10.30 בבוקר
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30 הזוטיסיה הסודית בכרות 10.30 בבוקר
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 4.30
מק, חברי הטוב ביותר 4, 12.30, 10.30
בית אגרון: 10.00 דמבו הפיל המעופף
11.30 מחצה קיץ בחלל
13.15 האיש בעל אקדח הזהב
15.30 הקוסם מארץ עוץ
17.15 לילה של יום מפרך
18.45 שגעון בחלל
20.15 לול
22.00 האליטו משתוללים – סלים נגלד על הראש
מגהי פישן – שודדי הזמן
בכנה: יום שני הסוער 9.00, 7.00, 4.30
מיטשל: מרדף חצות 9.15, 7.00
סמדר: בעל בהשאלה 9.15, 7.00, ביטל גוס 11.30
כנבד 1
חילו הנסיכה 9, 6.45, 4.30, 12.30, 10.30
סנבד 2
U–2 9, 7, 4.30 ספר הג'ונגל 12.30, 10.30
סנבד 3
לסביר באהבה 9, 7, 4.30
היפה והחיה 12.50, 10.30

סנבד 4
מת לחיות 9, 6.45, 4.30 גוליבר בארץ הנמדים 12.30, 10.30
עדן: מארח השדים 9.00, 7.00, 4.30
רון: נשר הברזל 2 9.00, 7.00, 4.30 10.30 בבוקר ב'ג
תיאטרון ירושלים: כפר קטן שלי 9.30, 7.00

חיפה

אורה: הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: יום שני הסוער 9.15, 7.00
ארמון: סגור
חן: מת לחיות 9.15, 8.45, 4.15
מוריה: ספר הג'ונגל 10.00 בבוקר 4.00
עוללת צחוקה 12.00 בצהריים גם ברזל 8 5.30
עצמון 1: מהדורי 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מארח השדים 9.15, 7.00, 5
4.30
פאר: נשר הברזל 9.15, 8.45, 4.15
קריגאור: לירי איב 9.15, 7.00, 4.30
רון: חילו הנסיכה 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: מאי פאן 9.15, 6.45, 4.15
תקלה מופלאה 2 4.30, 11
רב גת 2: ב'ג 9.15, 7.00, 4.30 חברי הדרקון אליוט 4.30, 11
רב אור 1: מרדף חצות 9.15, 6.45, 4.15 השועל והכלבלב 4.30, 11
רב אור 2: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45, 4.15 דמבו הפיל המעופף 4.30, 11
רב אור 3: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.20 מלחמת כדורי השלג 4.30, 11

קריות חיפה

כפיר: מת לחיות 9.15, 7.00
כפיר: כסות לארתור 9.15, 7.00
אורות: מהדורי 9.15, 7.00
בית העם: צבעים 9.15
היובל: הקיץ של אביה 9.15, 7.00
ציון: ניקו וג'יני 9.15, 7.00

אשדוד

אשדודה: תקלה מופלאה 2 7.15, 4.30, 11.00
מפגש גורלות 9.15
צמרות: הקיץ של אביה 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: מהדורי 9.30, 7.30, 4.30
מאור: מרוץ ברחובות 9.30, 7.30
רחל: ב'ג 9.30, 7.30

באר־שבע

קן: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15

הרצליה ■ רמת השרון

דוד: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, הכלבלב מביב לעולם 5.00, 11.00
תיכלה: מהדורי 9.30, 7.15, 5.00
כוכב רמאל: קפה בגדד 9.30, 7.15
כוכב: ומפשה בכפר 7.15, פרנטיק 9.35

הוד 4.30, 11 ספר הג'ונגל
תפארת: השועל והכלבלב 5.00, בוקר טוב וייטנאם 9.30, 7.15

חולון ■ בת־ים

ארמון: מגפיים להוטים 9.30, 7.30, 5.00
עצמאות: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
מגדל: בוקר טוב וייטנאם 9.40, 7.15
מתנים קריה שרת:
סביון: הילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רינה: מהדורי 9.30, 7.15

חדרה

תורה: מת לחיות 9.30, 7.00

כפר־סבא ■ רעננה

עסל: ללא מעצורים 9.15, 7.00 תקלה מופלאה 2 5, 11
חן: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00
אודיה: סגור

לוד ■ רמלה

אודיה: סגור
ארוך: מרוץ ברחובות 9.30, 7.30, 5.00
בית העם: השור 9.15, 7.15

נהריה ■ עכו

הוד: סגור
רון: מפריצה צמודה 9.15, 7.00

נתניה

אסתר: מת לחיות 9.30, 7.15
מבדיה: ב'ג 9.30, 7.15, 5.00
שרון: מהדורי 9.15, 7.00, 5.00 בלילי 11
הוד: 9.30, 6.30 הקיסר האחרון

היכל התרבות: כסות לארתור 9.15, 7.00

עפולה

משמרות: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.00

פתח־תקוה

היכל 1: מהדורי – מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 4.30, 11.00
היכל 2: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30 קרוקודיל דנדי 2 11 בבוקר
היכל 3: וילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30 וילו הנסיכה 11 בבוקר
שלום: ב'ג 9.30, 7.30

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: עיניים שחורות 9.15, 7.15
חורה: מרדף חצות 9.15, 7.00
קן: מהדורי 9.15, 7.15
ג.ג. רון 1: מרדף חצות 9.30, 7.15, ב'ג 5.00, 11

ג.ג. רון 2: מהדורי – מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 5, 11
ג.ג. רון 3: פרנטיק 9.30, 7.15, גוליבר בארץ הגמדים 5.00, 11
עמק: אוהבים כל כך 9.30, 6.45, 4.00
ראשון: נשר הברזל 2 9.30, 7.00
תקלה מופלאה 2 4.30, 11.00

קרית אונו

בושה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 6.30
המבולים הקטנים 4.30
מתניים: 8.00 מצלמה בלי כושה

קרית שמונה

שקד: צבעים 9.00, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

אראהים: נשר הברזל 2 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
ליליה: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
הדר: וילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: מהדורי 9.50, 7.30, 5.00 תקלה מופלאה 2, 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2: בוקר טוב וייטנאם 9.55, 7.20, 5.00 השועל והכלבלב 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: עיניים שחורות 9.55, 7.30, סק חברי הטוב ביותר 5, 2.30, 12.00, 10.30
רב גן 4: מת לחיות 9.50, 7.25, 5.00 הנסיכה הקסומה 5, 2.30, 12.30, 10.30